

2024

Ετήσια έκθεση
σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ
για το οικονομικό έτος 2024

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1
Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: @EUauditors

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1 Κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και έλεγχος του ΕΕΣ	5
Εισαγωγή	6
Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ	8
Οι ΚΕ είναι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχουν συσταθεί με σκοπό την προώθηση εμπορεύσιμης καινοτομίας	8
Ο αριθμός των ΚΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας αυξήθηκε στο πλαίσιο των τριών τελευταίων ΠΔΠ	9
Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ χρηματοδοτούνται από κοινού από την ΕΕ και άλλα μέλη	10
Η ΚΕ F4E διαχειρίζεται τις εισφορές της ΕΕ στο έργο ITER	14
Το 2024 σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στον προϋπολογισμό και το προσωπικό των ΚΕ	15
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαδραματίζουν καίριο ρόλο στις διαδικασίες του προϋπολογισμού και της χορήγησης απαλλαγής για τις ΚΕ	17
Ο έλεγχός μας	18
Δήλωση διασφάλισης για κάθε ΚΕ	18
Βασικοί κίνδυνοι	18
Προσέγγιση του ελέγχου και αξιοποίηση των εργασιών άλλων ανεξάρτητων ελεγκτών	20
Κεφάλαιο 2 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου	31
Εισαγωγή	32
Ελεγκτικές γνώμες	33
Γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	33
Γνώμες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	35

Γνώμες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	35
Άλλες παρατηρήσεις	37
Ζητήματα σε σχέση με τη διαχείριση του προϋπολογισμού των ΚΕ το 2024	37
Ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων	40
Ζητήματα σχετικά με τις εισφορές άλλων μελών στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ	41
Αδυναμίες των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων	45
Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων και συστάσεων προηγούμενων ετών	49
Οι ΚΕ έχουν δώσει συνέχεια σε λιγότερες από τις μισές παρατηρήσεις μας προηγούμενων ετών	49
Οι ΚΕ υλοποίησαν τις περισσότερες συστάσεις μας	49
Πρόσφατες ειδικές εκθέσεις που αφορούν τις ΚΕ	58
Κεφάλαιο 3 Δηλώσεις διασφάλισης για τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ	61
3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη των δηλώσεων διασφάλισης	62
Κοινές επιχειρήσεις που υλοποιούν προγράμματα-πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία	66
3.2. Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)	67
3.3. Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)	76
3.4. Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (IHI)	86
3.5. Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)	95
3.6. Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»	104
3.7. Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)	114
3.8. Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail)	122

3.9. Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)	130
3.10. Κοινή Επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(SNS)	143
3.11. Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»	151
3.12. Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC)	160
Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ	166
3.13. Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)	167
Συντομογραφίες	182

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 1

Κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και έλεγχος του ΕΕΣ

Εισαγωγή

1.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι ο εξωτερικός ελεγκτής των οικονομικών της ΕΕ¹. Με την ιδιότητα αυτή, ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της και συμβάλλουμε στη βελτίωση της χρηματοοικονομικής της διαχείρισης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο μας παρατίθενται στις εκθέσεις δραστηριοτήτων μας, στις ετήσιες εκθέσεις μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, στις ειδικές εκθέσεις μας, στις επισκοπήσεις μας και στις γνώμες που διατυπώνουμε επί νέας ή επικαιροποιούμενης νομοθεσίας της ΕΕ ή επί άλλων αποφάσεων με επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική διαχείριση.

1.2. Στο πλαίσιο της εντολής μας, οφείλουμε να εξετάζουμε τους ετήσιους λογαριασμούς και τις υποκείμενες πράξεις των κοινών επιχειρήσεων της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, της Ευρωπαϊκής Κοινής Επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC) (αναφερόμενων συλλογικά ως «ΚΕ»). Πρόκειται για δώδεκα όργανα της ΕΕ συσταθέντα δυνάμει των άρθρων 187 και 188 της [Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης \(ΣΛΕΕ\)](#) και, στην περίπτωση της ΚΕ F4E, δυνάμει των άρθρων 45 έως 51 της [Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας](#). Το ECCC συστάθηκε δυνάμει των [άρθρων 173 και 188 της ΣΛΕΕ](#), με σκοπό κυρίως την προώθηση της καινοτομίας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

1.3. Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου στον οποίο υποβάλαμε τις ΚΕ για το οικονομικό έτος 2024. Η έκθεση διαρθρώνεται ως εξής:

- στο κεφάλαιο 1 περιγράφονται οι ΚΕ και η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε·
- στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του ετήσιου ελέγχου στον οποίο υποβάλαμε τις ΚΕ για το οικονομικό έτος 2024, καθώς και τα αποτελέσματα άλλων ελεγκτικών εργασιών που αφορούσαν τις ΚΕ και που πραγματοποιήσαμε το ίδιο έτος. Με βάση τα εν λόγω αποτελέσματα, διατυπώνουμε συστάσεις και θέτουμε προθεσμίες για την υλοποίησή τους.
- στο κεφάλαιο 3 παρατίθεται δήλωση διασφάλισης για καθεμία από τις δώδεκα ΚΕ σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών εκάστης, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων εσόδων και πληρωμών. Επισημαίνουμε επίσης ζητήματα άξια λόγου για τους αναγνώστες και προσδιορίζουμε συγκεκριμένους τομείς στους οποίους υπάρχει περιθώριο βελτίωσης.

¹ Άρθρα 285 έως 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

1.4. Συνολικά, τα αποτελέσματα του ελέγχου στον οποίο υποβάλαμε τις ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 ήταν παρεμφερή με εκείνα των προηγούμενων ετών. Στη δήλωση διασφάλισης που εκδώσαμε, διατυπώνουμε:

- ανεπιφύλακτη γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών όλων των ΚΕ·
- ανεπιφύλακτη γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί όλων των ΚΕ.

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ

Οι ΚΕ είναι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που έχουν συσταθεί με σκοπό την προώθηση εμπορεύσιμης καινοτομίας

1.5. Οι ΚΕ (εξαιρουμένου του ECCC) αποτελούν συμπράξεις μεταξύ της ΕΕ (εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή) και μελών του ιδιωτικού τομέα από τον αντίστοιχο κλάδο και την έρευνα. Οποιοσδήποτε ιδιωτικός ή δημόσιος οργανισμός ενδιαφέρεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων μιας ΚΕ μπορεί να ζητήσει να γίνει συνδεδεμένο μέλος ή συνεισφέρων εταίρος, χωρίς καθεστώς πλήρους μέλους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, στα μέλη συγκαταλέγονται διακυβερνητικοί οργανισμοί και συμμετέχοντα κράτη. Οι ΚΕ συστήνονται ως όργανα της ΕΕ με αυτοτελή νομική προσωπικότητα στο πλαίσιο των προγραμμάτων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) της ΕΕ.

1.6. Πρωταρχική αποστολή των ΚΕ είναι η προώθηση της μετουσίωσης της επιστημονικής γνώσης σε εμπορεύσιμες και ρηξικέλευθες καινοτομίες, στο πλαίσιο ενός κοινού στρατηγικού οράματος. Οι ΚΕ οφείλουν επίσης να ανταποκρίνονται σε κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζονται ακόμη ελλιπώς από τον αντίστοιχο κλάδο.

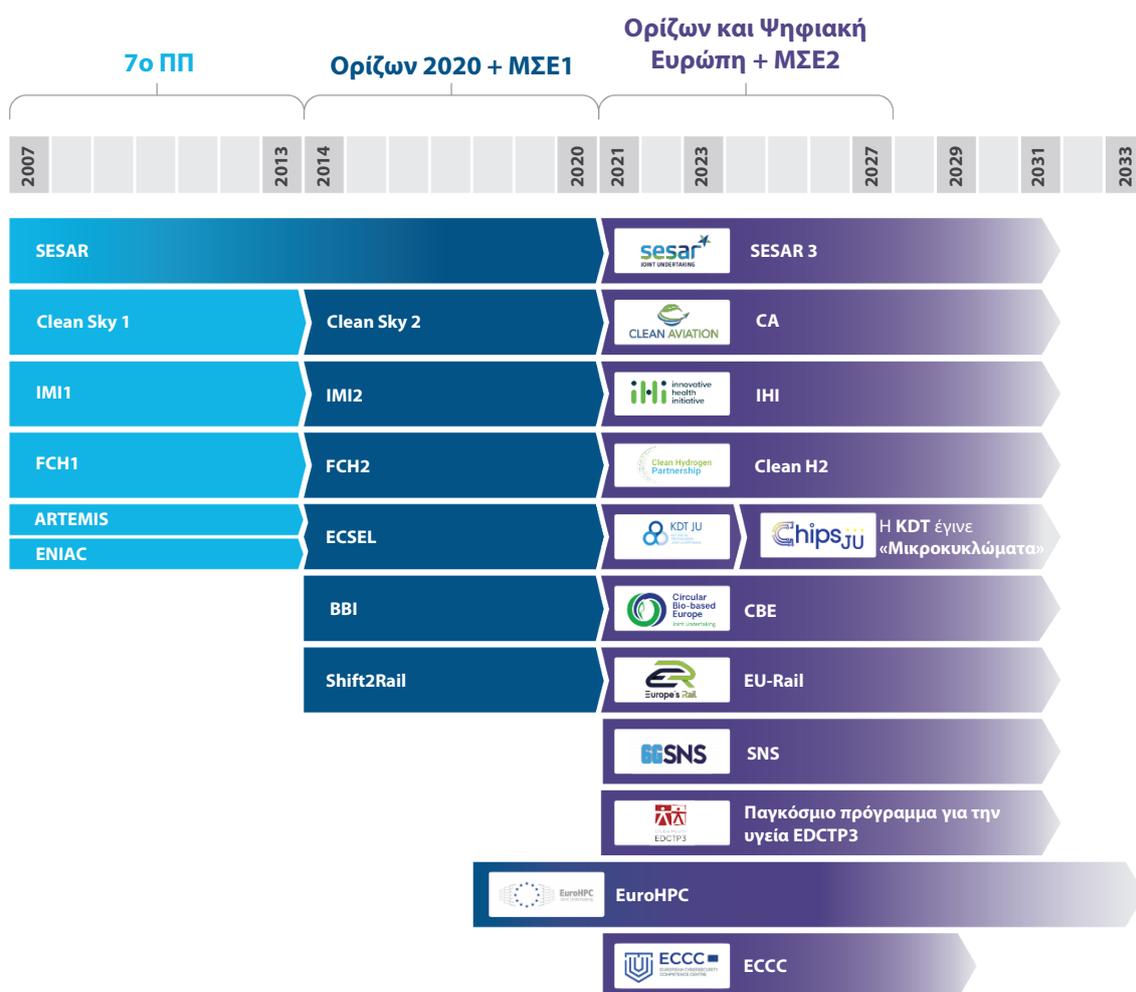
1.7. Στο πλαίσιο αυτό, προωθούν τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, του κλάδου και ερευνητικών οργανισμών ή/και συμμετεχόντων κρατών με στόχο την παραγωγή έρευνας και καινοτομίας υψηλής ποιότητας και την επιτάχυνση της διείσδυσης στην αγορά καινοτόμων ψηφιακών, πράσινων και κοινωνικών λύσεων σε στρατηγικούς τομείς. Κάθε ΚΕ εγκρίνει το δικό της ειδικό θεματολόγιο έρευνας και καινοτομίας σε έναν στρατηγικό τομέα —όπως οι μεταφορές, η ενέργεια, η υγεία, τα κυκλικά οικοσυστήματα βιολογικής βάσης, οι ημιαγωγοί, η υπερυπολογιστική, τα συστήματα δικτύου ή η κυβερνοασφάλεια— το οποίο υλοποιεί μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

1.8. Το ECCC συστάθηκε με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών και όχι ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με μη κρατικά μέλη από τον κλάδο και τον ερευνητικό τομέα. Ως εκ τούτου, συνδυάζει τα χαρακτηριστικά μιας ΚΕ με εκείνα ενός αποκεντρωμένου οργανισμού, γεγονός που αποτυπώνεται και στη δομή διακυβέρνησης και τη δομή του προϋπολογισμού του, καθώς και στο επιχειρησιακό μοντέλο του.

Ο αριθμός των ΚΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας αυξήθηκε στο πλαίσιο των τριών τελευταίων ΠΔΠ

1.9. Στο [γράφημα 1.1](#) παρουσιάζεται η εξέλιξη των ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο των τριών τελευταίων πολυετών προγραμμάτων-πλαisiού για την έρευνα. Οι πρώτες έξι ΚΕ συστάθηκαν υπό το έβδομο πρόγραμμα-πλαisiού για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ) της περιόδου 2007-2013. Υπό το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ1), κατά την περίοδο 2014-2020, οι ΚΕ αυξήθηκαν σε επτά. Υπό το τρέχον ΠΔΠ 2021-2027, 11 ΚΕ δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη», «Ψηφιακή Ευρώπη» και «ΜΣΕ2».

Γράφημα 1.1 – Οι ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο των τριών τελευταίων προγραμμάτων-πλαisiού

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου για τη σύσταση των ΚΕ.

1.10. Στον [πίνακα 1.1](#) στο τέλος του παρόντος κεφαλαίου παρατίθενται λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τη νομική βάση, τη διάρκεια ζωής, τους ειδικούς στόχους και τα καθήκοντα καθεμίας από τις 11 ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας που λειτουργούν στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027.

Οι δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ χρηματοδοτούνται από κοινού από την ΕΕ και άλλα μέλη

Εισφορές των μελών στις ΚΕ που ασχολούνται με την έρευνα και την καινοτομία

1.11. Τα μέλη μιας ΚΕ συνεισφέρουν όλα στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που αυτή αναπτύσσει. Σε καθεμία από τις ΚΕ, η Επιτροπή εισφέρει σε χρήμα με κεφάλαια από τα ενωσιακά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας για τη συγχρηματοδότηση του συγκεκριμένου θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας της ΚΕ. Επιπλέον, τα μέλη του ιδιωτικού τομέα από τον αντίστοιχο κλάδο και εθνικοί ερευνητικοί οργανισμοί οφείλουν να παρέχουν ένα ελάχιστο επίπεδο «εισφορών σε είδος για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΕ» (ΕΕΕΔ) και «εισφορών σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ). Η ίδια η ΚΕ είναι υπεύθυνη για την επίτευξη των ελάχιστων τιμών-στόχου όσον αφορά τις εισφορές που προβλέπονται στον ιδρυτικό κανονισμό της. Οι ΕΕΣΔ δεν περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό της ΚΕ ούτε στις διαδικασίες προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, συμβάλλουν ωστόσο στην επίτευξη των σχετικών με έργο ή πρόγραμμα στόχων της. Για αναλυτικότερες πληροφορίες, βλέπε [πλαίσιο 1.1](#).

Πλαίσιο 1.1

Εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των ΚΕ (ΕΕΕΔ)

Όπως προβλέπεται από τους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ, όλα τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα πρέπει να εισφέρουν ένα ελάχιστο ποσό στο κόστος των έργων έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι ΕΕΕΔ αντιστοιχούν στα συνολικά έξοδα στα οποία υποβάλλονται τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα κατά την υλοποίηση των δράσεων έρευνας και καινοτομίας της ΚΕ, με αφαίρεση της εισφοράς των άλλων μελών της (συγχρηματοδότηση της ΕΕ, εισφορά συμμετεχόντων κρατών ή διακυβερνητικών οργανισμών) και οποιασδήποτε άλλης εισφοράς της ΕΕ στα εν λόγω έξοδα. Στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη», οι ΕΕΕΔ συνίστανται στα επιλέξιμα έξοδα στα οποία υποβάλλονται τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα κατά την υλοποίηση των δράσεων της ΚΕ, με αφαίρεση των εισφορών της ΚΕ και των συμμετεχόντων κρατών ή οποιασδήποτε άλλης εισφοράς της ΕΕ στα εν λόγω έξοδα. Το συνολικό ποσό των πιστοποιημένων και επικυρωμένων ΕΕΕΔ αναγνωρίζεται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ.

Εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για συμπληρωματικές δραστηριότητες (ΕΕΣΔ)

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ορισμένων ΚΕ (CA, Clean H2, CBE, EU-Rail) υποχρεούνται επίσης σε ελάχιστη εισφορά σε είδος για την κάλυψη εξόδων που πραγματοποιήθηκαν για «συμπληρωματικές δραστηριότητες» που δεν καλύπτονται από το πρόγραμμα εργασίας ούτε τον προϋπολογισμό της εκάστοτε ΚΕ, αλλά συμβάλλουν στην επίτευξη των γενικών στόχων της. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα των ΚΕ που λειτουργούν δυνάμει της ενιαίας βασικής πράξης (SBA) μπορούν να παρέχουν ΕΕΣΔ. Αυτές οι ΕΕΣΔ περιλαμβάνουν τα μη επιλέξιμα έξοδα για δραστηριότητες χρηματοδοτούμενες απευθείας από αυτές τις ΚΕ, αφαιρουμένης οποιασδήποτε άλλης εισφοράς της ΕΕ στα εν λόγω έξοδα. Τα μέλη της ΚΕ από τον ιδιωτικό τομέα υποχρεούνται, πέραν των ΕΕΕΔ, να παρέχουν και ΕΕΣΔ, οι οποίες να αντιστοιχούν στις εισφορές της ΕΕ. Τα ποσά των ΕΕΣΔ καθορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα συμπληρωματικών δραστηριοτήτων της εκάστοτε ΚΕ και το συνολικό ποσό των πιστοποιημένων και επικυρωμένων ΕΕΣΔ δημοσιεύεται στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών της. Ως εκ τούτου, οι ΕΕΣΔ δεν ελέγχονται από το ΕΕΣ. Σε αντίθεση με τις ΕΕΕΔ και τις ΕΕΣΔ που παρέχονται σε επίπεδο έργου, οι ΕΕΣΔ που παρέχονται στο πλαίσιο προγράμματος δεν υπόκεινται στους ίδιους κανόνες αξιολόγησης που ισχύουν για εκείνες που εγκρίνονται στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, με αποτέλεσμα να συμβάλλουν ενδεχομένως λιγότερο αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος της εκάστοτε ΚΕ.

1.12. Στην περίπτωση τεσσάρων ΚΕ, τα συμμετέχοντα κράτη («Μικροκυκλώματα», EuroHPC και ECCC) ή οι διακυβερνητικοί οργανισμοί (SESAR 3) εισφέρουν και οικονομικά ή σε είδος στις δραστηριότητες. Όσον αφορά την ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», το μόνο άλλο μέλος, πέραν της ΕΕ, είναι η ένωση EDCTP, μια ιδιωτική ένωση ευρωπαϊκών και αφρικανικών κρατών, η οποία παρέχει εισφορές σε χρήμα και σε είδος. Στην περίπτωση του ECCC, τα κράτη μέλη εισφέρουν στις κοινές δράσεις του σε εθελοντική βάση.

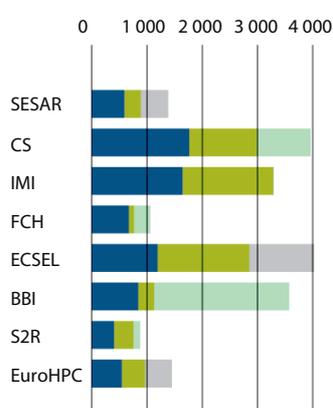
1.13. Τέλος, όσον αφορά δύο ΚΕ (EuroHPC και «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»), τα διοικητικά έξοδα βαρύνουν εξ ολοκλήρου την ΕΕ. Για όλες τις υπόλοιπες, τόσο η ΕΕ όσο και τα λοιπά μέλη εισφέρουν στη χρηματοδότηση των διοικητικών εξόδων.

1.14. Στο [γράφημα 1.2](#) παρουσιάζονται οι τιμές-στόχος όσον αφορά τις εισφορές των μελών σε όλες τις ΚΕ υπό τα ΠΔΠ 2014-2020 και 2021-2027, όπως ορίζονται στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς. Οι σημαντικότερες αυξήσεις του προϋπολογισμού υπό το ΠΔΠ 2021-2027 αφορούσαν τις ΚΕ EuroHPC και KDT (η οποία μετατράπηκε στην ΚΕ «Μικροκυκλώματα» το 2024).

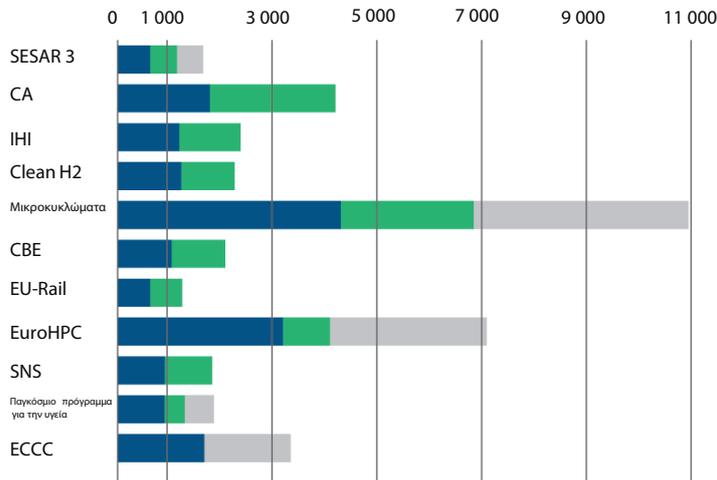
Γράφημα 1.2 – Τιμές-στόχος όσον αφορά τις εισφορές των μελών στις ΚΕ του τομέα της έρευνας και της καινοτομίας (σε εκατ. ευρώ)

- Μέγιστη εισφορά της ΕΕ υπό τα «Ορίζων 2020» + «Ορίζων Ευρώπη» + «Ψηφιακή Ευρώπη» + ΜΣΕ
- Ελάχιστες εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για δραστηριότητες της ΚΕ (ΕΕΕΔ)
- Ελάχιστες εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για συμπληρωματικές δραστηριότητες (ΕΕΣΔ)
- Ελάχιστες εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για δραστηριότητες της ΚΕ (ΕΕΕΔ και ΕΕΣΔ)
- Εισφορές των άλλων μελών

Εισφορές των μελών των ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2014-2020

Εισφορές των μελών των ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου για τη σύσταση των ΚΕ.

1.15. Όπως φαίνεται στο [γράφημα 1.3](#), ο προϋπολογισμός των ΚΕ για τη συγχρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους έρευνας και καινοτομίας ανέρχεται σε περίπου 17,2 δισεκατομμύρια ευρώ στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027. Πρόκειται για ποσό υπερδιπλάσιο των εισφορών της ΕΕ υπό το προηγούμενο ΠΔΠ (7,6 δισεκατομμύρια ευρώ). Ειδικότερα, οι ΚΕ μπορούν να χρησιμοποιήσουν μέχρι και 11,6 δισεκατομμύρια ευρώ (περί το 12 %) από τον συνολικό προϋπολογισμό του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» ύψους 93,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, οι ΚΕ EuroHPC και «Μικροκυκλώματα» και το ECCC λαμβάνουν συνδυαστικά 5,1 δισεκατομμύρια ευρώ από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» (περίπου το 63 % του συνολικού προϋπολογισμού ύψους 8,1 δισεκατομμυρίων ευρώ), προκειμένου να υλοποιήσουν μεγάλης κλίμακας έργα δημιουργίας ικανοτήτων, ανάπτυξης και επενδύσεων που σχετίζονται με τη [στρατηγική για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ενιαία αγορά](#) και την [πράξη για τα μικροκυκλώματα](#).

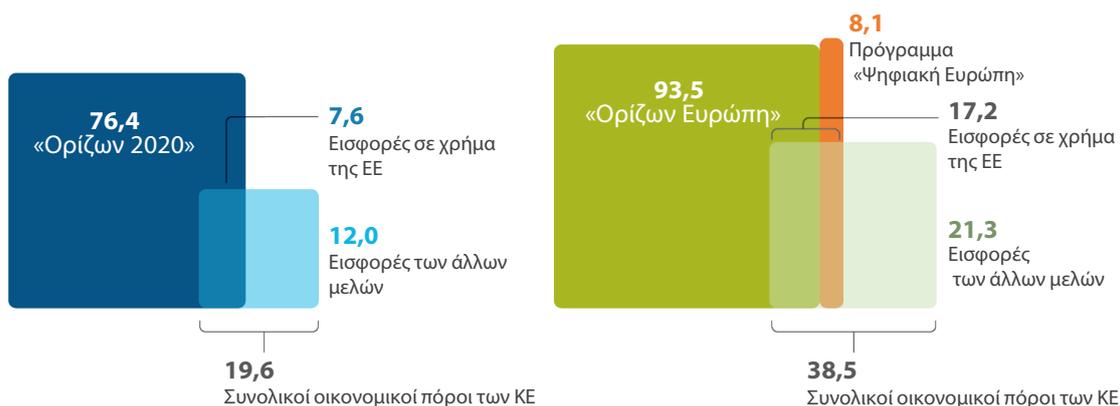
1.16. Συνολικά, υπό το ΠΔΠ 2021-2027, οι 11 ΚΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας θα έχουν στη διάθεσή τους χρηματοδοτικούς πόρους ύψους περίπου 38,5 δισεκατομμυρίων ευρώ (βλέπε [γράφημα 1.3](#)). Το ποσό αυτό λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την οικονομική επίπτωση για πολλές ΚΕ, ανερχόμενη σε 0,4 δισεκατομμύρια ευρώ, των εισφορών του Ηνωμένου Βασιλείου και των μειώσεων που επήλθαν στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Είναι δε σχεδόν διπλάσιο του αντίστοιχου ποσού υπό το προηγούμενο ΠΔΠ (περί τα 19,6 δισεκατομμύρια ευρώ). Τούτο συνάδει ωστόσο με την αύξηση του αριθμού των ΚΕ από οκτώ σε 11 και με τη σημαντική διεύρυνση της εντολής πολλών ΚΕ σε σύγκριση με το ΠΔΠ 2014-2020 (ιδίως των ΚΕ EuroHPC και «Μικροκυκλώματα»).

Γράφημα 1.3 – Συνολικές εισφορές προς τις ΚΕ, προερχόμενες τόσο από την ΕΕ όσο και από άλλες πηγές

(δισ. ευρώ)

ΠΔΠ 2014-2020

ΠΔΠ 2021-2027

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου για τη σύσταση των ΚΕ.

1.17. Πάντως, το προβλεπόμενο μερίδιο των μη προερχόμενων από την ΕΕ εισφορών στις δραστηριότητες των ΚΕ έχει μειωθεί σε σύγκριση με το προηγούμενο ΠΔΠ. Στόχος για την περίοδο 2014-2020 ήταν τα κεφάλαια της ΕΕ ύψους 7,6 δισεκατομμυρίων ευρώ να μοχλεύσουν επιπλέον 12,0 δισεκατομμύρια ευρώ (158 %) σε εισφορές από μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, συμμετέχοντα κράτη και διεθνείς οργανισμούς, ώστε οι οικονομικοί πόροι να φτάσουν συνολικά περί τα 19,6 δισεκατομμύρια ευρώ (βλέπε [πίνακα 2.2](#)). Το σχέδιο για την περίοδο 2021-2027 είναι η χρηματοδότηση της ΕΕ ύψους 17,2 δισεκατομμυρίων ευρώ να μοχλεύσει επιπλέον 21,3 δισεκατομμύρια ευρώ (123 %) σε άλλες εισφορές (βλέπε [γράφημα 1.3](#)).

Μοντέλα διακυβέρνησης των ΚΕ που ασχολούνται με την έρευνα και την καινοτομία

1.18. Οι περισσότερες ΚΕ διαθέτουν δομή διακυβέρνησης που περιλαμβάνει διοικητικό συμβούλιο, ένα επιστημονικό συμβουλευτικό όργανο, μια ομάδα εκπροσώπων των κρατών και ομάδες από ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα έρευνας και καινοτομίας της εκάστοτε ΚΕ. Οι περισσότερες ακολουθούν διμερή προσέγγιση, βάσει της οποίας εκπροσωπούνται στο διοικητικό συμβούλιο τόσο η Επιτροπή όσο και τα μέλη του ιδιωτικού τομέα (συμπεριλαμβανομένων των συνδεδεμένων μελών) από τον αντίστοιχο κλάδο και τον τομέα της έρευνας (CA, IHI, Clean H2, CBE, EU Rail και SNS). Στην περίπτωση της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», το μόνο μέλος που εκπροσωπείται στο διοικητικό συμβούλιο, πέραν της ΕΕ, είναι η ένωση EDCTP, η οποία εκπροσωπεί τα ευρωπαϊκά και τα αφρικανικά κράτη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα της ΚΕ. Ορισμένες ΚΕ εφαρμόζουν τριμερές μοντέλο, βάσει του οποίου εκπροσωπούνται επίσης στο διοικητικό συμβούλιο της εκάστοτε ΚΕ είτε τα συμμετέχοντα κράτη («Μικροκυκλώματα» και EuroHPC) είτε ένας επικεφαλής διακυβερνητικός οργανισμός (SESAR 3).

Η ΚΕ F4E διαχειρίζεται τις εισφορές της ΕΕ στο έργο ITER

1.19. Η συμφωνία για τον διεθνή θερμοπυρηνικό πειραματικό αντιδραστήρα (ITER) τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου 2007, ημερομηνία νόμιμης σύστασης του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας από Σύντηξη ITER (ΔΟ ITER). Ο ΔΟ ITER επιβλέπει την υλοποίηση του έργου ITER, το οποίο αφορά την κατασκευή των εγκαταστάσεων σύντηξης στο Cadarache της Γαλλίας.

1.20. Στο έργο ITER συμμετέχουν επτά παγκόσμιοι εταίροι: η ΕΕ [εκπροσωπούμενη από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) εξ ονόματος των κρατών μελών της], οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία, η Ιαπωνία, η Κίνα, η Νότια Κορέα και η Ινδία. Η ΕΕ καλύπτει περίπου το 45 % του κόστους κατασκευής, ενώ τα άλλα μέλη του ITER εισφέρουν έκαστο περίπου σε ποσοστό 9 %. Τα ποσοστά εισφοράς θα μεταβληθούν κατά την επιχειρησιακή φάση δοκιμών σύντηξης, οπότε η Ευρατόμ θα αναλάβει το 34 % του λειτουργικού κόστους.

1.21. Μέσω των εθνικών οργανισμών τους, τα μέλη του ΔΟ ITER εισφέρουν στο έργο κυρίως σε είδος, παρέχοντας απευθείας σε αυτόν συστατικά μέρη, εξοπλισμό, υλικά, κτίρια και υπηρεσίες. Καταβάλλουν επίσης εισφορές σε χρήμα στον προϋπολογισμό του. Η αρμοδιότητα της κατασκευής βασικών συστατικών μερών του αντιδραστήρα είναι επιμερισμένη μεταξύ των μελών του ITER —ο καταμερισμός των εργασιών κατασκευής έγινε βάσει τόσο των τομέων ενδιαφέροντος όσο και της τεχνικής και βιομηχανικής ικανότητας καθενός εκ των μελών².

² ITER.org.

1.22. Η Ευρωπαϊκή ΚΕ για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E) συστάθηκε τον Απρίλιο του 2007 ως «εγχώριος οργανισμός» της ΕΕ, με 35ετή διάρκεια. Ένα από τα βασικά καθήκοντά της είναι η διαχείριση της ενωσιακής εισφοράς στο έργο ITER. Συντονίζει δραστηριότητες και διενεργεί τις απαραίτητες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για την κατασκευή αντιδραστήρα επίδειξης της σύντηξης και άλλων σχετικών εγκαταστάσεων. Η ΚΕ F4E χρηματοδοτείται κυρίως από την Ευρατόμ (σε ποσοστό περίπου 80 %) και από τη Γαλλία, το κράτος υποδοχής του ITER (σε ποσοστό περίπου 20 %).

1.23. Το 2017, σύμφωνα με την Επιτροπή, οι εκτιμώμενες συνολικές δαπάνες της ΕΕ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της στο πλαίσιο της συμφωνίας για τον ITER και για την υλοποίηση των συναφών δραστηριοτήτων έως το 2035 (έναρξη της φάσης λειτουργίας) ανέρχονταν σε 18,2 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές του 2017). Το ποσό αυτό επρόκειτο να χρηματοδοτηθεί από συνολικό προϋπολογισμό της Ευρατόμ ύψους 15 δισεκατομμυρίων ευρώ, ενώ η Γαλλία και τα άλλα κράτη μέλη της Ευρατόμ θα παρείχαν πρόσθετα 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ (όλα σε τιμές του 2017). Οι εκτιμήσεις αναλύονται στην [ανακοίνωση της Επιτροπής COM\(2017\) 319](#) και στο σχετικό [έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της SWD\(2017\) 232](#), πίνακας 4.

1.24. Από τον Σεπτέμβριο του 2023, το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχει στην Ευρατόμ ως συνδεδεμένο κράτος, ωστόσο παραμένει εκτός του προγράμματός της σύντηξης.

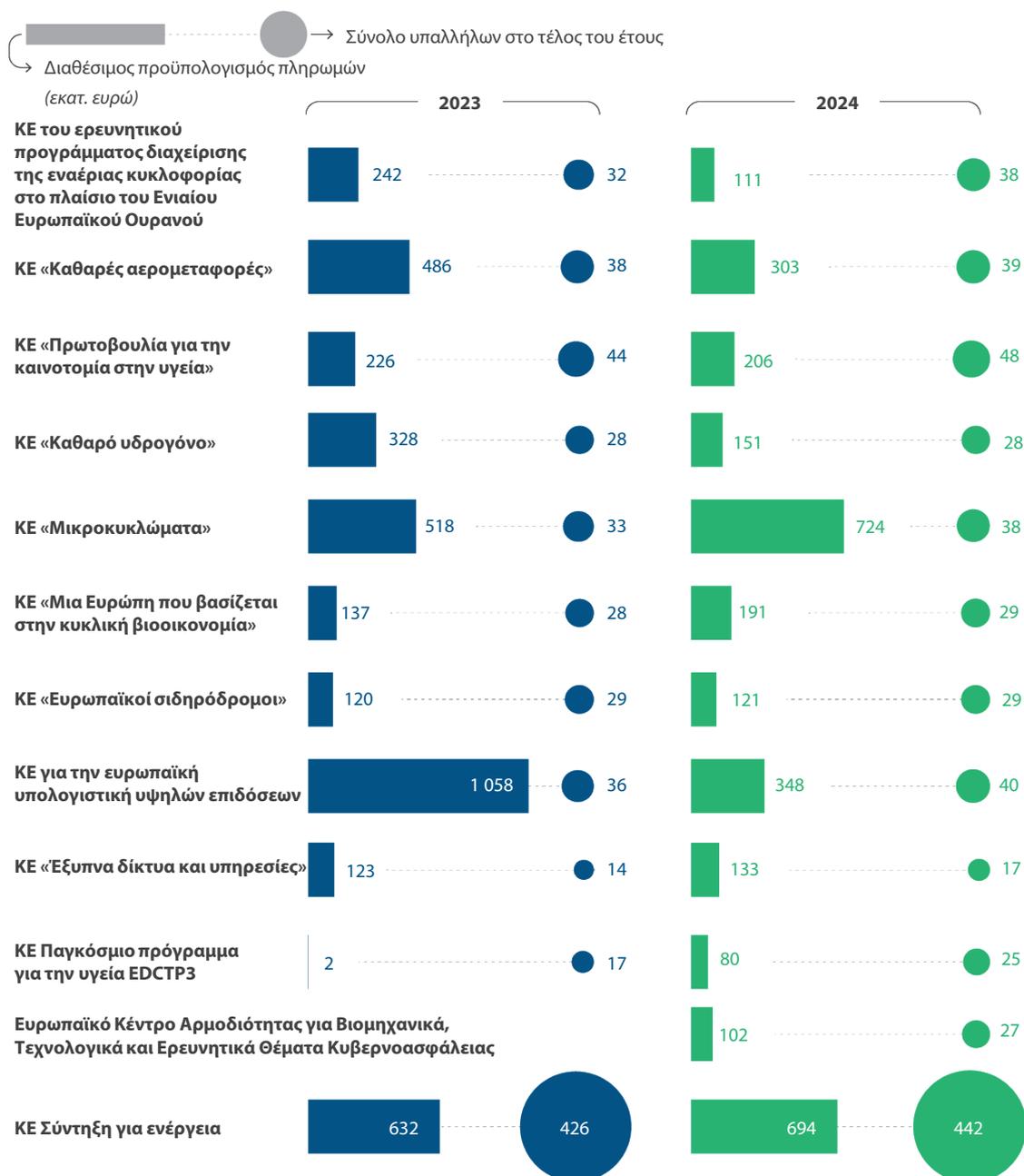
Το 2024 σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές στον προϋπολογισμό και το προσωπικό των ΚΕ

1.25. Στο [γράφημα 1.4](#) παρουσιάζονται σχηματικά οι προϋπολογισμοί πληρωμών και οι ανθρωπinoi πόροι των ΚΕ για τα οικονομικά έτη 2023 και 2024. Το 2024, οι ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας εκτέλεσαν προϋπολογισμό πληρωμών συνολικού ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 3,3 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023). Η μείωση που επήλθε το 2024 οφείλεται στο γεγονός ότι, το 2023, οι περισσότερες ΚΕ κατέβαλαν μεγάλα ποσά πληρωμών προχρηματοδότησης για συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο των πρώτων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για τα προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη». Αντίθετα, ο συνολικός προϋπολογισμός πληρωμών της ΚΕ F4E για το 2024 αυξήθηκε οριακά σε 0,7 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 0,6 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2023).

1.26. Έως το τέλος του 2024, ο αριθμός των υπαλλήλων των ΚΕ που ασχολούνται με την έρευνα και την καινοτομία είχε αυξηθεί κατά 20 %, φθάνοντας τους 358. Η αύξηση αυτή οφειλόταν κατά κύριο λόγο στην πρόσληψη νέου προσωπικού από τις ΚΕ που συστάθηκαν υπό το τρέχον ΠΔΠ (SNS, «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» και ECCC), καθώς και από τις ΚΕ SESAR 3, EuroHPC και IHI, οι οποίες συνέχισαν να καλύπτουν τις εναπομένουσες κενές θέσεις στους πίνακες προσωπικού τους. Το 2024, η ΚΕ F4E απασχολούσε 442 υπαλλήλους, έναντι 426 το 2023, αύξηση που οφείλεται κυρίως στην

οργανωτική αναδιάρθρωση της ΚΕ προς συμμόρφωση με τις νέες απαιτήσεις στις αναθεωρημένες τιμές βάσης του έργου ITER. Σε όλα τα αριθμητικά στοιχεία περιλαμβάνονται οι μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και οι αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες (βλέπε [γράφημα 1.4](#)).

Γράφημα 1.4 – Προϋπολογισμοί πληρωμών και ανθρώπινοι πόροι των ΚΕ (2023 και 2024)

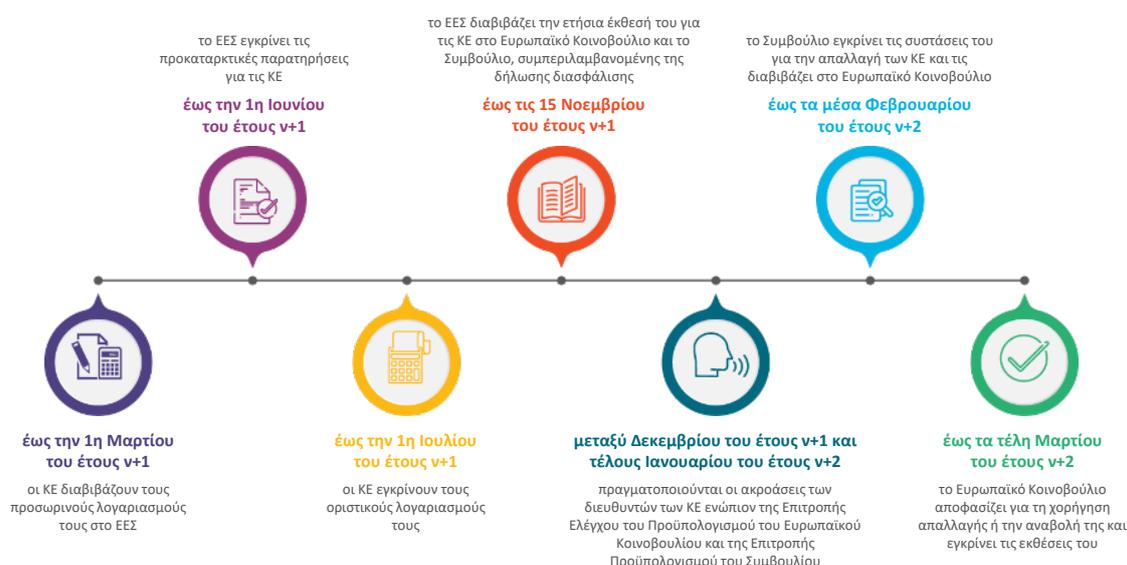

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο διαδραματίζουν καίριο ρόλο στις διαδικασίες του προϋπολογισμού και της χορήγησης απαλλαγής για τις ΚΕ

1.27. Την αρμοδιότητα των ετήσιων διαδικασιών του προϋπολογισμού και της χορήγησης απαλλαγής για τις ΚΕ έχουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στο **γράφημα 1.5** παρουσιάζεται η χρονογραμμή της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής.

Γράφημα 1.5 – Ετήσια διαδικασία χορήγησης απαλλαγής

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ιδρυτικών και των δημοσιονομικών κανονισμών των ΚΕ.

Ο έλεγχός μας

Δήλωση διασφάλισης για κάθε ΚΕ

1.28. Όπως επιτάσσει το άρθρο 287 ΣΛΕΕ, ελέγξαμε:

- α) τους ετήσιους λογαριασμούς των δώδεκα ΚΕ για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2024, και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων (εσόδων και πληρωμών) στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί.

1.29. Βάσει των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, για κάθε ΚΕ παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση διασφάλισης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Κατά περίπτωση και όπου κρίνεται σκόπιμο, οι εν λόγω δηλώσεις διασφάλισης συνοδεύονται από άλλες παρατηρήσεις (βλέπε [κεφάλαιο 3](#)), οι οποίες δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την εκάστοτε ελεγκτική γνώμη μας.

1.30. Φέτος ελέγξαμε για πρώτη φορά το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC), το οποίο απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 24 Σεπτεμβρίου 2024.

Βασικοί κίνδυνοι

1.31. Ο έλεγχός μας των ετήσιων λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων των ΚΕ σχεδιάστηκε με γνώμονα τους βασικούς κινδύνους που εντοπίσαμε στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύνων που πραγματοποιήσαμε για το 2024 και η οποία παρουσιάζεται συνοπτικά στο [γράφημα 1.6](#).

Γράφημα 1.6 – Εκτίμηση των βασικών κινδύνων

ΥΨΗΛΟΣ κίνδυνος

ΜΕΤΡΙΟΣ κίνδυνος

ΧΑΜΗΛΟΣ κίνδυνος

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Όλες οι ΚΕ ανέθεσαν σε εξωτερική ελεγκτική εταιρεία τον έλεγχο της αξιοπιστίας των ετήσιων λογαριασμών τους. Από τον έλεγχο που πραγματοποίησαν οι εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες, τον οποίο εξετάσαμε εν συνεχεία, επιβεβαιώθηκε η ποιότητα των εργασιών τους. Κρίναμε, ως εκ τούτου, ότι ο κίνδυνος για την αξιοπιστία των λογαριασμών ήταν χαμηλός για όλες τις ΚΕ.

Νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων

Δεδομένου ότι τα έσοδα των ΚΕ για το 2024 συνίσταντο κυρίως σε χρηματικές εισφορές από τα προγράμματα έρευνας της Επιτροπής («Ορίζων Ευρώπη» και «Ορίζων 2020») και από τον προϋπολογισμό της Ευρατόμ, θεωρούμε ότι ο κίνδυνος για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων είναι γενικώς χαμηλός.

Νομιμότητα και κανονικότητα των διοικητικών δαπανών

Οι διοικητικές δαπάνες συνίστανται κυρίως σε μισθολογικές και τακτικές πληρωμές.

- Τους μισθούς διαχειρίζεται το Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων της Επιτροπής, το οποίο ελέγχουμε στο πλαίσιο της ειδικής εκτίμησής μας για την ετήσια έκθεση σχετικά με τις δαπάνες για τη διοίκηση.
- Όσον αφορά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων για άλλες διοικητικές υπηρεσίες και τις σχετικές συμβατικές πληρωμές, από προηγούμενους ελέγχους προέκυψε ότι ο συνολικός κίνδυνος είναι χαμηλός, καθώς οι ΚΕ χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό υφιστάμενες συμβάσεις-πλαίσιο της Επιτροπής.

Νομιμότητα και κανονικότητα των επιχειρησιακών δαπανών

Πληρωμές επιχορηγήσεων

Αξιολογήσαμε τον κίνδυνο για τις ενδιάμεσες και τις τελικές πληρωμές επιχορηγήσεων και τις σχετικές εκκαθαρίσεις των ΚΕ ως συνολικά υψηλό, λόγω της πολυπλοκότητας που χαρακτηρίζει συνήθως τις δηλώσεις εξόδων των δικαιούχων σε όλα τα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας, ενώ στο πλαίσιο προηγούμενων ελέγχων μας διαπιστώθηκαν αδυναμίες τόσο στην πιστοποίηση των οικονομικών καταστάσεων που λειτουργεί ως προληπτική δικλίδα όσο και στους κατασταλτικούς ελέγχους της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου.

Πληρωμές βάσει συμβάσεων

Θεωρούμε ότι ο κίνδυνος που αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο των επιχειρησιακών συμβάσεων είναι χαμηλός. Το 2024, αυτό αφορούσε κυρίως τις ΚΕ F4E και EuroHPC. Παρά την πολυπλοκότητα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων που εφαρμόζουν, από το 2018 δεν εντοπίζουμε σημαντικά σφάλματα στις από μέρους τους πληρωμές βάσει επιχειρησιακών συμβάσεων και στις σχετικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

ΥΨΗΛΟΣ κίνδυνος
ΜΕΤΡΙΟΣ κίνδυνος
ΧΑΜΗΛΟΣ κίνδυνος

**Διαχείριση του
 προϋπολογισμού
 και εκτέλεση των
 προγραμμάτων**

Αξιολογήσαμε τον κίνδυνο για τη διαχείριση του προϋπολογισμού και τη συνακόλουθη εκτέλεση του εκάστοτε προγράμματος ως χαμηλό για όλες τις ΚΕ, πλην δύο:

- EuroHPC: ο κίνδυνος αυξήθηκε σε μέτριο λόγω του κινδύνου τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα να μην πετύχουν τη σημαντικά αυξημένη τιμή-στόχο για την εισφορά βάσει του νέου ιδρυτικού κανονισμού.
- F4E: ο κίνδυνος αυξήθηκε σε μέτριο, διότι οι καθυστερήσεις και οι αυξήσεις στα έξοδα συνεπεία της προγραμματισμένης νέας τιμής βάσης και άλλων σημαντικών παραγόντων που εκφεύγουν του ελέγχου της ΚΕ ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα χαμηλότερα ποσοστά εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Πηγή: ΕΕΣ.

Προσέγγιση του ελέγχου και αξιοποίηση των εργασιών άλλων ανεξάρτητων ελεγκτών

1.32. Λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που περιγράφονται ανωτέρω, διενεργήσαμε ενδεδειγμένες ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης, αξιοποιήσαμε τις ελεγκτικές εργασίες άλλων ανεξάρτητων ελεγκτών και αξιολογήσαμε τις επιδόσεις των συστημάτων δικλίδων.

1.33. Σύμφωνα με το άρθρο 70, παράγραφος 6, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, οι ετήσιοι λογαριασμοί των ΚΕ υποβάλλονται σε επαλήθευση από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή. Μολονότι όλες οι ΚΕ ανέθεσαν τον έλεγχο της αξιοπιστίας των λογαριασμών τους σε ιδιωτικές εταιρείες, όλες οι πτυχές του ελέγχου αυτού και οι συνακόλουθες ειδικές εκθέσεις (συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης διασφάλισης για κάθε ΚΕ) παραμένουν πλήρως υπό την ευθύνη του ΕΕΣ. Εξετάσαμε την ποιότητα των εργασιών των εξωτερικών ελεγκτικών εταιρειών βάσει των διεθνών προτύπων ελέγχου και αποκομίσαμε επαρκή βεβαιότητα ότι οι εργασίες αυτές μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την κατάρτιση των δικών μας ελεγκτικών γνωμών σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών των ΚΕ για το 2024.

1.34. Όσον αφορά τις γνώμες μας σχετικά με τις επιχειρησιακές δαπάνες, μέσω επιχορηγήσεων, των ΚΕ που ασχολούνται με την έρευνα και την καινοτομία, ελέγξαμε δείγμα 33 τυχαία επιλεγμένων πράξεων (ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις προκαταβολών) του 2024, στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων. Η γνώμη μας όσον αφορά την ΚΕ F4E βασίστηκε σε ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης δείγματος 30 τυχαία επιλεγμένων πράξεων (εκκαθαρίσεις προκαταβολών και ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές που αφορούσαν διοικητικές και επιχειρησιακές δαπάνες) του 2024.

1.35. Στην περίπτωση των τελικών πληρωμών επιχορηγήσεων, οι δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλλουν τις οικονομικές καταστάσεις σε πιστοποίηση. Αυτό γίνεται με τεκμηριωμένη έκθεση που συντάσσεται από ανεξάρτητο ελεγκτή ή δημόσιο λειτουργό και παρέχει στην

Επιτροπή ή σε άλλον ενωσιακό φορέα που προβαίνει σε επιχορηγήσεις τη διασφάλιση ότι τα έξοδα που δηλώνονται στις τελικές οικονομικές καταστάσεις είναι επιλέξιμα. Επιπλέον, η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της ΓΔ RTD της Επιτροπής διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους σε τυχαία δείγματα και δείγματα βάσει κινδύνου ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών επιχορηγήσεων που πραγματοποιούν οι ΚΕ για την υλοποίηση δραστηριοτήτων στο πεδίο της έρευνας και της καινοτομίας, προηγουμένως στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και πλέον του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

1.36. Κατά την κατάρτιση των ελεγκτικών γνωμών μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πληρωμών, λαμβάνουμε υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργεί η CAS.

- α) Όσον αφορά τις δαπάνες επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», η στρατηγική κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής προέβλεπε ότι η CAS έπρεπε να επιλέγει χωριστό αντιπροσωπευτικό (τυχαίο) δείγμα για κάθε ΚΕ. Με βάση αυτό υπολογίζονταν αντιπροσωπευτικά και υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος ανά ΚΕ. Το υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος αντανακλά το δυνητικό αποτέλεσμα καθαρισμού που προκύπτει από τη διόρθωση από τους δικαιούχους όλων των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο κατασταλτικών ελέγχων, καθώς και τα συστηματικά σφάλματα στις πληρωμές επιχορηγήσεων που δεν υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Σύμφωνα με την [πρόταση κανονισμού της Επιτροπής για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»](#), στόχος ήταν να επιτευχθεί υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που να μην υπερβαίνει το 2 % των συνολικών δαπανών κατά τη διάρκεια ζωής του προγράμματος.
- β) Όσον αφορά τις δαπάνες επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η CAS παραμένει υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους, έχει όμως στραφεί σε μια βάσει κινδύνου προσέγγιση. Για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA) ακολουθεί παρόμοια προσέγγιση για τους κατασταλτικούς ελέγχους. Η στροφή προς μια βάσει κινδύνου προσέγγιση σε σχέση με το συγκεκριμένο μέρος των επιχειρησιακών δαπανών συνεπάγεται ότι δεν είναι πλέον διαθέσιμα αντιπροσωπευτικά και υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος ανά ΚΕ.

1.37. Η τελική πτυχή του ελέγχου μας συνίστατο στην εξέταση δείγματος διαδικασιών πρόσληψης, σύναψης συμβάσεων και προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για τη διάθεση επιχορηγήσεων, καθώς και στην αξιολόγηση βασικών στοιχείων των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων. Εξετάσαμε επίσης τις τελευταίες εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) της Επιτροπής, οι οποίες βασιζόνταν σε τακτικές εκτιμήσεις κινδύνου, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων των ΚΕ σε σχέση με βασικές διοικητικές διαδικασίες.

Παραπέμπουμε τις περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης στα αρμόδια όργανα της ΕΕ

1.38. Συνεργαζόμαστε με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) για ζητήματα που αφορούν περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης ή άλλες παράνομες δραστηριότητες που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) για ζητήματα που αφορούν πιθανολογούμενα εγκλήματα εις βάρος αυτών των οικονομικών συμφερόντων. Κοινοποιούμε στην OLAF ή/και στην EPPO κάθε υπόνοια που ανακύπτει στο πλαίσιο των εργασιών μας, μολονότι οι έλεγχοί μας δεν αποσκοπούν ειδικά στον εντοπισμό των περιπτώσεων απάτης. Κανένα από τα ευρήματά μας για το οικονομικό έτος 2024 δεν έχρηξε κοινοποίησης στην OLAF ή στην EPPO.

Πίνακας 1.1 – Νομική βάση, διάρκεια ζωής, ειδικοί στόχοι και καθήκοντα των ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας

Όνομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού	SESAR 3	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της ικανότητας έρευνας και καινοτομίας της Ένωσης στον τομέα της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας, με στόχο να καταστεί περισσότερο βιώσιμη και κλιμακούμενη. — Επιτάχυνση της υιοθέτησης καινοτόμων λύσεων από την αγορά, με στόχο την εδραίωση του ενιαίου ψηφιακού ευρωπαϊκού ουρανού ως του πλέον αποδοτικού εναέριου χώρου παγκοσμίως. — Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των αεροπορικών μεταφορών στην Ένωση.
Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»	CA	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της ικανότητας έρευνας και καινοτομίας του κλάδου των αερομεταφορών της Ένωσης για κλιματικά ουδέτερες τεχνολογίες αερομεταφορών, με στόχο τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα των αερομεταφορών.

Όνομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
					<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση, μέσω της καινοτομίας στον τομέα της αεροναυπηγικής, της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των αερομεταφορών της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων τόσο των παραδοσιακών όσο και των αναδυόμενων τομέων αερομεταφορών.
Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»	IHI	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Προώθηση της ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της υγείας και μετουσίωση των επιστημονικών γνώσεων σε θέματα υγείας σε ασφαλείς και οικονομικά αποδοτικές καινοτομίες στην Ευρώπη. — Ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής βιομηχανικής και φαρμακευτικής στρατηγικής με γνώμονα την καινοτομία, η οποία θα εξυπηρετεί κρίσιμες αλλά μη καλυπτόμενες ανάγκες στον τομέα της δημόσιας υγείας. — Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού κλάδου της υγείας.

Όνομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»	Clean H2	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ικανότητας έρευνας και καινοτομίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω της στρατηγικής για το υδρογόνο του 2020 για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη. — Επιτάχυνση της διείσδυσης στην αγορά τεχνολογιών που βασίζονται στο υδρογόνο με στόχο τη δημιουργία μιας αλυσίδας αξίας καθαρού υδρογόνου ενόψει ενός απανθρακοποιημένου ενεργειακού συστήματος. — Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού κλάδου καθαρού υδρογόνου.
Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»	ΚΔΤ/Μικροκυκλώματα	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1782	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη», «Ψηφιακή Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ικανότητας έρευνας και καινοτομίας για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη τεχνολογιών ημιαγωγών αιχμής επόμενης γενιάς. — Δημιουργία μηχανολογικών ικανοτήτων για την ανάπτυξη κβαντικών μικροκυκλωμάτων αιχμής και των συναφών τεχνολογιών

Ονομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
		του Συμβουλίου, με τον οποίο η ΚΕ «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» (ΚΔΤ) μετονομάστηκε σε ΚΕ «Μικροκυκλώματα»			<p>ημιαγωγών σε ολόκληρη την Ευρώπη.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση με δανειακά κεφάλαια και ίδια κεφάλαια στο πλαίσιο του ταμείου InvestEU και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας, ιδίως για νεοφυείς επιχειρήσεις στην αξιακή αλυσίδα ημιαγωγών.
Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία»	CBE	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ικανότητας έρευνας και καινοτομίας για λύσεις βιολογικής βάσης και επιτάχυνση της διεξόδου τους στην αγορά με στόχο τη μείωση της εξάρτησης της Ευρώπης από υλικά ορυκτής προέλευσης. — Ενίσχυση της βιωσιμότητας και της αποδοτικής χρήσης των πόρων της κυκλικής βιομηχανίας βιοπροϊόντων στην Ευρώπη.
Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»	EU-Rail	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση των ευρωπαϊκών ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας για την επίτευξη του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Σιδηροδρομικού Χώρου.

Ονομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
		«Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)			<ul style="list-style-type: none"> — Επιτάχυνση της διεξόδου καινοτόμων τεχνολογιών στην αγορά για ένα ολοκληρωμένο, βιώσιμο, πολυτροπικό και υψηλής χωρητικότητας ευρωπαϊκό σιδηροδρομικό σύστημα. — Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού κλάδου.
Κοινή Επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»	SNS	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Προώθηση της ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας για την επίτευξη επιστημονικής υπεροχής στα συστήματα 6G, στις προηγμένες ψηφιακές υποδομές και στις λύσεις έξυπνων δικτύων στην Ευρώπη. — Επιτάχυνση της διεξόδου στην αγορά λύσεων αιχμής όσον αφορά τη συνδεσιμότητα προς υποστήριξη της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης της Ευρώπης.

Όνομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»	Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαία βασική πράξη)	10 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031	«Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Προώθηση καινοτόμων και προσβάσιμων τεχνολογιών υγείας για την πρόληψη και τη θεραπεία λοιμωδών νόσων με σκοπό τη μείωση της κοινωνικοοικονομικής επιβάρυνσης από τις λοιμώδεις νόσους στην υποσαχάρια Αφρική. — Βελτίωση της ετοιμότητας έναντι λοιμωδών νόσων και της αντιμετώπισής τους στην Ευρώπη και παγκοσμίως.
Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων	EuroHPC	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1173 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1488, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1732 του Συμβουλίου για τη συμπερίληψη ενός πυλώνα	12 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033	«Ορίζων Ευρώπη», «Ψηφιακή Ευρώπη», μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ανάπτυξη παγκοσμίως κορυφαίων ασφαλών και υπερσυνδεδεμένων υποδομών υπερυπολογιστικής και κβαντικής υπολογιστικής και λύσεων TN αιχμής μέσω ενός ευρωπαϊκού συστήματος εργοστασίων TN και υποδομών δεδομένων. — Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και των δεξιοτήτων της ευρωπαϊκής βιομηχανίας υπερυπολογιστικής και TN.

Όνομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
		για την «τεχνητή νοημοσύνη» (TN).			<ul style="list-style-type: none"> — Επιτάχυνση της διείσδυσης στην αγορά προηγμένων και ανταγωνιστικών συστημάτων υπερυπολογιστικής και κβαντικής υπολογιστικής και λύσεων TN στην Ευρώπη. — Άνοιγμα των υποδομών υπερυπολογιστικής σε ευρύ φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών χρηστών με σκοπό την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων για την ευρωπαϊκή επιστήμη και βιομηχανία.
Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας	ECCC	Κανονισμός (ΕΕ) 2021/887 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού	8 χρόνια, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029	«Ψηφιακή Ευρώπη», «Ορίζων Ευρώπη»	<ul style="list-style-type: none"> — Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ικανότητας έρευνας και καινοτομίας και των δεξιοτήτων για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας των υποδομών της ψηφιακής ενιαίας αγοράς μέσω τεχνολογιών αιχμής στον τομέα της κυβερνοασφάλειας. — Ανάπτυξη μιας ισχυρής κοινότητας κυβερνοασφάλειας στην Ευρώπη με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας, της ανταλλαγής γνώσεων και των υψηλών προτύπων ασφάλειας σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Ονομασία της ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027	Ακρωνύμιο	Νομική βάση	Διάρκεια ζωής	Προγράμματα έρευνας και καινοτομίας	Ειδικοί στόχοι και καθήκοντα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας
					— Μετατροπή της κυβερνοασφάλειας σε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τους ενωσιακούς κλάδους.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 2

Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

Εισαγωγή

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα του ετήσιου ελέγχου μας επί των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2024, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης του συστήματος δικλίδων βάσει κινδύνου που εφαρμόζουν οι ΚΕ σχετικά με την εκτέλεση των επιχορηγήσεων, καθώς και τα αποτελέσματα άλλων εργασιών που αφορούσαν όλες τις ΚΕ και που πραγματοποιήσαμε το ίδιο έτος. Με βάση τα εν λόγω αποτελέσματα, διατυπώνουμε συστάσεις και θέτουμε προθεσμίες για την υλοποίησή τους.

Ελεγκτικές γνώμες

Γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

Ανεπιφύλακτες γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών όλων των ΚΕ

2.2. Διατυπώνουμε ανεπιφύλακτες ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών των δώδεκα ΚΕ. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί τους για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή τους την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών τους, τις ταμειακές ροές τους και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων τους, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς τους και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Επισήμανση ειδικών θεμάτων που αφορούν τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ F4E

2.3. Εφιστούμε την προσοχή σε δύο ζητήματα που αφορούν τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ F4E για το 2024.

- Η ΚΕ F4E εκτιμά το συνολικό κόστος της ολοκλήρωσης των υποχρεώσεών της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») σε 25,8 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2024). Η εκτίμηση αυτή αντικατοπτρίζει την αύξηση του κόστους ως αποτέλεσμα των αναθεωρημένων τιμών βάσης του ITER, κατόπιν πρότασης που υπέβαλε ο ΔΟ ITER τον Ιούλιο του 2024, οι οποίες όμως δεν έχουν ακόμη εγκριθεί επίσημα από το συμβούλιο του ITER.
- Η ΚΕ F4E εκτιμά ότι ο πληθωριστικός αντίκτυπος που είχαν στις δραστηριότητές της τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα και οι αυξήσεις των τιμών, ως αποτέλεσμα της κρίσης COVID-19 και της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, θα ανέλθει σε 246 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008).

Επισήμανση ειδικού θέματος που αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ EuroHPC

2.4. Εφιστούμε την προσοχή στην από πλευράς της ΚΕ EuroHPC εκτίμηση των κινδύνων σχετικά με τις προκαταβολές προς σημαντικό προμηθευτή που αντιμετωπίζει οικονομικές

δυσκολίες, σύμφωνα με την οποία η δυνητική οικονομική επίπτωση για την ΚΕ φτάνει τα 88,4 εκατομμύρια ευρώ.

Επισήμανση ειδικών θεμάτων που αφορούν τους ετήσιους λογαριασμούς του ECCC

2.5. Εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι το ECCC απέκτησε οικονομική αυτονομία μόλις τον Σεπτέμβριο του 2024. Πριν από την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για τη σύσταση του ECCC και τη σε πρώτο χρόνο λειτουργία του. Ως εκ τούτου, από το συνολικό ποσό των 276,2 εκατομμυρίων ευρώ για πληρωμές προχρηματοδότησης επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, περίπου 195,6 εκατομμύρια ευρώ εγκρίθηκαν από την Επιτροπή προτού το ECCC αποκτήσει οικονομική αυτονομία.

2.6. Εφιστούμε επίσης την προσοχή στο γεγονός ότι, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη παράσχει τις εθελοντικές εισφορές για τις κοινές δράσεις και τον διοικητικό προϋπολογισμό του ECCC.

Επισήμανση ειδικού θέματος που αφορά τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ CA

2.7. Εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι η ΚΕ CA μεταβαίνει πιλοτικά στο SUMMA, ένα νέο σύστημα για τη διαχείριση του προϋπολογισμού, τη λογιστική και τα χρηματοοικονομικά, με σκοπό την ανάπτυξη και τη δοκιμή του συστήματος για λογαριασμό της Επιτροπής. Ορισμένες λειτουργίες του SUMMA βρίσκονται ακόμη υπό ανάπτυξη και απαιτούν μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία και τη διενέργεια ελέγχων αξιοπιστίας για τη διασφάλιση της ορθότητας των δεδομένων.

Άλλα θέματα σε σχέση με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

2.8. Εφιστούμε την προσοχή σε σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την περίοδο αναφοράς και ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις δραστηριότητες της ΚΕ. Τα γεγονότα αυτά αφορούν συγκεκριμένα την ταχεία κλιμάκωση της σύγκρουσης στο ανατολικό τμήμα της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό (ΛΔΚ), η οποία θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο διάφορα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΚΕ στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένης της διοργάνωσης του δωδέκατου φόρουμ EDCTP στη Ρουάντα, καθώς και την ακύρωση των περισσότερων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνταν από τον Οργανισμό Διεθνούς Ανάπτυξης των ΗΠΑ (USAID), κάτι που θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις για

ορισμένους δικαιούχους της ΚΕ που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη χρηματοδότηση αυτή.

Γνώμες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

2.9. Διατυπώνουμε ανεπιφύλακτες ελεγκτικές γνώμες για όλες τις ΚΕ σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις εσόδων ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

Γνώμες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

2.10. Ο έλεγχός μας κάλυψε φέτος δείγμα 33 τελικών και ενδιάμεσων πληρωμών και εκκαθαρίσεων προκαταβολών που πραγματοποίησαν οι ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (βλέπε [πίνακα 2.1](#) όπου παρουσιάζεται επισκόπηση του πληθυσμού πληρωμών).

Πίνακας 2.1 – Τελικές/ενδιάμεσες πληρωμές και εκκαθαρίσεις προκαταβολών το 2024 (σε εκατ. ευρώ)

Κοινή Επιχείρηση	«Ορίζων 2020» (α)	% (α)/(ε)	«Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (β)	% (β)/(ε)	Συνολικές επιχειρησιακές πληρωμές (γ) = (α) + (β)	% (γ)/(ε)	Διοικητικές πληρωμές (δ)	% (δ)/(ε)	Σύνολο (ε) = (γ)+(δ)
SESAR	5	21 %	9	40 %	13	61 %	9	39 %	22
CA	164	59 %	103	37 %	267	97 %	10	3 %	276
IHI	173	90 %	10	5 %	183	95 %	9	5 %	192
Clean H2	48	53 %	36	40 %	83	93 %	6	7 %	89
Μικροκυκλώματα	75	48 %	75	48 %	151	96 %	7	4 %	158
CBE	84	94 %	0	0 %	84	94 %	6	6 %	90
EU-Rail	96	92 %	4	3 %	100	95 %	5	5 %	105
EuroHPC	151	80 %	31	17 %	183	96 %	7	4 %	190
SNS	ά.α.	ά.α.	83	97 %	83	97 %	3	3 %	85
Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3	ά.α.	ά.α.	1	21 %	1	21 %	4	79 %	5
ECCC	ά.α.	ά.α.	1	55 %	1	55 %	1	45 %	2
Σύνολο ΚΕ Ε&Κ	796	66 %	353	29 %	66	5 %	66	5 %	1 215
F4E	ά.α.	ά.α.	ά.α.	ά.α.	566	88 %	76	12 %	642
Σύνολο	796		353		632	34 %	142	8 %	1 858

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.11. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, από τον έλεγχό μας προέκυψαν σφάλματα τα οποία ήταν ενδεικτικά αδυναμιών στα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων των ΚΕ όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των επιχειρησιακών δαπανών. Τα σφάλματα αυτά αφορούσαν κυρίως εσφαλμένες δηλώσεις εξόδων προσωπικού στις σχετικές με επιχορηγήσεις πράξεις που υπέβαλαν δικαιούχοι των ΚΕ, και συνίσταντο συγκεκριμένα:

- ο στον εσφαλμένο υπολογισμό ωρομισθίων ή ημερομισθίων,
- ο στη συμπερίληψη των έμμεσων εξόδων στον υπολογισμό των ωρομισθίων/ημερομισθίων με βάση το μοναδιαίο κόστος,
- ο στην εσφαλμένη αναφορά των εξόδων προσωπικού των ΜΜΕ ή του αποσπασμένου στην εκάστοτε ΚΕ εξωτερικού προσωπικού,
- ο στη δήλωση εξόδων υπεργολαβίας ως εξόδων προσωπικού,
- ο στη δήλωση μη επιλέξιμων εξόδων εξοπλισμού.

2.12. Όσον αφορά τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος που υπολόγισε η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής, βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων που αφορούσαν ειδικά τις ΚΕ, ήταν χαμηλότερα του ορίου σημαντικότητας. Τα μόνα μέχρι στιγμής διαθέσιμα αποτελέσματα κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» αφορούν την ΚΕ «Καθαρές αερομεταφορές».

2.13. Ελέγξαμε επίσης δείγμα 30 πράξεων επιχειρησιακών δαπανών που είχαν εγκριθεί από την ΚΕ F4E και εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση οφειλόμενο στην ουσιώδη τροποποίηση δύο συμβάσεων ακινήτων, για την οποία δεν είχε κινηθεί νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης.

2.14. Βάσει των ελεγκτικών αποτελεσμάτων μας, διατυπώνουμε ανεπιφύλακτες ελεγκτικές γνώμες για όλες τις ΚΕ σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι ετήσιοι λογαριασμοί τους για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024. Κατά τη γνώμη μας, οι πράξεις πληρωμών ήταν νόμιμες και κανονικές από κάθε ουσιώδη πλευρά.

Άλλες παρατηρήσεις

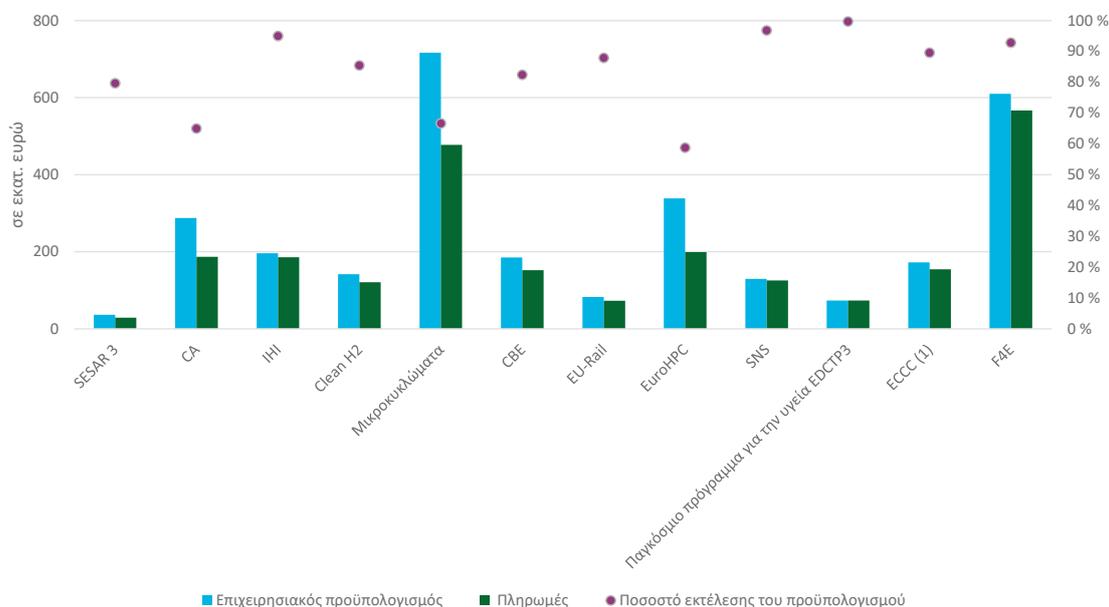
2.15. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τις γνώμες μας, διατυπώνουμε παρατηρήσεις για να επισημάνουμε τομείς στους οποίους υπάρχει περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά την εκτέλεση των προγραμμάτων και του προϋπολογισμού και τη διαχείριση των δικλίδων που εφαρμόζονται σε σχέση με τις πληρωμές, τους μείζονες κινδύνους και τους ανθρώπινους πόρους. Οι παρατηρήσεις αυτές, που αναλύονται στο **κεφάλαιο 3**, συνοψίζονται κατωτέρω.

Ζητήματα σε σχέση με τη διαχείριση του προϋπολογισμού των ΚΕ το 2024

Ορισμένες κοινές επιχειρήσεις αντιμετώπισαν δυσκολίες στην εκτέλεση των επιχειρησιακών προϋπολογισμών τους το 2024

2.16. Στο **γράφημα 2.1** παρουσιάζονται, για κάθε ΚΕ, ο προϋπολογισμός πληρωμών για επιχειρησιακές δαπάνες (σε εκατ. ευρώ) και το σχετικό ποσοστό εκτέλεσης.

Γράφημα 2.1 – Ποσοστά εκτέλεσης των προϋπολογισμών επιχειρησιακών πληρωμών το 2024

Σημ.: (1) Περιλαμβάνονται ο επιχειρησιακός προϋπολογισμός και οι σχετικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Επιτροπή πριν το ECCC να αποκτήσει οικονομική αυτονομία τον Σεπτέμβριο του 2024.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

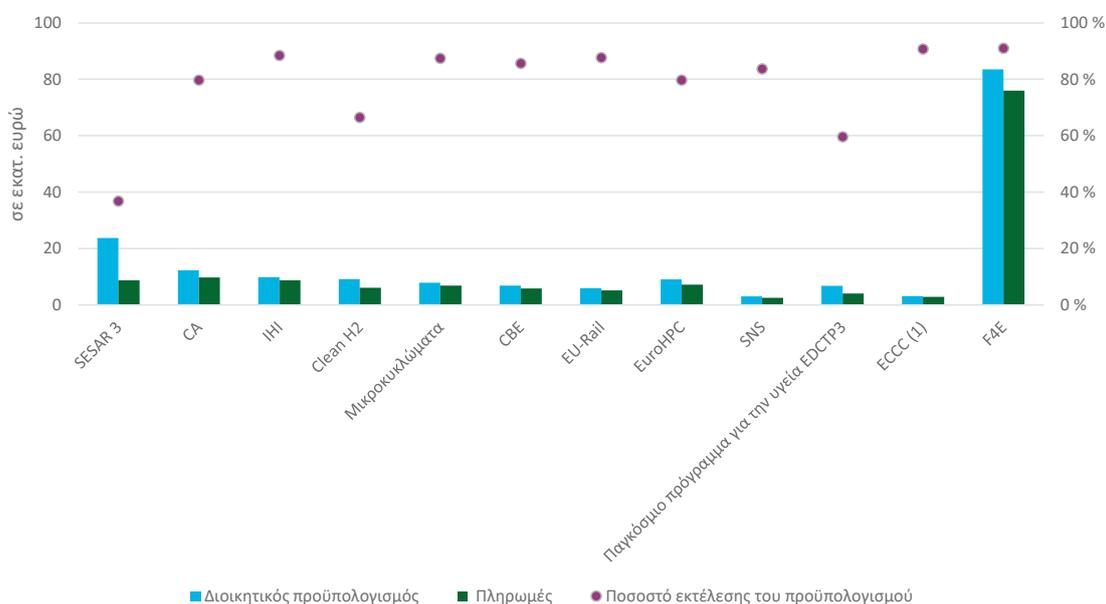
2.17. Επισημαίνουμε ότι τρεις ΚΕ αντιμετώπισαν ιδιαίτερες δυσκολίες στην εκτέλεση των προϋπολογισμών επιχειρησιακών πληρωμών τους για τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027.

- Στην περίπτωση της ΚΕ «Μικροκυκλώματα», αυτό οφειλόταν στο χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» (περίπου 6 %) λόγω καθυστερήσεων στην υπογραφή συμφωνιών φιλοξενίας και κοινής προμήθειας, με αποτέλεσμα η σύναψη συμβάσεων για την αγορά περιουσιακών στοιχείων να αναβληθεί για το 2025.
- Στην ΚΕ EuroHPC, αυτό ήταν αποτέλεσμα του χαμηλού ποσοστού εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το πρόγραμμα « Ψηφιακή Ευρώπη» (περίπου 19 %) λόγω της ανακατανομής διαθέσιμων πόρων στον κρίσιμο νέο πυλώνα της τεχνητής νοημοσύνης το 2024. Αυτό σήμαινε ότι η ΚΕ έπρεπε είτε να ακυρώσει αρκετές άλλες προγραμματισμένες επενδυτικές δραστηριότητες (κυρίως στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη») είτε να τις αναβάλει για την περίοδο 2025-2027. Η κατάσταση αυτή επέφερε επίσης καθυστερήσεις στην από μέρους της ΚΕ εφαρμογή προληπτικών δικλίδων επί των τεχνικών και χρηματοοικονομικών εκθέσεων που υπέβαλαν οι δικαιούχοι το 2024 για τον σκοπό της συγχρηματοδότησης από την ΚΕ εν εξελίξει δραστηριοτήτων του προγράμματος «Ορίζων 2020».
- Στην ΚΕ CA, αυτό ανάγεται στο χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περίπου 52 %) λόγω της βραδείας υλοποίησης των έργων στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2023 (βλέπε [ετήσια έκθεση σχετικά με τις ΚΕ της ΕΕ για το 2023](#), σημείο 3.3.4).

Αρκετές ΚΕ εμφάνισαν αδυναμίες στον σχεδιασμό και στην εκτέλεση των διοικητικών δαπανών

2.18. Στο [γράφημα 2.2](#) απεικονίζεται, για κάθε ΚΕ, ο προϋπολογισμός πληρωμών για διοικητικές δαπάνες (σε εκατ. ευρώ) και το σχετικό ποσοστό εκτέλεσης. Το 2024, τα διοικητικά έξοδα των ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας αντιπροσώπευαν κατά μέσο όρο μόλις το 4 % των προϋπολογισμών πληρωμών τους για το έτος αυτό.

Γράφημα 2.2 – Ποσοστό εκτέλεσης των προϋπολογισμών πληρωμών για διοικητικές δαπάνες το 2024

Σημ.: (1) Πριν το ECCC να αποκτήσει οικονομική αυτονομία τον Σεπτέμβριο του 2024, η Επιτροπή επιμιζόταν τα διοικητικά έξοδα.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.19. Διαπιστώσαμε ότι τρεις ΚΕ (SESAR, Clean H2, «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3») αντιμετώπισαν ιδιαίτερες δυσκολίες στην εκτέλεση των διοικητικών προϋπολογισμών τους, καθώς μπόρεσαν να χρησιμοποιήσουν μόλις λιγότερο από το 70 % των διαθέσιμων πιστώσεων το 2024 (βλέπε [γράφημα 2.2](#)). Το ποσοστό εκτέλεσης για τις εν λόγω ΚΕ ήταν ιδιαίτερος χαμηλό όσον αφορά τον προϋπολογισμό για τις δαπάνες υποδομών και λειτουργίας (τίτλος 2).

2.20. Οι ΚΕ απέδωσαν το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης σε καθυστερήσεις στις διαδικασίες πρόσληψης (Clean H2, «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»), στην καθυστερημένη εκτέλεση συμβάσεων ανακαίνισης ή/και στην καθυστερημένη υποβολή τιμολογίων που περιλαμβάνονταν στον προγραμματισμό δαπανών για το 2024 (SESAR 3, Clean H2, «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»).

2.21. Ωστόσο, αυτό εξηγεί εν μέρει μόνο την υστέρηση στην εκτέλεση στις εν λόγω ΚΕ το 2024. Επιπλέον, τα επανειλημμένως χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης των τελευταίων ετών έχουν οδηγήσει σε σημαντική συσσώρευση αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών, κάτι που μπορεί να υποδηλώνει την ύπαρξη διαρθρωτικών προβλημάτων στον σχεδιασμό ή/και την εκτέλεση του προϋπολογισμού των τριών ΚΕ.

Σύσταση 1

Κατά τον σχεδιασμό του οικείου προϋπολογισμού πληρωμών για διοικητικές δαπάνες για το 2027, οι ΚΕ SESAR 3, Clean H2 και «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» πρέπει προδραστικά να λάβουν υπόψη τον όγκο των αχρησιμοποίητων διοικητικών πιστώσεων που είχαν ήδη συσσωρευθεί στο τέλος του 2024.

Προθεσμία υλοποίησης: τέλος του 2026 (υποβολή του οικείου προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2027).

Ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων

Η ΚΕ EuroHPC δεν είχε πετύχει τον στόχο της αναφορικά με τις προσλήψεις στο τέλος του 2024

2.22. Το 2021, η Επιτροπή διασφάλισε για την ΚΕ EuroHPC 39 πρόσθετες θέσεις υπαλλήλων από τις 54 που προβλέπονταν συνολικά³. Από τις νέες θέσεις αυτές, οι τριάντα θα καλύπτονταν έως το τέλος του 2022, ενώ οι υπόλοιπες εννέα έως το τέλος του 2023. Στο τέλος του 2024, 14 από τις 39 θέσεις παρέμεναν κενές, κάτι που μπορεί να αποτελέσει πρόσκομμα στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων της ΚΕ EuroHPC σύμφωνα με τον προγραμματισμό.

³ Πρόταση της Επιτροπής για τον νέο ιδρυτικό κανονισμό της ΚΕ EuroHPC, COM(2020) 569.

Ζητήματα σχετικά με τις εισφορές άλλων μελών στα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας των ΚΕ

Ορισμένες ΚΕ δεν θα έχουν πετύχει τις τιμές-στόχο ως προς τις εισφορές εντός της περιόδου υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων 2020»

2.23. Υπό το ΠΔΠ 2014-2020, οι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ καθορίζουν τιμές-στόχο ως προς τις εισφορές κάθε κατηγορίας μελών (ΕΕ, μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, συμμετέχοντα κράτη και διεθνείς οργανισμοί) για τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει κάθε ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Αυτές οι τιμές-στόχος, καθώς και τα αντίστοιχα ποσοστά επίτευξης έως το τέλος του 2024, παρουσιάζονται στον **πίνακα 2.2**. Οι εισφορές της ΕΕ προέρχονται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», στις οποίες προστίθεται χρηματοδότηση ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ από τον ΜΣΕ1 προς την ΚΕ EuroHPC.

Πίνακας 2.2 – Εισφορές των μελών στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και τον ΜΣΕ1 (σε εκατ. ευρώ)

Τιμές-στόχος για τις εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2023)							
Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ (α)	ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών (1) (β)	ΕΕΣΔ των άλλων μελών (2) (γ)	Σύνολο (δ) = (α)+(β)+(γ)	ΚΕ στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020»	Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ (ε)	Επικυρωμένες ΕΕΕΔ και εισφορές σε χρήμα των άλλων μελών (1) (στ)	ΕΕΕΔ των άλλων μελών, δηλωμένες, μη επικυρωμένες (1) (ζ)	ΕΕΣΔ (η)	Σύνολο (θ) = (ε)+(στ)+(ζ)+(η)	Ποσοστό επίτευξης (ι) = (θ) / (δ)	
585,0	790,5	ά.α.	1 375,5	SESAR	566,0	647,7	0,0	ά.α.	1 213,7	88 %	
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	CS2 - CA	1 748,1	1 097,8	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %	
1 638,0	1 638,0	ά.α.	3 276,0	IM12 - IHI	1 211,7	1 282,6	145,5	ά.α.	2 639,8	81 %	
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH2 - Clean H2	654,9	97,9	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %	
1 185,0	2 827,5	ά.α.	4 012,5	ECSEL - «Μικροκυκλώματα»	1 173,0	1 487,0	1 145,0	ά.α.	3 805,0	95 %	
835,0	285,5	2 444,5	3 565,0	BBI - CBE (4)	783,5	126,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %	
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R - EU-RAIL	398,0	375,6	0,0	267,6	1 041,2	120 %	
536,0	896,0	ά.α.	1 432,0	EuroHPC ⁽³⁾	477,4	179,6	71,9	ά.α.	728,9	51 %	
7 597,0	8 111,1	3 814,8	19 522,8	Σύνολο	7 012,6	5 294,4	1 455,1	5 004,9	18 767,0	96 %	

(1) Περιλαμβάνονται οι ΕΕΕΔ και οι εισφορές σε χρήμα συμμετεχόντων κρατών («Μικροκυκλώματα» και EuroHPC) και διεθνών οργανισμών (SESAR).

(2) Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες εκτός του προγράμματος εργασίας της ΚΕ.

(3) Όσον αφορά την EuroHPC, η εισφορά της ΕΕ περιλαμβάνει 100 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα του ΜΣΕ.

(4) Όσον αφορά τη CBE, οι τιμές-στόχος για τις εισφορές σε χρήμα της ΕΕ και των μελών από τον ιδιωτικό τομέα όπως μειώθηκαν κατά 140 εκατ. ευρώ. Τιμές-στόχος για τις εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα όπως ορίστηκαν στα ετήσια προγράμματα εργασίας της ΚΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.24. Συνολικά, στο τέλος του 2024, τελευταίο στάδιο υλοποίησης των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και ΜΣΕ1, τα μέλη των ΚΕ είχαν πετύχει κατά μέσο όρο το 96 % των τιμών-στόχου για τις εισφορές που είχαν οριστεί στους οικείους ιδρυτικούς κανονισμούς. Ωστόσο,

τα ποσοστά επίτευξης διέφεραν σημαντικά. Ειδικότερα, διαπιστώσαμε υστέρηση στις εισφορές προς τις ΚΕ SESAR 3, IHI και EuroHPC.

- Στην περίπτωση της ΚΕ SESAR 3, ο Eurocontrol είχε παράσχει μόλις το 70 % των προσδοκώμενων εισφορών του. Η ΚΕ ολοκλήρωσε την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020» το 2024.
- Όσον αφορά την ΚΕ IHI, η επιτυχής υλοποίηση των ερευνητικών έργων εξαρτάται από τη μεγάλη διάρκεια των έργων που απαιτεί η φύση του ειδικού ανά ΚΕ τομέα έρευνας και τη μεγάλη κλίμακα των παγκόσμιων κοινοπραξιών που υλοποιούν τα έργα.
- Στην ΚΕ EuroHPC, το κύριο ζήτημα ήταν το χαμηλό επίπεδο των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα (περίπου 19,8 εκατομμύρια ευρώ) σε σχέση με την ελάχιστη τιμή-στόχο των 420 εκατομμυρίων ευρώ. Όπως επισημάναμε σε προηγούμενες εκθέσεις⁴, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να καταβάλλουν εισφορές σε είδος μόνο για επιχορηγήσεις στην καινοτομία (οι οποίες αντιπροσωπεύουν περί το 30 % των συνολικών δραστηριοτήτων επιχορήγησης της ΚΕ). Ένα άλλο ζήτημα ήταν το χαμηλότερο ποσοστό εισφορών από τα συμμετέχοντα κράτη, κάτι που αποτυπώνει το γεγονός ότι αναγνωρίζουν τα έξοδά τους και τα δηλώνουν στην ΚΕ μόνο μετά την ολοκλήρωση των σχετικών έργων του «Ορίζων 2020» και του ΜΣΕ1.

Ορισμένες ΚΕ υπερέβησαν τις τιμές-στόχο τους για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» λόγω των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων των μελών τους από τον ιδιωτικό τομέα

2.25. Σύμφωνα με τους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», μόνο τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα των ΚΕ CA, Clean H2, CBE και EU-Rail επιτρέπεται να αναφέρουν εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες (ΕΕΣΔ) που δεν συνδέονται άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα από τις ΚΕ έργα (βλέπε σημείο [1.11](#)). Στον [πίνακα 2.2](#) φαίνεται ότι σε τρεις από τις τέσσερις αυτές ΚΕ (CA, Clean H2 και EU-Rail), οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπερέβησαν τις τιμές-στόχο λόγω των ΕΕΣΔ.

Σε ορισμένες ΚΕ, η έναρξη υλοποίησης των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 με αργούς ρυθμούς καθυστέρησε την επίτευξη των τιμών-στόχου όσον αφορά τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα

2.26. Στο πλαίσιο των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027, οι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ προβλέπουν τη δυνατότητα οι τιμές-στόχος για τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα να

⁴ Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2023, σημείο 3.9.16.

επιτευχθούν μέσω ΕΕΕΔ ή/και ΕΕΣΔ. Στην περίπτωση του ECCC, τα κράτη μέλη εισφέρουν στις κοινές δράσεις του σε εθελοντική βάση. Στον [πίνακα 2.3](#) καταδεικνύεται ότι, στο τέλος του 2024, οι ΚΕ είχαν πετύχει κατά μέσο όρο το 26 % των τιμών-στόχου για τις εισφορές των μελών τους στα νέα προγράμματα έρευνας και καινοτομίας.

Πίνακας 2.3 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο των «Ορίζων Ευρώπη», «Ψηφιακή Ευρώπη» και ΜΣΕ2 (σε εκατ. ευρώ)

Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				ΚΕ στο πλαίσιο των «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»	Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)							
Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ	Εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα (1)	Εισφορές των άλλων μελών (2)	Σύνολο		Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ, επικυρωμένες	Εισφορές σε χρήμα της ΕΕ, μη επικυρωμένες	Εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, επικυρωμένες	Εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, δηλωμένες, μη επικυρωμένες	Εισφορές των άλλων μελών, επικυρωμένες	Εισφορές των άλλων μελών, δηλωμένες, μη επικυρωμένες	Σύνολο	Ποσοστό επίτευξης
615.0	529.0	500.0	1 644.0	SESAR 3	183.4	59.0	90.8	98.4	51.5	27.1	510.2	31 %
1 755.0	2 400.0	ά.α.	4 155.0	CA	482.2	94.7	273.5	302.6	ά.α.	ά.α.	1 153.0	28 %
1 200.0	1 200.0	ά.α.	2 400.0	IHI	155.6	11.4	11.1	51.9	ά.α.	ά.α.	230.0	10 %
1 215.0	1 015.0	ά.α.	2 230.0	Clean H2	369.1	60.5	1 438.0	719.9	ά.α.	ά.α.	2 587.5	116 %
4 255.0	2 537.4	4 101.2	10 893.6	Μικροκυκλώματα	729.3	325.4	3.6	312.0	104.4	684.5	2 159.2	20 %
1 026.0	1 026.0	ά.α.	2 052.0	CBE	214.8	31.9	3.4	120.7	ά.α.	ά.α.	370.8	18 %
615.0	615.0	ά.α.	1 230.0	EU-Rail	215.7	45.2	171.5	95.3	ά.α.	ά.α.	527.7	43 %
3 151.3	900.0	2 989.3	7 040.6	EuroHPC 2	190.3	724.9	0.0	2.8	36.6	103.2	1 057.8	15 %
900.0	900.0	ά.α.	1 800.0	SNS	416.8	19.1	339.0	24.7	ά.α.	ά.α.	799.6	44 %
890.1	400.0	550.0	1 840.1	Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3 ⁽³⁾	120.9	4.0	0.0	15.6	5.3	394.5	540.3	29 %
1 649.6	ά.α.	1 649.6	3 299.2	ECCC ⁽⁴⁾	0.0	0.0	ά.α.	ά.α.	0.0	0.0	0.0	0 %
17 272.0	11 522.4	9 790.1	38 584.5	Σύνολο	3 078.1	1 376.1	2 330.9	1 743.8	197.8	1 209.3	9 936.0	26 %

(1) Περιλαμβάνονται οι ΕΕΕΔ, οι ΕΕΣΔ και οι εισφορές σε χρήμα των μελών από τον ιδιωτικό τομέα.

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές σε χρήμα των συμμετεχόντων κρατών («Μικροκυκλώματα» και EuroHPC) και των διεθνών οργανισμών (SESAR 3).

(3) Περιλαμβάνονται οι εισφορές σε χρήμα από συνεισφέροντες εταίρους από τον ιδιωτικό τομέα.

(4) Οι εισφορές των κρατών μελών συνδέονται με εθελοντική συμμετοχή στις κοινές δράσεις του ECCC σε ύψος έως 1 649,6 εκατ. ευρώ για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη». Δεν έχουν οριστεί τιμές-στόχους για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Η ΚΕ EuroHPC ενδέχεται να μην πετύχει τις τιμές-στόχο ως προς τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»

2.27. Στο τέλος του 2024, οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα της ΚΕ EuroHPC ανέρχονταν μόλις στο 0,3 % της τιμής-στόχου των 900 εκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2021-2027. Όπως επισημάναμε ήδη στις ετήσιες εκθέσεις για το 2022 και το 2023⁵, εάν οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις της ΚΕ EuroHPC ή/και η τιμή-στόχος αναφορικά με τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα παραμείνουν αμετάβλητες, η ΚΕ δεν θα πετύχει τη σημαντικά υψηλότερη τιμή-στόχο που αφορά τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπό το ΠΔΠ 2021-2027, κάτι που απειλεί την επίτευξη των συνολικών στόχων της ΚΕ στο πλαίσιο των προγραμμάτων, ιδίως για στενή συνεργασία με τους εταίρους από τον ιδιωτικό τομέα. Για τη μεταπαρακολούθηση της σχετικής σύστασης που διατυπώσαμε το 2023, βλέπε [πίνακα 2.4](#) (1/2023).

⁵ Ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2022 (σημείο 3.9.17) και ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2023 (σημείο 3.9.19).

Οι εισφορές του Eurocontrol στην ΚΕ SESAR 3 ήταν επίσης χαμηλότερες από την τιμή-στόχο στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στο τέλος του 2024

2.28. Στο τέλος του 2024, οι εισφορές του Eurocontrol στην ΚΕ SESAR 3 ανέρχονταν μόλις στο 16 % της τιμής-στόχου των 500 εκατομμυρίων ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Παρόμοια κατάσταση είχαμε αναφέρει και σε σχέση με το προηγούμενο ΠΔΠ.

Σύσταση 2

Η ΚΕ SESAR 3 οφείλει να συνεργαστεί με τον Eurocontrol με σκοπό την αύξηση των εισφορών του και την παρακολούθηση της προόδου σε ετήσια βάση, προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα επίτευξης της τιμής-στόχου του Eurocontrol υπό το ΠΔΠ 2021-2027.

Προθεσμία υλοποίησης: μέσα του 2026.

Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά της τιμής-στόχου όσον αφορά τη συμμετοχή συνεισφερόντων εταίρων

2.29. Στο τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, το επίπεδο των εισφορών σε χρήμα από συνεισφέροντες εταίρους προς την ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» παρέμενε πολύ χαμηλό, με τις εισφορές να ανέρχονται σε 15,6 εκατομμύρια ευρώ (4 % της τιμής-στόχου των 400 εκατομμυρίων ευρώ). Το 2024, στην ΚΕ προστέθηκαν μόλις δύο επιπλέον εταίροι, οι οποίοι πρόκειται να εισφέρουν ποσό ύψους περίπου 2,2 εκατομμυρίων ευρώ το 2025 και το 2026. Η υστέρηση αυτή στις εισφορές ενδέχεται να μειώσει σημαντικά το αποτέλεσμα μόχλευσης των δραστηριοτήτων της ΚΕ και, ως εκ τούτου, εγκυμονεί κίνδυνο για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Σύσταση 3

Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» οφείλει να καταρτίσει σχέδιο δράσης για τον εντοπισμό και την προσέλκυση πρόσθετων συνεισφερόντων εταίρων από την Ευρώπη και από ολόκληρο τον κόσμο, ώστε να ενισχύσει την ικανότητά της στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, να προσελκύσει πρόσθετες χρηματικές εισφορές και να διασφαλίσει την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Προθεσμία υλοποίησης: τέλος του 2026.

Το ECCC δεν διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις σωρευτικές εισφορές που παρείχαν τα μέλη του πριν να αποκτήσει οικονομική αυτονομία

2.30. Το ECCC απέκτησε οικονομική αυτονομία τον Σεπτέμβριο του 2024. Ωστόσο, στους ετήσιους λογαριασμούς του για το 2024 δεν γνωστοποίησε καμία πληροφορία σχετικά με τις σωρευτικές εισφορές που παρείχαν τα μέλη του στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» πριν να αποκτήσει οικονομική αυτονομία, ούτε προέβη σε συγκριτική επισκόπηση των εισφορών που είχε λάβει από όλες τις πηγές έως το τέλος του έτους και των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές που είχαν οριστεί για κάθε πρόγραμμα.

Σύσταση 4

Προκειμένου να διασφαλιστεί η γνωστοποίηση του συνόλου των πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματά του στο τέλος του έτους στους ετήσιους λογαριασμούς, το ECCC οφείλει να συλλέγει δεδομένα, να παρακολουθεί και να αναφέρει στοιχεία σχετικά με τις εθελοντικές χρηματικές εισφορές και τις εισφορές σε είδος των κρατών μελών για τις κοινές δράσεις του, καθώς και τις σχετικές χρηματικές εισφορές τους στα διοικητικά του έξοδα.

Προθεσμία υλοποίησης: μέσα του 2026.

Αδυναμίες των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων

Ορισμένες ΚΕ με σημαντικές πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» το 2024 δεν έχουν ακόμη εφαρμόσει ένα πλαίσιο δικλίδων βάσει κινδύνου

2.31. Λόγω της αλλαγής της στρατηγικής ελέγχου της CAS αναφορικά με τα προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (βλέπε σημείο [1.36](#)) και των επιπτώσεων αυτής στις εσωτερικές δικλίδες που εφαρμόζουν οι ΚΕ στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, εξετάσαμε τον βαθμό υλοποίησης ενός πλαισίου δικλίδων βάσει κινδύνου για τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων.

2.32. Η εφαρμογή ενός πλαισίου δικλίδων βάσει κινδύνου αναμένεται να δώσει τη δυνατότητα στις ΚΕ να διασφαλίζουν, αφενός, ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας υπόκεινται σε εντατικές προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους της CAS και, αφετέρου, ότι τα αποτελέσματα των τελευταίων λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνων για τον σχεδιασμό μελλοντικών προληπτικών δικλίδων. Η συστηματική εφαρμογή κεντρικών δικλίδων πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο της δήλωσης διασφάλισης που διατυπώνει ο εκάστοτε εκτελεστικός διευθυντής σχετικά με τη νομιμότητα

και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών, η οποία εντάσσεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) κάθε ΚΕ.

2.33. Η εφαρμογή από όλες τις ΚΕ ενός άρτιου, βάσει κινδύνου πλαισίου δικλίδων είναι επίσης σημαντική υπό το πρίσμα της μελλοντικής αύξησης των πληρωμών επιχορηγήσεων από τα προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (βλέπε [πίνακα 2.1](#)). Ωστόσο, μέχρι το τέλος του 2024, μόλις τέσσερις ΚΕ (EU-Rail, CA, IHI και «Μικροκυκλώματα») ολοκλήρωσαν ένα πλαίσιο δικλίδων βάσει κινδύνου σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (βλέπε μεταπαρακολούθηση της σύστασης 7/2022 στον [πίνακα 2.4](#)). Επιπλέον, πέρυσι η ΚΕ CA ήταν η πρώτη που παρουσίασε ποσοστό σφάλματος, εκτιμώμενο σε 1,3 %, βάσει του οποίου υπολογίζεται το επισφαλές ποσό για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Για τον σκοπό αυτό, εφάρμοσε την καθοδήγηση που παρείχε η ΓΔ BUDG, στις οδηγίες για τις ΕΕΔ, όσον αφορά τον υπολογισμό των εντοπιζόμενων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, το χρηματοοικονομικό άνοιγμα ως επισφαλές ποσό, τα κριτήρια σημαντικότητας σχετικά με τις επιφυλάξεις και τον αντίκτυπο στη δήλωση διασφάλισης του εκτελεστικού διευθυντή. Η εκτίμησή της βασίστηκε σε δεδομένα της CAS σχετικά με το πλέον πρόσφατο ποσοστό σφάλματος σε σχέση με τους δικαιούχους της ΚΕ.

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων της ΚΕ F4E δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τους κινδύνους που σχετίζονται με την αναθεώρηση των τιμών βάσης του έργου ITER το 2024 ή που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους

2.34. Τον Ιούνιο του 2024, ο ΔΟ ITER πρότεινε στο συμβούλιο του ITER αναθεωρημένο σχέδιο έργου, με νέα δέσμη τιμών βάσης προς αντικατάσταση εκείνων που είχαν συμφωνηθεί το 2016. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο σχέδιο, η λήξη της φάσης συναρμολόγησης του ITER μετατίθεται από το 2025 (πρώτο πλάσμα) στο 2035 (θέση σε λειτουργία) και η ολοκλήρωση του έργου στο σύνολό του από το 2042 στο 2059 (17 έτη μετά από την ισχύουσα ημερομηνία λήξης). Στις τιμές βάσης του 2024 περιλαμβάνονται επίσης αρκετές σημαντικές τεχνικές αλλαγές στο έργο ITER, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά το εύρος των εισφορών σε είδος στην ΚΕ F4E και των εισφορών σε χρήμα στον ΔΟ ITER.

2.35. Σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ F4E, η εκτιμώμενη οικονομική επίπτωση των τιμών βάσης για το 2024 είναι ο κύριος μοχλός για τη σημαντική αύξηση των υποχρεώσεων της ΚΕ όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») από 21,2 δισεκατομμύρια ευρώ (στο τέλος του 2023 ή 21,6 δισεκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2024) σε 25,8 δισεκατομμύρια ευρώ (στο τέλος του 2024). Αυτό συνεπάγεται αύξηση των εισφορών της Ευρατόμ και της Γαλλίας στους επιχειρησιακούς προϋπολογισμούς της ΚΕ κατά περίπου 4,2 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2024).

2.36. Οι προτεινόμενες νέες τιμές βάσης έχουν επιτείνει τους κινδύνους για τη βιωσιμότητα καθώς και τους νομικούς, τεχνικούς, οικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους για το έργο ITER, οι οποίοι δεν αποτυπώνονται επαρκώς στο τελευταίο μητρώο κινδύνων της ΚΕ. Αντίθετα, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, η διαδικασία προσδιορισμού κινδύνων που εφαρμόζει η ΚΕ F4E επικεντρώνεται κυρίως στους κινδύνους για την επιχειρησιακή υλοποίηση του έργου. Δεν αντιμετωπίζονται με παρεμφερή τρόπο οι οριζόντιοι κίνδυνοι, όπως η ανάγκη αναδιάρθρωσης της ΚΕ και ανακατανομής των ανθρώπινων πόρων για την προσαρμογή στις τιμές βάσης του 2024, η δυσανάλογη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, τα θέματα σχεδιασμού και διαχείρισης των πόρων, και η μη συμμόρφωση με τον **κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της ΕΕ** ή το δεοντολογικό πλαίσιο της ΚΕ. Επιπλέον, το εργαλείο ΤΠ που χρησιμοποιεί η ΚΕ F4E για τη διαχείριση των κινδύνων δεν παρέχει πλήρεις πληροφορίες όσον αφορά τους σχετικούς βασικούς κινδύνους, όπως η πραγματική και η πιθανή συχνότητα εμφάνισής τους και η επικαιροποιημένη οικονομική επίπτωσή τους.

Σύσταση 5

Η ΚΕ F4E οφείλει να βελτιώσει περαιτέρω την αποτελεσματικότητα του συστήματος που χρησιμοποιεί για τη διαχείριση των κινδύνων, και ιδίως:

- α) να λαμβάνει δεόντως υπόψη, κατά τον προσδιορισμό των κινδύνων, τους οριζόντιους κινδύνους που σχετίζονται με τις αναθεωρημένες τιμές βάσης του 2024 και τα ζητήματα σε επίπεδο ανθρώπινων πόρων·
- β) να ενισχύσει το εργαλείο ΤΠ για τη διαχείριση των κινδύνων, ώστε αυτό να συγκεντρώνει πλήρεις πληροφορίες για τους σχετικούς βασικούς κινδύνους.

Προθεσμία υλοποίησης: μέσα του 2026.

Το ECCC είχε εφαρμόσει εν μέρει το πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων του

2.37. Στα τέλη του 2024, το ECCC είχε εφαρμόσει μερικώς το **πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων** του. Ειδικότερα, δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει τις εργασίες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας και του σχεδίου αποκατάστασης λειτουργίας μετά από καταστροφή, την καθιέρωση πολιτικής για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων, ή την εφαρμογή των αρχών δικλίδων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες εκτίμησης κινδύνων, δικλίδων βάσει κινδύνου και παρακολούθησης.

Σύσταση 6

Το ECCC οφείλει να ολοκληρώσει την εφαρμογή του πλαισίου εσωτερικών δικλίδων του, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων.

Προθεσμία υλοποίησης: μέσα του 2026.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων και συστάσεων προηγούμενων ετών

2.38. Στην παρούσα ενότητα, επιχειρούμε επισκόπηση της μεταπαρακολούθησης των παρατηρήσεών μας από προηγούμενα έτη, οι οποίες παρατίθενται λεπτομερώς στους σχετικούς πίνακες του [κεφαλαίου 3](#), καθώς και των συστάσεων που εισηγούμασταν στο κεφάλαιο 2 των ετήσιων εκθέσεών μας προηγούμενων ετών σχετικά με τις ΚΕ.

Οι ΚΕ έχουν δώσει συνέχεια σε λιγότερες από τις μισές παρατηρήσεις μας προηγούμενων ετών

2.39. Συνολικά, έως το τέλος του 2024, θεωρούμε ότι είχαν ληφθεί διορθωτικά μέτρα σε σχέση με λιγότερες από τις μισές παρατηρήσεις που είχαμε διατυπώσει σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τις ΚΕ. Από τις 44 παρατηρήσεις στις οποίες δεν είχε δοθεί επαρκής συνέχεια στο τέλος του 2023, οι 18 (41 %) διευθετήθηκαν το 2024, καθώς οι ΚΕ έλαβαν διορθωτικά μέτρα ή οι παρατηρήσεις κατέστησαν πλέον άνευ αντικειμένου. Αυτό ισχύει στην περίπτωση στην οποία, λόγου χάριν, μια σύμβαση που είχε ανατεθεί παράτυπα έληξε ή, λόγω μεταβολής των συνθηκών, η διευθέτηση του ζητήματος δεν θα ήταν οικονομικά αποδοτική.

2.40. Ωστόσο, στο τέλος του 2024, 26 παρατηρήσεις (59 %) παρέμεναν σε εκκρεμότητα. Λεπτομερή στοιχεία παρατίθενται στα παραρτήματα του [κεφαλαίου 3](#).

Οι ΚΕ υλοποίησαν τις περισσότερες συστάσεις μας

2.41. Το 2024, συνεχίσαμε να αξιολογούμε κατά πόσον οι δράσεις που εισηγούμασταν στο κεφάλαιο 2 των πλέον πρόσφατων ετήσιων εκθέσεών μας σχετικά με τις ΚΕ (αρχής γενομένης από την έκθεση για το 2021) είχαν υλοποιηθεί. Η αξιολόγησή μας βασίστηκε σε συνεντεύξεις με υπαλλήλους των ΚΕ που ασχολούνταν με την επιχειρησιακή και οικονομική παρακολούθηση έργων, τις εσωτερικές δικλίδες και τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων. Εξετάσαμε επίσης τα δικαιολογητικά έγγραφα που μας υπέβαλαν οι ΚΕ.

2.42. Στον [πίνακα 2.4](#) παρατίθενται τα αποτελέσματα της μεταπαρακολούθησης έξι συστάσεων που είχαν διατυπωθεί στην ετήσια έκθεσή μας για το 2023, καθώς και έξι άλλων που είχαν διατυπωθεί στις ετήσιες εκθέσεις μας για το 2021 και το 2022 και δεν είχαν ακόμη υλοποιηθεί πλήρως στο τέλος του 2023.

2.43. Από τις 12 συστάσεις αυτές, τέσσερις είχαν ως ημερομηνία-στόχο το τέλος του 2024. Στο τέλος του έτους αυτού, θεωρούμε ότι:

- ο δύο συστάσεις, που αφορούσαν την παρακολούθηση της ολοκλήρωσης έργων που είχαν εγκριθεί στο πλαίσιο προηγούμενων ΠΔΠ και την επίτευξη των τιμών-στόχου για τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπό το ΠΔΠ 2021-2027, υλοποιήθηκαν πλήρως από όλες τις εμπλεκόμενες ΚΕ·
- ο η τρίτη σύσταση, σχετικά με την εφαρμογή προσέγγισης δικλίδων βάσει κινδύνου για τις πληρωμές επιχορηγήσεων των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη», υλοποιήθηκε πλήρως από τέσσερις ΚΕ (EU-Rail, CA, IHI και «Μικροκυκλώματα») αλλά μερικώς μόνο από τις υπόλοιπες ΚΕ στις οποίες απευθυνόταν η σύσταση·
- ο η τέταρτη σύσταση, σχετικά με τους ανθρώπινους πόρους της ΚΕ EuroHPC, υλοποιήθηκε μερικώς όσον αφορά την επίτευξη της τιμής-στόχου της ΚΕ για τις προσλήψεις υπό το ΠΔΠ 2021-2027, αλλά πλήρως όσον αφορά την ενίσχυση της διαφάνειας στο πλαίσιο των διαδικασιών πρόσληψης.

2.44. Από τις υπόλοιπες οκτώ συστάσεις με ημερομηνία-στόχο μεταγενέστερη του 2024, μία υλοποιήθηκε πλήρως (έγκριση καθοδήγησης σχετικά με την παρουσίαση των πρώτων ετήσιων λογαριασμών από τις νέες ΚΕ) και έξι μερικώς. Οι τελευταίες αφορούν τη χρήση από την ΚΕ F4E εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών και τη διαχείριση κινδύνων, τις καθυστερήσεις στην επίτευξη των τιμών-στόχου όσον αφορά τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα της ΚΕ EuroHPC υπό το ΠΔΠ 2021-2027, και το σημαντικό ταμειακό πλεόνασμα που καταγράφεται στις ΚΕ EuroHPC και «Μικροκυκλώματα». Η σύσταση στην οποία δεν έχει ακόμη δοθεί συνέχεια αφορά την έγκριση καθοδήγησης σχετικά με την εκτίμηση των αναγκών των ΚΕ σε ανθρώπινους πόρους. Επισημαίνουμε ότι οι ΚΕ εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την Επιτροπή για την υλοποίηση της σύστασης αυτής.

Πίνακας 2.4 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων μας προηγούμενων ετών

Βαθμός υλοποίησης: Πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε.

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
6/2021	Όλες πλην της F4E	Οι ΚΕ οφείλουν να θέσουν σε εφαρμογή σύστημα καταγραφής χρόνου, ώστε να συγκεντρώνουν αντικειμενικά δεδομένα όσον αφορά τον χρόνο που αφιερώνουν οι υπάλληλοι σε κάθε δραστηριότητα.		<p>Το 2024, στο πλαίσιο των ρυθμίσεων υποστηρικτικών υπηρεσιών των ΚΕ σχετικά με τους ανθρώπινους πόρους συνέχισε η εναρμόνιση και η βελτιστοποίηση των εργαλείων ΤΠ που ήταν διαθέσιμα σε όλες τις ΚΕ (Sysper και Systal). Το 2024, η Επιτροπή άρχισε να εφαρμόζει μια νέα ολοκληρωμένη πλατφόρμα για τους ανθρώπινους πόρους (HRT), προς αντικατάσταση παλαιότερων εργαλείων. Ωστόσο, το 2025 επιβεβαίωσε ότι το νέο εργαλείο δεν θα περιλαμβάνει σύστημα διαχείρισης χρόνου βάσει δραστηριοτήτων. Η ανάπτυξη χωριστού συστήματος από τις ΚΕ θα ήταν πολύ απαιτητική σε πόρους και η ενσωμάτωσή του στο κοινό εργαλείο για τους ανθρώπινους πόρους προβληματική.</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2025.</p>
7/2021	Όλες πλην της F4E	Οι ΚΕ οφείλουν να αναπτύξουν ένα τυποποιημένο μοντέλο ή καθοδήγηση σχετικά με την εκτίμηση των αναγκών σε προσωπικό (και σε βασικές ικανότητες) για κάθε δραστηριότητα και μονάδα, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της χρήσης των ανθρώπινων πόρων.		<p>Η υλοποίηση αυτής της σύστασης πρέπει να έχει την πλήρη υποστήριξη της Επιτροπής (ιδίως των συνεργαζόμενων ΓΔ και της ΓΔ BUDG), η οποία λαμβάνει τις τελικές αποφάσεις σχετικά με τη μελλοντική διάθεση πόρων στις ΚΕ. Για τον λόγο αυτό, η σύσταση ενδέχεται να μην υλοποιηθεί πριν από τις διαπραγματεύσεις για τον προϋπολογισμό υπό το νέο ΠΔΠ (περί τα τέλη του 2026).</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2027.</p>

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
8/2021	F4E	Η διοίκηση της ΚΕ F4E πρέπει να ενισχύσει τα ήδη ληφθέντα μέτρα για τον μετριασμό των κινδύνων που σχετίζονται με τη χρήση εξωτερικού προσωπικού, ιδίως δε του κινδύνου μη αποδοτικής διαχείρισης λόγω του ασαφούς καταμερισμού αρμοδιοτήτων μεταξύ των μόνιμων και λοιπών υπαλλήλων και του εξωτερικού προσωπικού.		<p>Το 2022 συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για την αξιολόγηση της μεγάλης εξάρτησης από εξωτερικούς πόρους, με στόχο τον καλύτερο σχεδιασμό και την αιτιολόγηση της χρήσης τους. Στη συνέχεια, η ομάδα αυτή κατάρτισε πολιτική σχετικά με τη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, η οποία εγκρίθηκε από τον διευθυντή το 2024. Ωστόσο, η πολιτική αυτή δεν προβλέπει κεντρικό συντονισμό και διαχείριση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών.</p> <p>Το 2023, από έλεγχο σε επίπεδο διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων και δεοντολογίας στην ΚΕ F4E που πραγματοποίησε η IAS προέκυψαν σοβαρά προβλήματα με τον συντονισμό και τη διαχείριση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών. Η εφαρμογή του συμφωνηθέντος σχεδίου δράσης βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2025.</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2025.</p>
1/2022	EuroHPC, IHI, CBE και «Μικροκυκλώματα»	Οι ΚΕ πρέπει να καταρτίσουν σχέδιο δράσης με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της υλοποίησης των έργων που εγκρίθηκαν υπό προηγούμενα ΠΔΠ.		<p>Το επικαιροποιημένο σύστημα ηλεκτρονικών επιχορηγήσεων (Compass) παρέχει νέα εργαλεία αναφοράς και παρακολούθησης, τα οποία χρησιμοποίησαν οι ΚΕ για την παρακολούθηση της σταδιακής περαίωσης έργων επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020» και την αξιολόγηση αιτημάτων για παρατάσεις των προθεσμιών και αναστολές των πληρωμών.</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2024.</p>
2/2022	EuroHPC και CBE	Προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη των τιμών-στόχου για τις εισφορές των μελών τους από τον ιδιωτικό τομέα υπό το ΠΔΠ 2021-2027,		<p>Και οι δύο ΚΕ κατάρτισαν πολυετές πρόγραμμα εργασίας και προϋπολογισμό για τις δραστηριότητές τους υπό το ΠΔΠ 2021-2027, έτσι ώστε να μπορούν να προβαίνουν σε</p>

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
		οι ΚΕ EuroHPC και CBE πρέπει, βάσει στρατηγικού σχεδίου υλοποίησης του προγράμματος, να παρακολουθούν σε ετήσια βάση την πρόοδο των επιμέρους εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα.		πολυετείς εκτιμήσεις των εισφορών των μελών τους ως μέρος του προγραμματισμού τους. Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2024.
7/2022	EU-Rail, CA, IHI και «Μικροκυκλώματα»	<p>Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», όλες οι ΚΕ οφείλουν να εφαρμόζουν προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία να καλύπτει τα κύρια στάδια της διαδικασίας αυτής, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει συγκεκριμένα να διασφαλίζουν:</p> <p>α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και</p> <p>β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.</p>		<p>Η ΚΕ EU-Rail καταβάλλει επιχορηγήσεις υπό το «Ορίζων Ευρώπη» μόνο ως κατ' αποκοπή ποσά. Έχει ολοκληρώσει ήδη από το 2023 ένα πλαίσιο δικλίδων βάσει κινδύνου και επικαιροποίησε τη στρατηγική δικλίδων της για το «Ορίζων Ευρώπη» τον Δεκέμβριο του 2024 με στόχο την ευθυγράμμιση της με την πλέον πρόσφατη κατευθυντήρια γραμμή της Επιτροπής σχετικά με τις εκ των υστέρων τεχνικές αξιολογήσεις της εφαρμογής των κατ' αποκοπή επιχορηγήσεων υπό το «Ορίζων Ευρώπη».</p> <p>Το 2024, οι ΚΕ CA, IHI και «Μικροκυκλώματα» ολοκλήρωσαν τα πλαίσια δικλίδων τους βάσει κινδύνου για τις πληρωμές επιχορηγήσεων των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη».</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2024.</p>
7/2022	Όλες πλην των F4E, EU-Rail, CA, IHI και	Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», όλες οι ΚΕ οφείλουν να εφαρμόζουν προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία να καλύπτει τα κύρια στάδια της διαδικασίας		Τον Φεβρουάριο του 2024, οι ΚΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας ανέπτυξαν κοινή προσέγγιση και καθοδήγηση σχετικά με τη στρατηγική δικλίδων της CAS για το «Ορίζων Ευρώπη», η οποία προβλέπει εναλλακτικούς μηχανισμούς διασφάλισης και δείκτες για την

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
	«Μικροκυκλώματα»	<p>αυτής, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει συγκεκριμένα να διασφαλίζουν:</p> <p>α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και</p> <p>β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.</p>		<p>αντιστάθμιση του γεγονότος ότι δεν θα πραγματοποιούνταν κατασταλτικοί έλεγχοι επί αντιπροσωπευτικού δείγματος δικαιούχων και δεν θα υπολογιζόταν ποσοστό σφάλματος για κάθε ΚΕ.</p> <p>Το 2024, η ΚΕ SNS πραγματοποίησε μεγάλο όγκο πληρωμών επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί τα 83 εκατομμύρια ευρώ), αλλά δεν έχει ακόμη εφαρμόσει το πλαίσιο δικλίδων της βάσει κινδύνου για αυτού του είδους τις δαπάνες. Επισημαίνουμε ότι η κατάρτιση ενός αποτελεσματικού πλαισίου δικλίδων βάσει κινδύνου αποτελεί χρονοβόρα διαδικασία.</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2024.</p>
1/2023	EuroHPC	<p>Η ΚΕ EuroHPC οφείλει να υποστηρίξει την επανεκτίμηση από την Επιτροπή της τιμής-στόχου όσον αφορά την εισφορά των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027 («Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»).</p>		<p>Το 2024, η ΚΕ EuroHPC ενημέρωσε το διοικητικό της συμβούλιο, στο οποίο μετέχει και η Επιτροπή, για ποιους λόγους η υφιστάμενη τιμή-στόχος για την εισφορά των μελών από τον ιδιωτικό τομέα δεν μπορεί να επιτευχθεί και χρειάζεται να αναθεωρηθεί. Η ΚΕ απευθύνθηκε επίσης σε εξωτερική ελεγκτική εταιρεία για να λάβει πρόσθετες συμβουλές σχετικά με τον τρόπο μεγιστοποίησης των ικανοτήτων παρακολούθησης και αναφοράς στοιχείων σχετικά με τις ΕΕΕΔ, δεδομένων των υφιστάμενων περιορισμών.</p> <p>Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2025.</p>
2/2023	CA	<p>Η ΚΕ CA οφείλει, πρώτον, να αναπτύξει διορθωτικούς μηχανισμούς για τη μείωση σε λογικά επίπεδα των ταμειακών πλεονασμάτων της και, δεύτερον, σε συνεργασία με την</p>		<p>Η ΚΕ CA μείωσε σημαντικά το σωρευτικό ταμειακό πλεόνασμά της από 237 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2023 σε 105 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024 (μείωση κατά 56 %). Το</p>

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
		Επιτροπή, να ευθυγραμμίζει το αίτημα ή τα αιτήματά της για εισφορές σε χρήμα για κάθε οικονομικό έτος με τις εκτιμώμενες ανάγκες σε δαπάνες.		υπόλοιπο πλεόνασμα ήταν απαραίτητο για την κάλυψη των πληρωμών κατά το πρώτο τετράμηνο του 2025. Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2025.
2/2023	«Μικροκυκλώματα» και EuroHPC	Οι ΚΕ «Μικροκυκλώματα» και EuroHPC οφείλουν, πρώτον, να αναπτύξουν διορθωτικούς μηχανισμούς για τη μείωση σε λογικά επίπεδα των ταμειακών πλεονασμάτων τους και, δεύτερον, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να ευθυγραμμίζουν τα αιτήματά τους για εισφορές σε χρήμα για κάθε οικονομικό έτος με τις εκτιμώμενες ανάγκες σε δαπάνες.		Το ταμειακό πλεόνασμα της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» αυξήθηκε κατά τη διάρκεια του 2024. Στο τέλος του έτους ανερχόταν σε 479 εκατομμύρια ευρώ, έναντι 438 εκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2023. Το 2025, βάσει επαναξιολόγησης των αναγκών της για την κάλυψη των επιχειρησιακών πληρωμών, η ΚΕ μείωσε τον αρχικό προϋπολογισμό για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» κατά 100 εκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο, η Επιτροπή αποδέχεται τις εν λόγω τροποποιήσεις μόνον εάν άλλα όργανα της ΕΕ χρειάζονται τη χρηματοδότηση που αποδεσμεύεται. Και το ταμειακό πλεόνασμα της ΚΕ EuroHPC αυξήθηκε κατά τη διάρκεια του 2024, σε 904,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024 από 840,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2023. Η ΚΕ άρχισε να εφαρμόζει διορθωτικούς μηχανισμούς το 2024, με επίπτωση στην εκτέλεση του προϋπολογισμού από το 2026 και μετά. Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2025.
3/2023	EuroHPC	Η ΚΕ EuroHPC οφείλει να χρησιμοποιήσει τον αυξημένο αριθμό των υπαλλήλων της για την επίτευξη της τιμής-στόχου για τις προσλήψεις μέχρι το τέλος του 2024.		Έως το τέλος του 2023, η ΚΕ EuroHPC έπρεπε να είχε προσλάβει 39 νέους υπαλλήλους από τους 54 που χρειαζόταν συνολικά για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της υπό το ΠΔΠ 2021-2027. Ωστόσο, στο τέλος του 2024, 14 από τις 39 νέες θέσεις παρέμεναν κενές.

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
		Προκειμένου να ενισχύσει τη διαφάνεια των διαδικασιών πρόσληψης και να τεκμηριώνει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της επιτροπής επιλογής, στο στάδιο προεπιλογής η ΚΕ EuroHPC οφείλει να χρησιμοποιεί προσυμφωνημένο πίνακα βαθμολόγησης, ευθυγραμμισμένη με την πρακτική που εφαρμόζεται ήδη από άλλες ΚΕ και όργανα της ΕΕ.		Το 2024, η ΚΕ EuroHPC κατέστησε διαθέσιμο έναν πίνακα βαθμολόγησης προς χρήση στο στάδιο προεπιλογής των διαδικασιών πρόσληψης, συμπεριλαμβανομένου συντελεστή στάθμισης για κάθε βασικό κριτήριο. Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2024.
4/2023	F4E	Η ΚΕ F4E οφείλει να συγκροτήσει κεντρική υπηρεσία συντονισμού και διαχείρισης για τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών και να εγκρίνει ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την τακτική εκτίμηση των συνολικών αναγκών της σε ανθρώπινους πόρους (μόνιμο και λοιπό προσωπικό και εξωτερικοί πάροχοι) βάσει του φόρτου εργασίας και των απαιτούμενων δεξιοτήτων. Η ΚΕ οφείλει επίσης να συμπεριλάβει στο μητρώο κινδύνων τους σοβαρότερους κινδύνους που συνδέονται με την εκτεταμένη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών μακροπρόθεσμα.		Το 2024, ο διευθυντής της ΚΕ F4E ενέκρινε πολιτική για τη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, συμπεριλαμβάνοντας ορισμό της έννοιας και προβλέποντας τον προγραμματισμό των αναγκών. Στη συνέχεια, ελήφθη απόφαση το 2025 για τον κεντρικό συντονισμό και διαχείριση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών. Η ΚΕ δεν έχει επικαιροποιήσει αναλόγως το μητρώο κινδύνων της. Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2025.

Αριθμός και έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Ανάλυση της πραγματοποιηθείσας προόδου από το ΕΕΣ	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
5/2023	F4E	Η ΚΕ F4E οφείλει να εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων στο πλαίσιο των εσωτερικών δικλίδων της, για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων.		Το 2024, η ΚΕ F4E καθιέρωσε τακτικές τριμηνιαίες συνεδριάσεις μεταξύ των αρμόδιων για τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο υπηρεσιών της. Δεν έχει όμως ακόμη επικαιροποιήσει το πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων της ώστε να συμπεριλάβει μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων. Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2025.
6/2023	SNS και «Παγκόσμι ο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»	Πρέπει να αναπτυχθούν λογιστικές κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες να καθορίζουν τους κανόνες για την παρουσίαση των πρώτων ετήσιων λογαριασμών των νέων ΚΕ. Μεταξύ άλλων, αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διαχωρισμού των χρηματοοικονομικών πόρων που διαχειρίζεται η Επιτροπή από εκείνους που διαχειρίζονται οι ίδιες, αφού αποκτήσουν την οικονομική αυτονομία τους.		Τον Ιούνιο του 2025, η Επιτροπή εξέδωσε οδηγίες για τη λογιστική καταχώρηση των μεταβιβάσεων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κάθε νέας οντότητας που έχει συσταθεί βάσει της ΣΛΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ και οργανισμών που λειτουργούν ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Σε αυτές παρέχεται σαφής καθοδήγηση για τις διάφορες συνιστώσες της πρώτης δέσμης ετήσιων λογαριασμών. Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2025.

Πηγή: ΕΕΣ.

Πρόσφατες ειδικές εκθέσεις που αφορούν τις ΚΕ

2.45. Κατά τη διάρκεια του 2024 και του πρώτου εξαμήνου του 2025, δημοσιεύσαμε τρεις ειδικές εκθέσεις που αφορούσαν ΚΕ (βλέπε [γράφημα 2.3](#)).

Γράφημα 2.3 – Πρόσφατες ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ που σχετίζονται με ΚΕ

Ειδική έκθεση 08/2024 του ΕΕΣ:

Φιλοδοξίες της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη - Προϋπόθεση προόδου η ισχυρότερη διακυβέρνηση και οι περισσότερες και καλύτερα στοχευμένες επενδύσεις

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ελέγχου αξιολογήθηκε η αποτελεσματικότητα της συμβολής της Επιτροπής στην ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος ΤΝ στην ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, αναλύσαμε τις επιδόσεις του σχεδίου της ΕΕ για την ΤΝ, καθώς και των κεντρικών των προγραμμάτων «Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» που δαπανήθηκαν κατά την περίοδο 2014-2022 για την έρευνα και την καινοτομία σε τεχνολογίες και υποδομές ΤΝ.

Ευρήματα του ελέγχου

Αν και η Επιτροπή δημιούργησε συνθήκες που θα εννοούσαν, από άποψη χρηματοδότησης και υποδομών, την ανάπτυξη και την υιοθέτηση της ΤΝ, οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ υποδομές —όπως εγκαταστάσεις δοκιμών, χώροι δεδομένων ή μια πλατφόρμα ΤΝ κατά παραγγελία— χρειάστηκαν χρόνο να γίνουν λειτουργικές και η ενωσιακή κεφαλαιακή στήριξη (όπως η χρηματοδότηση από ίδια κεφάλαια) που έχουν προσελκύσει μέχρι στιγμής τα σχέδια για την ΤΝ υπέρ των φορέων καινοτομίας είναι ανάξια λόγου.

Η ενιαία αγορά δεδομένων βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο και, επομένως, δεν μπορεί να τονώσει αμέσως τις επενδύσεις στην ΤΝ.

Η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των έργων ΤΝ που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ δεν είναι συστηματική.

Ο συντονισμός μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών είναι αναποτελεσματικός λόγω απουσίας εργαλείων διακυβέρνησης.

Συστάσεις

Η Επιτροπή οφείλει:

- να ενισχύσει τον σχεδιασμό και τον συντονισμό των επενδύσεων στον τομέα της ΤΝ, επανεξετάζοντας την τιμή-στόχο της ΕΕ για τις επενδύσεις στην ΤΝ και ποια θα μπορούσε να είναι η συμβολή των κρατών μελών σε αυτή·
- να αξιολογήσει την ανάγκη για ένα μέσο κεφαλαιακής στήριξης που να εστιάζει περισσότερο στην ΤΝ·
- να μεριμνήσει ώστε οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ υποδομές καινοτομίας στον τομέα της ΤΝ να λειτουργούν με συντονισμένο τρόπο, έχοντας ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης·
- να ενισχύσει την υποστήριξη, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων στην ΕΕ·
- να υποστηρίξει την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων Ε&Κ του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στον τομέα της ΤΝ εντός της Ένωσης.

Ειδική έκθεση 11/2024 του ΕΕΣ:

Βιομηχανική πολιτική της ΕΕ για το ανανεώσιμο υδρογόνο - Το νομικό πλαίσιο έχει εγκριθεί στο μεγαλύτερο μέρος του, καιρός για αναμέτρηση με την πραγματικότητα

Με τον εν προκειμένω έλεγχο αξιολογήθηκε η βιομηχανική πολιτική της ΕΕ για το ανανεώσιμο υδρογόνο, εστιάζοντας στο νομικό πλαίσιο που θέσπισε η Επιτροπή και στον αντικτύπο του στην ανάπτυξη αγοράς υδρογόνου στην ΕΕ.

Ευρήματα του ελέγχου

Το νομικό πλαίσιο της Επιτροπής έχει ολοκληρωθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος του, δημιουργώντας ένα κλίμα βεβαιότητας, συνθήκη-κλειδί για τη δημιουργία μιας νέας αγοράς, όμως οι στόχοι της για την παραγωγή και τη ζήτηση ανανεώσιμου υδρογόνου με ορίζοντα το 2030 ήταν υπερβολικά φιλόδοξοι.

Η ανάπτυξη μιας βιομηχανίας υδρογόνου στην ΕΕ απαιτεί τεράστιες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις. Παρόλα αυτά, η Επιτροπή δεν διαθέτει πλήρη εικόνα των αναγκών ούτε της διαθέσιμης δημόσιας χρηματοδότησης. Επίσης, η ενωσιακή χρηματοδότηση, την οποία το ΕΕΣ υπολόγισε σε 18,8 δισ. ευρώ για την περίοδο 2021-2027, είναι κατακερματισμένη σε διάφορα προγράμματα, με συνέπεια οι επιχειρήσεις να μην μπορούν να προσδιορίσουν εύκολα ποιο είδος χρηματοδότησης αρμόζει καλύτερα σε κάθε έργο.

Ένα από τα βασικά προβλήματα αυτής της εκκολλημένης αγοράς είναι το γνωστό πρόβλημα «της κότας και του αυγού», με την έννοια ότι η προσφορά περιμένει τη ζήτηση και αντίστροφα.

Συστάσεις

Η Επιτροπή οφείλει:

- αφού ελέγξει τι ισχύει στην πραγματικότητα, να κάνει στρατηγικές επιλογές ως προς την πορεία που θα ακολουθήσει στο μέλλον, χωρίς να δημιουργήσει νέες στρατηγικές εξαρτήσεις·
- να χαράξει έναν ενωσιακό χάρτη πορείας και να παρακολουθεί την πρόοδό του·
- να συγκεντρώσει αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με την εθνική χρηματοδότηση και να αξιολογήσει αναλόγως την καταλληλότητα των ενωσιακών χρηματοδοτικών ρυθμίσεων·
- να παρακολουθεί τις διαδικασίες αδειοδότησης στα κράτη μέλη·
- να λάβει σαφή απόφαση σχετικά με τα υποστηρικτικά και συντονιστικά μέτρα που πρέπει να λάβει υπέρ της βιομηχανίας του υδρογόνου και με τη συνεργασία της.

Ειδική έκθεση 12/2025 του ΕΕΣ:

Η στρατηγική της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα - Παρά την ικανοποιητική πρόοδο, εξαιρετικά απίθανη η επίτευξη με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και μόνο του υπερφίλοδοξου στόχου της ψηφιακής δεκαετίας

Στο πλαίσιο του εν προκειμένω ελέγχου αξιολογήθηκε η πρόοδος στην εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα, με έμφαση στην αποτελεσματικότητα της πράξης για τα μικροκυκλώματα της Επιτροπής όσον αφορά την επίτευξη της φιλόδοξης τιμής-στόχου της ψηφιακής δεκαετίας για διασφάλιση μεριδίου της ΕΕ στην παγκόσμια παραγωγή μικροκυκλωμάτων ύψους 20 % έως το 2030. Αξιολογήθηκε επίσης η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών χρηματοδότησης και των βιομηχανικών στρατηγικών και η ικανότητα της ΕΕ να μειώσει την εξάρτηση από ξένους προμηθευτές ημιαγωγών.

Ευρήματα του ελέγχου

Ο στόχος της ψηφιακής δεκαετίας είναι απίθανο να επιτευχθεί με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και τη σχετική χρηματοδότηση και μόνο, λόγω της μεγάλης εξάρτησης της ΕΕ από εξωτερικούς προμηθευτές και των τρωτών σημείων στην αλυσίδα εφοδιασμού, ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες κατασκευής προηγμένων μικροκυκλωμάτων.

Η μερίδα του λέοντος στις επενδύσεις εξακολουθεί να προέρχεται από τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα.

Οι ελλείψεις δεξιοτήτων και τα σημεία συμφόρησης στην παραγωγή παραμένουν βασικά εμπόδια στην αύξηση των ικανοτήτων της ΕΕ στον τομέα των ημιαγωγών.

Η ανεπαρκής πρόσβαση της ΕΕ σε πρώτες ύλες, το υψηλό ενεργειακό κόστος και οι γεωπολιτικές εντάσεις συνιστούν πρόσθετες προκλήσεις.

Συστάσεις

Η Επιτροπή οφείλει:

- να διενεργήσει επείγουσα αποτίμηση της πραγματικής κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής και να λάβει τα αναγκαία βραχυπρόθεσμα διορθωτικά μέτρα·
- να αρχίσει να εκπονεί την επόμενη στρατηγική για τους ημιαγωγούς.

Πηγή: Λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις εκθέσεις, οι σχετικές συστάσεις και η απάντηση του ελεγχόμενου είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu.

Απαντήσεις των κοινών επιχειρήσεων στα κεφάλαια 1 και 2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2024/JUS-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 3

Δηλώσεις διασφάλισης

για τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ

3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη των δηλώσεων διασφάλισης

Στοιχεία για τη θεμελίωση των γνωμών

3.1.1. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου (ΔΠΕ) και τον κώδικα δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC), καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου (ISSAI) του INTOSAI. Οι αρμοδιότητές μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας με τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Επίσης, έχουμε συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές (IESBA). Θεωρούμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνωμών μας.

Προσέγγιση του ελέγχου

3.1.2. Παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και στις άλλες αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές δήλωση διασφάλισης τόσο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών των κοινών επιχειρήσεων (ΚΕ) της ΕΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

3.1.3. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζει το ΕΕΣ περιλαμβάνει αναλυτικές ελεγκτικές διαδικασίες, άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων και αξιολόγηση των βασικών συνιστωσών των συστημάτων εποπτείας και δικλίδων εκάστης ΚΕ. Τα ανωτέρω συμπληρώνονται από τεκμήρια προερχόμενα, αφενός, από τις εργασίες άλλων ελεγκτών και, αφετέρου, από την ανάλυση των πληροφοριακών στοιχείων που παρέχει η διοίκηση του εκάστοτε ελεγχόμενου.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

3.1.4. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς των κοινών επιχειρήσεων, η διοίκηση κάθε ΚΕ φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών της βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων με σκοπό την κατάρτιση και

παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν σημαντικές ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση φέρει την τελική ευθύνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι λοιπές πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με το κανονιστικό πλαίσιο που τις διέπει.

3.1.5. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Οφείλει να γνωστοποιεί τυχόν ζητήματα που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητας και να καταρτίζει τους λογαριασμούς της βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει ή υποχρεούται να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων.

3.1.6. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση σε κάθε ΚΕ είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των οικείων χρηματοοικονομικών εκθέσεων.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

3.1.7. Σχετικά με τις οικονομικές πληροφορίες που αναφέρονται για κάθε ΚΕ, συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη που παρέχει εύλογη διασφάλιση σχετικά με τους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται.

- Για τον έλεγχο των λογαριασμών, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁶ και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού κάθε ΚΕ για το οικονομικό έτος, λαμβάνουμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή, όπως ορίζει το άρθρο 70, παράγραφος 6, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ⁷.
- Για τον έλεγχο των εσόδων, επαληθεύουμε τις εισφορές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, από άλλα μέλη ή από συμμετέχουσες χώρες και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί κάθε ΚΕ για την είσπραξη τυχόν άλλων εσόδων.
- Για τον έλεγχο των δαπανών, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών, αφού τα έξοδα πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις

⁶ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁷ Οι καταστάσεις παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και περιλαμβάνουν τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

κατηγορίες πληρωμών κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους, πλην των προκαταβολών, τις οποίες εξετάζουμε όταν ο αποδέκτης της χρηματοδότησης αιτιολογήσει την ορθή χρήση της και η εκάστοτε ΚΕ αποδεχθεί την αιτιολόγηση εκκαθαρίζοντας την προκαταβολή, είτε το ίδιο οικονομικό έτος είτε αργότερα. Στο πλαίσιο της συνολικής αξιολόγησής μας, λαμβάνουμε επίσης υπόψη τα αποτελέσματα κατασταλτικών ελέγχων που έχει διενεργήσει η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της ΓΔ RTD της Επιτροπής σχετικά με τις δαπάνες επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» και ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA) όσον αφορά τις δαπάνες επιχορηγήσεων της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη».

3.1.8. Φέρουμε την αποκλειστική ευθύνη για τις ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε. Σύμφωνα με τα ΔΠΕ και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητά μας καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Ειδικότερα, ακολουθούμε τα εξής βήματα:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης σημαντικών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και σημαντικής μη συμμόρφωσης των υποκείμενων πράξεων με τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας, λόγω απάτης ή σφάλματος. Ο κίνδυνος να μη εντοπιστεί ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση οφειλόμενη σε απάτη είναι υψηλότερος από τον αντίστοιχο κίνδυνο μη εντοπισμού ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης λόγω σφάλματος, καθότι η απάτη μπορεί να συνίσταται σε αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικών δικλίδων. Σχεδιάζουμε και εκτελούμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων.
- Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου, όχι όμως προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εν λόγω δικλίδων, αλλά προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες. Εάν διαπιστώσουμε σοβαρές αδυναμίες στις εσωτερικές δικλίδες, προσπαθούμε, ει δυνατόν, να ποσοτικοποιήσουμε τον αντίκτυπό τους και να προσαρμόσουμε την εκτίμηση κινδύνου για το επόμενο έτος. Στο πλαίσιο του φετινού ελέγχου, δεν εντοπίσαμε τέτοιες αδυναμίες.
- Εξετάζουμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες προβαίνει η διοίκηση.
- Αξιολογούμε την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, βάσει των ελεγκτικών τεκμηρίων που έχουμε συλλέξει, κατά πόσον υφίσταται σημαντική αβεβαιότητα σε σχέση με γεγονότα ή περιστάσεις που ενδεχομένως θέτουν σοβαρά εν αμφιβόλω την ικανότητα μιας ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη σημαντικής αβεβαιότητας, στην έκθεση ελέγχου που καταρτίζουμε οφείλουμε να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις

στους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο συμβάντα ή περιστάσεις που ανέκυψαν μετά την ημερομηνία αυτή να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης οντότητας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- ο Τέλος, αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το συνολικό περιεχόμενο των λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων όλων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι λογαριασμοί εκφράζουν κατά εύλογο τρόπο τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται.

3.1.9. Ενημερώνουμε τη διοίκηση σχετικά με ζητήματα όπως η προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, περιλαμβανομένων ευρημάτων για σημαντικές αδυναμίες του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.

3.1.10. Στην έκθεσή μας, περιγράφουμε ζητήματα που κρίνουμε ως πλέον σημαντικά για τους σκοπούς του ελέγχου στον οποίο υποβάλλουμε τους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται. Και το πράττουμε τούτο, εκτός εάν η γνωστοποίησή τους απαγορεύεται εκ του νόμου ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες αυτής της δημοσιοποίησης θα υπερκέρραζαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

3.1.11. Δεν υπάρχει εγγύηση ότι στο πλαίσιο ενός ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις σημαντικής ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης στους υπό έλεγχο λογαριασμούς. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε σημαντικές, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε εκάστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

**Κοινές επιχειρήσεις που υλοποιούν
προγράμματα-πλαίσιο της ΕΕ για την
έρευνα και την καινοτομία**

3.2. Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Εισαγωγή

3.2.1. Η ΚΕ του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3 (ΚΕ SESAR 3), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031⁸. Η ΚΕ SESAR 3 αντικατέστησε την ΚΕ SESAR που είχε συσταθεί τον Φεβρουάριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλασίου για την έρευνα (7ο ΠΠ) με οκταετή διάρκεια⁹, η οποία παρατάθηκε τον Ιούνιο του 2014, ώστε η ΚΕ να συνεχίσει να λειτουργεί στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»¹⁰.

3.2.2. Η ΚΕ SESAR 3 συστάθηκε ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη μιας εκσυγχρονισμένης υποδομής διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη και την επιτάχυνση της υλοποίησης του Ψηφιακού Ευρωπαϊκού Ουρανού, μέσω της έρευνας και της καινοτομίας. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ MOVE), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) και περισσότεροι από 50 οργανισμοί από ολόκληρο το φάσμα της αξιακής αλυσίδας του κλάδου των αερομεταφορών, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων αερολιμένες, χρήστες του εναέριου χώρου όλων των κατηγοριών, φορείς παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, φορείς εκμετάλλευσης και παροχής υπηρεσιών δρόμων, την κατασκευαστική βιομηχανία και την επιστημονική κοινότητα.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR).

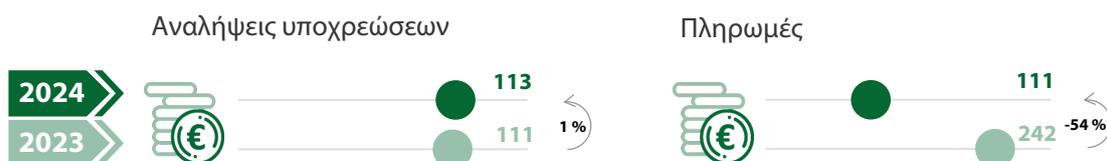
¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

3.2.3. Στο *γράφημα 3.2.1* παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

Γράφημα 3.2.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ SESAR 3

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.2.4. Η μείωση του προϋπολογισμού πληρωμών για το 2024 αντικατοπτρίζει τη χρήση πολυετών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Η πρώτη τριετούς διάρκειας πρόσκληση δημοσιεύθηκε το 2023 και οι περισσότερες από τις σχετικές πληρωμές προχρηματοδότησης πραγματοποιήθηκαν κατά τους τελευταίους μήνες της συγκεκριμένης χρονιάς. Κατά συνέπεια, το 2024 η ΚΕ δεν είχε προβλέψει ακόμη την τακτοποίηση τυχόν δηλώσεων εξόδων από τους δικαιούχους.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.2.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (ΚΕ SESAR 3) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνησή της και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.2.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ SESAR 3, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.2.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της και τις ταμειακές ροές της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.2.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Η ΚΕ SESAR 3 έκλεισε τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» το 2024, αλλά είχε καταβληθεί μόνο το 88 % των συμφωνηθεισών εισφορών

3.2.11. Στον [πίνακα 3.2.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ SESAR 3 αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Πίνακας 3.2.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και διμερών συμφωνιών)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)						
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ MOVE)	555,8	29,3	ά.α.	585,0	566,0	ά.α.	ά.α.	ά.α.	566,0	97 %
Eurocontrol	467,0	25,0	ά.α.	492,0	17,1	325,9	0,0	ά.α.	343,0	70 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	280,0	18,5	ά.α.	298,5	17,3	287,4	0,0	ά.α.	304,7	102 %
Σύνολο	1 302,8	72,8	ά.α.	1 375,5	600,4	613,3	0,0	ά.α.	1 213,7	88 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.2.12. Το 2024, η ΚΕ SESAR 3 ολοκλήρωσε την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020». Συνολικά, μέχρι το τέλος του έτους είχε λάβει περίπου το 88 % της προγραμματισμένης χρηματοδότησης. Η υστέρηση στις εισφορές ήταν ιδιαίτερα αισθητή για τον Eurocontrol, ο οποίος είχε παράσχει μόνο το 70 %.

Οι εισφορές του Eurocontrol ήταν επίσης χαμηλότερες από την τιμή-στόχο στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στο τέλος του 2024

3.2.13. Στον [πίνακα 3.2.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ SESAR 3 αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.2.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ MOVE) ⁽²⁾	585,0	30,0	615,0	183,4	59,0	ά.α.	ά.α.	242,4	39 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	504,0	25,0	529,0	0,0	ά.α.	90,8	98,4	189,2	36 %
Eurocontrol	475,0	25,0	500,0	11,1	ά.α.	40,4	27,1	78,6	16 %
Σύνολο	1 564,0	80,0	1 644,0	194,5	59,0	131,2	125,5	510,2	31 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ). Επικυρωμένες ΕΕΣΔ γνωστοποιήθηκαν μόνο στην ετήσια έκθεση δραστηριότητας της ΚΕ SESAR 3.

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 29 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 14 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

3.2.14. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν από κοινού πετύχει περί το 44 % της συνολικής τιμής-στόχου αναφορικά με την εισφορά τους. Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα και ο Eurocontrol ανέφεραν εισφορές σε χρήμα και σε είδος ύψους περίπου 267,8 εκατομμυρίων ευρώ. Από το ποσό αυτό, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ, 191 εκατομμύρια ευρώ (71 %) αφορούσαν συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν ενέπιπταν στο ερευνητικό πρόγραμμα της ΚΕ ESESAR 3. Ο Eurocontrol υστερούσε σημαντικά όσον αφορά τις εισφορές του, έχοντας παράσχει μόλις το 16 % του συμφωνηθέντος ποσού έως το τέλος του 2024.

Αδυναμίες στον σχεδιασμό και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού για τις διοικητικές δαπάνες

3.2.15. Πέρυσι, το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών στο πλαίσιο του προϋπολογισμού υποδομών και λειτουργίας της ΚΕ SESAR 3 (τίτλος 2) μειώθηκε σε 45 % (από 55 % το 2023). Σύμφωνα με την ΚΕ, αυτό οφείλεται στη μετάβαση σε ένα νέο σύστημα της Επιτροπής για τα χρηματοοικονομικά (SUMMA) κατά την υποβολή από τον Eurocontrol των οριστικών τιμολογίων ύψους περίπου 1 εκατομμυρίου ευρώ για υπηρεσίες ΤΠ που παρασχέθηκαν το 2024. Ωστόσο, το συνολικό έλλειμμα στην εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών ήταν πολύ πιο σημαντικό, ανερχόμενο σε 3 εκατομμύρια ευρώ.

3.2.16. Για την πληρωμή υπηρεσιών ΤΠ, η ΚΕ SESAR 3 δεν χρησιμοποίησε πρώτα τις πιστώσεις πληρωμών ύψους 1,6 εκατομμυρίων ευρώ που είχαν μεταφερθεί από το προηγούμενο έτος, γεγονός που αντιβαίνει στο άρθρο 6, παράγραφος 5, των [δημοσιονομικών κανόνων](#) της.

3.2.17. Το 2024, το ποσό των αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών που επρόκειτο να ανακατανεμηθούν στον διοικητικό προϋπολογισμό του επόμενου έτους ανήλθε σε 3,1 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 2,4 εκατ. ευρώ το 2023), και αντιπροσώπευε περίπου το 100 % του προϋπολογισμού υποδομών και λειτουργίας της ΚΕ SESAR 3 για το 2025. Η ΚΕ συγκέντρωσε επίσης συνολικό ποσό 11,3 εκατομμυρίων ευρώ αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών (τίτλοι 1 και 2) σε χωριστή γραμμή του προϋπολογισμού που θα χρησιμοποιηθεί για τις προβλεπόμενες μελλοντικές διοικητικές δαπάνες (έναντι 8,2 εκατ. ευρώ το 2023). Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει περίπου το 100 % των συνολικών αναγκών της ΚΕ για τις διοικητικές πληρωμές των τίτλων 1 και 2 το 2025.

3.2.18. Τα σταθερά χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης των πληρωμών για τον τίτλο 2 και η σημαντική συσσώρευση αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών μπορεί να αποτελούν ένδειξη διαρθρωτικού προβλήματος στον σχεδιασμό ή/και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΚΕ SESAR 3.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.2.19. Ελέγξαμε δύο πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Καμία από τις πράξεις δεν περιείχε σφάλμα.

3.2.20. Με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 3,5 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,7 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 21 % περίπου των συνολικών πληρωμών που πραγματοποίησε το 2024)¹¹. Τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων επί των δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περίπου 40 % των συνολικών πληρωμών του 2024) δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

Παρατηρήσεις σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων

3.2.21. Για δεύτερο συναπτό έτος, ο εξωτερικός ελεγκτής της ΚΕ SESAR 3 διαπίστωσε σημαντική ανακρίβεια στους προσωρινούς ετήσιους λογαριασμούς και εξέδωσε αρνητική γνώμη. Αυτό καταδεικνύει αδυναμίες στη διαδικασία τόσο κατάρτισης των ετήσιων λογαριασμών της ΚΕ όσο και επαλήθευσης της ακρίβειας των υπολογισμών και της αξιοπιστίας των υποκείμενων δεδομένων. Η σημαντική ανακρίβεια διορθώθηκε στους οριστικούς ετήσιους λογαριασμούς.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.2.22. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ SESAR 3 σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

¹¹ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ SESAR 3 για το 2024, κεφάλαιο 4.1.1.2.3.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών για διοικητικές δαπάνες (τίτλος 2).	Η κατάσταση αυτή συνεχίστηκε και το 2024 (βλέπε σημεία 3.2.15 έως 3.2.18).	Σε εκκρεμότητα
2	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Και τα δύο σχέδια επικαιροποιήθηκαν και υποβλήθηκαν σε δοκιμαστική λειτουργία το 2024.	Διευθετήθηκε
3	2023	Απουσία πολιτικής εσωτερικών δικλίδων για ευαίσθητα καθήκοντα.	Η ΚΕ SESAR 3 καθιέρωσε πολιτική εσωτερικών δικλίδων για ευαίσθητα καθήκοντα τον Φεβρουάριο του 2024.	Διευθετήθηκε

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR 3)

Απαντήσεις της ΚΕ SESAR 3

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.3. Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

Εισαγωγή

3.3.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031¹². Αντικατέστησε την Κοινή Επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας για την αεροναυτική (Clean Sky 1), η οποία συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα (7ου ΠΠ) με δεκαετή διάρκεια¹³, η οποία παρατάθηκε τον Μάιο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»¹⁴ (Clean Sky 2).

3.3.2. Η ΚΕ CA αποτελεί σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που εστιάζει στην έρευνα και την καινοτομία με σκοπό τη μετάβαση των αερομεταφορών σε ένα βιώσιμο και κλιματικά ουδέτερο μέλλον. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και οργανώσεις του κλάδου των αερομεταφορών¹⁵. Επιπλέον, η ΚΕ CA επιλέγει συνδεδεμένα μέλη στο πλαίσιο προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

¹³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 71/2007 του Συμβουλίου.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 558/2014 του Συμβουλίου.

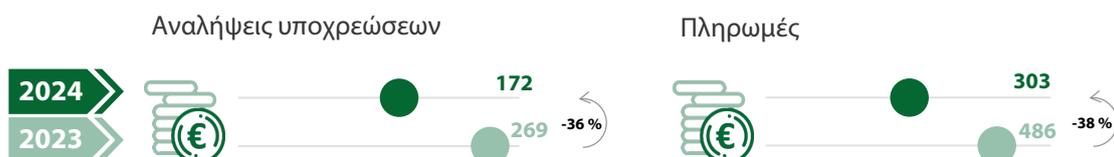
¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου.

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

3.3.3. Στο [γράφημα 3.3.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

Πίνακας 3.3.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ CA

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.3.4. Ο μειωμένος προϋπολογισμός του 2024 για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές αντικατοπτρίζει τη σημαντική μείωση στην αξία μεταξύ των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 2022 και του 2023 για έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», καθώς και τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων που είχαν επιλεγεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης του 2022.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.3.5. Η ελεγκτική μας προσέγγιση, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.3.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ CA, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.3.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Επισήμανση ειδικού θέματος

3.3.8. Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 4.12 των ετήσιων λογαριασμών για το 2024, στην οποία περιγράφεται η τρέχουσα κατάσταση της μετάβασης της ΚΕ CA σε ένα νέο σύστημα για τον προϋπολογισμό, τη λογιστική και τα χρηματοοικονομικά (SUMMA) που λειτουργεί πιλοτικά για τους σκοπούς της ανάπτυξης και της δοκιμής του συστήματος αυτού για λογαριασμό της Επιτροπής. Ορισμένες λειτουργίες του SUMMA βρίσκονται ακόμη υπό ανάπτυξη και απαιτούν μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία και τη διενέργεια ελέγχων αξιοπιστίας για τη διασφάλιση της ορθότητας των δεδομένων. Δεν διατυπώνουμε γνώμη με επιφύλαξη σε σχέση με το συγκεκριμένο θέμα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.10. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.3.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» έληξε το 2024 και όλα τα μέλη της ΚΕ CA πέτυχαν ή υπερέβησαν τις τιμές-στόχο αναφορικά με τις εισφορές τους

3.3.12. Στον [πίνακα 3.3.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ CA αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

Πίνακας 3.3.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 716,0	39,0	ά.α.	1 755,0	1 748,1	ά.α.	ά.α.	ά.α.	1 748,1	100 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,8	1 067,0	0,0	1 344,6	2 442,4	111 %
Σύνολο	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 778,9	1 067,0	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.3.13. Το 2024, η ΚΕ CA ολοκλήρωσε την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020». Στο τέλος της χρονιάς, οι αναφερόμενες εισφορές από τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα υπερέβαιναν κατά 11 % την τιμή-στόχο.

Οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» προήλθαν κυρίως από δραστηριότητες που δεν ενέπιπταν στο ερευνητικό πρόγραμμα της ΚΕ CA

3.3.14. Στον [πίνακα 3.3.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ CA αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.3.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	1 715,8	39,2	1 755,0	482,2	94,7	ά.α.	ά.α.	576,9	33 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	2 360,8	39,2	2 400,0	7,2	ά.α.	266,3	302,6	576,1	24 %
Σύνολο	4 076,6	78,4	4 155,0	489,4	94,7	266,3	302,6	1 153,0	28 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ).

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 96 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 41 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.3.15. Έως το τέλος του 2024, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν πετύχει συνολικά περίπου το 28 % της συνολικής τιμής-στόχου αναφορικά με την εισφορά τους. Η ΕΕ είχε καταβάλει συνολικές εισφορές σε χρήμα ύψους 576,9 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ανέφεραν εισφορές σε χρήμα και σε είδος ύψους

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

περίπου 576,1 εκατομμυρίων ευρώ. Από το ποσό αυτό, σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ, 481,3 εκατομμύρια ευρώ (84 %) αφορούσαν συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν ενέπιπταν στο ερευνητικό πρόγραμμα της ΚΕ CA.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.3.16. Ελέγξαμε έξι πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε τρεις πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Το πρώτο σφάλμα αφορούσε μη επιλέξιμα έξοδα προσωπικού λόγω του εσφαλμένου υπολογισμού των ωρομισθίων. Το δεύτερο αφορούσε μη επιλέξιμες δαπάνες για εξωτερικό προσωπικό αποσπασμένο στον δικαιούχο. Το τρίτο αφορούσε μη επιλέξιμα έξοδα προσωπικού λόγω της συμπερίληψης, στη μέθοδο υπολογισμού των ωρομισθίων, έμμεσων εξόδων που καλύπτονταν ήδη από τον κατ' αποκοπή συντελεστή 25 %.

3.3.17. Ωστόσο, με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής (CAS), η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος ύψους μόλις 1,6 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,1 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 63 % περίπου των συνολικών πληρωμών που πραγματοποίησε το 2024)¹⁶.

3.3.18. Το 2024 η ΚΕ CA εφάρμοσε πιλοτικά μια νέα ρύθμιση αναφοράς στοιχείων, στο πλαίσιο της οποίας οι κοινές επιχειρήσεις πρέπει να δημοσιοποιούν ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες τους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Όσον αφορά τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» το 2024 (περίπου 34 % του συνόλου των πληρωμών του 2024), η ΚΕ CA εκτίμησε το ποσοστό σφάλματος σε 1,3 %. Για τον σκοπό αυτό, εφάρμοσε την καθοδήγηση που παρείχε η ΓΔ BUDG, στις οδηγίες για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων, όσον αφορά τον υπολογισμό των εντοπιζόμενων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, το χρηματοοικονομικό άνοιγμα ως επισφαλές ποσό, τα κριτήρια σημαντικότητας σχετικά με τις επιφυλάξεις και τον αντίκτυπο στη δήλωση διασφάλισης του εκτελεστικού διευθυντή. Η εκτίμησή της βασίστηκε σε δεδομένα της CAS σχετικά με το πλέον πρόσφατο ποσοστό σφάλματος σε σχέση με τους δικαιούχους της ΚΕ.

¹⁶ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ CA για το 2024, κεφάλαιο 4.1.1.

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.3.19. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ CA σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2020	Μεγάλος αριθμός προσωρινά απασχολούμενων.	Η ΚΕ CA μείωσε σημαντικά τον αριθμό των προσωρινώς απασχολούμενων από 12 στο τέλος του 2023 σε 7 στο τέλος του 2024.	Διευθετήθηκε
2	2022, 2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».	Το ποσοστό υλοποίησης των δραστηριοτήτων του προγράμματος «Ορίζων 2020» αυξήθηκε σε 93 % στο τέλος του 2024, γεγονός που επέτρεψε στην ΚΕ CA να κλείσει τα έργα της στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού.	Διευθετήθηκε
3	2022, 2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών για τις υποδομές και τη λειτουργία (τίτλος 2).	Το ποσοστό εκτέλεσης των πληρωμών υποδομής και λειτουργίας για το 2024 (τίτλος 2) ήταν 67 % (έναντι 60 % το 2023).	Σε εκκρεμότητα
4	2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».	Λαμβάνοντας υπόψη την ανακατανομή στο έτος 2025, το ποσοστό εκτέλεσης των πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για το 2024 ήταν 79 % (έναντι 53 % το 2023).	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
5	2023	Συσσώρευση ταμειακού πλεονάσματος.	Η ΚΕ CA μείωσε το σωρευμένο ταμειακό πλεόνασμά της από 237 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2023 σε 105 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024 (πτώση κατά 56 %). Το υπόλοιπο πλεόνασμα είναι απαραίτητο για την κάλυψη των πληρωμών κατά το πρώτο τετράμηνο του 2025.	Διευθετήθηκε
6	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Το 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA)

Απαντήσεις της ΚΕ CA

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CA-Replies-SAR-JUS-2024/CA-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.4. Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΙΗΙ)

Εισαγωγή

3.4.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΚΕ ΙΗΙ), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031¹⁷. Η ΚΕ ΙΗΙ αντικατέστησε την Κοινή Επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΙΜΙ) που είχε συσταθεί τον Δεκέμβριο του 2007, στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα (7ο ΠΠ) με δεκαετή διάρκεια¹⁸, η οποία παρατάθηκε τον Μάιο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»¹⁹ (ΙΜΙ 2).

3.4.2. Η ΚΕ ΙΗΙ είναι σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που εστιάζει στη βιώσιμη και διεπιστημονική έρευνα και καινοτομία στον τομέα της υγείας, με τον ασθενή στο επίκεντρο. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και ευρωπαϊκές βιομηχανικές ενώσεις.

3.4.3. Στο [γράφημα 3.4.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

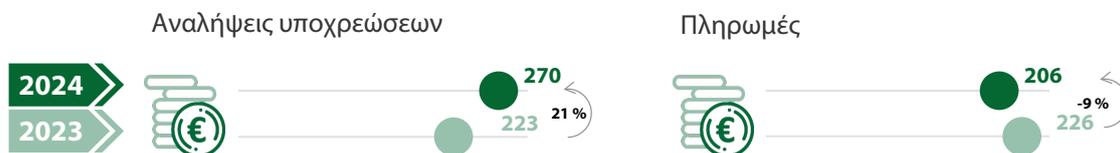
¹⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2008 του Συμβουλίου.

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 557/2014 του Συμβουλίου.

Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΙΗΙ)

Γράφημα 3.4.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ ΙΗΙ

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.4.4. Η αύξηση του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων για το 2024 απηχεί το γεγονός ότι σημαντικός όγκος αχρησιμοποίητων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του 2023 ανακατανομήθηκε στον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του 2024 (βλέπε σημεία [3.4.18](#) έως [3.4.19](#)).

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.4.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΙΗΙ) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα [3.1](#). Η υπογραφή στη σελίδα [181](#) αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.4.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ ΙΗΙ οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.4.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΙΗΙ)

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.4.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Η ΚΕ ΙΗΙ ολοκλήρωσε το πρόγραμμα του 7ου ΠΠ το 2024, όταν τα μέλη είχαν επιτύχει μόνο το 90 % των τιμών-στόχου για τις εισφορές τους

3.4.11. Στον [πίνακα 3.4.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ ΙΗΙ αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.4.1 – Εισφορές των μελών για το 7ο ΠΠ (σε εκατομμύρια ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD)	966,0	34,0	ά.α.	1 000,0	938,4	ά.α.	ά.α.	ά.α.	938,4	94 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	966,0	34,0	ά.α.	1 000,0	21,9	836,5	0,2	ά.α.	858,6	86 %
Σύνολο	1 932,0	68,0	ά.α.	2 000,0	960,3	836,5	0,2	ά.α.	1 797,0	90 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.4.12. Το 2024, η ΚΕ ΙΗΙ ολοκλήρωσε την υλοποίηση του προγράμματος του 7ου ΠΠ. Συνολικά, τα μέλη παρείχαν εισφορές που ανέρχονταν στο 90 % των σχετικών τιμών-στόχου.

Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΙΗΙ)

Τα μέλη έφθασαν το 81 % των τιμών-στόχου αναφορικά με τις εισφορές τους για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» έως το τέλος του 2024

3.4.13. Στον [πίνακα 3.4.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ ΙΗΙ αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.4.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD)	1 595,4	42,6	ά.α.	1 638,0	1 211,7	ά.α.	ά.α.	ά.α.	1 211,7	74 %
ΕΡΡΙΑ και συνεργαζόμενοι εταίροι	1 595,4	42,6	ά.α.	1 638,0	41,1	1 241,5	145,5	ά.α.	1 428,1	87 %
Σύνολο	3 190,8	85,2	ά.α.	3 276,0	1 252,8	1 241,5	145,5	ά.α.	2 639,8	81 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.4.14. Έως το τέλος του 2024, η ΕΕ είχε εισφέρει συνολικά σε χρήμα 1 211,7 εκατομμύρια ευρώ (74 % της τιμής-στόχου). Ταυτόχρονα, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ανέφεραν εισφορές σε είδος ύψους περίπου 1 428,1 εκατομμυρίων ευρώ (87 % της τιμής-στόχου). Το συνολικό ποσοστό εισφορών ήταν 81 % στο τέλος του 2024.

3.4.15. Σύμφωνα με τους προσωρινούς λογαριασμούς, στο τέλος του έτους η ΕΕ είχε αναλάβει νομικές δεσμεύσεις ύψους 1 452 εκατομμυρίων ευρώ για τη συγχρηματοδότηση έργων του προγράμματος «Ορίζων 2020» (91 % της τιμής-στόχου για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες). Επιπλέον, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν αναλάβει νομικές δεσμεύσεις ύψους 1 510 εκατομμυρίων ευρώ (95 % της τιμής-στόχου για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες) με τη μορφή εισφορών σε είδος.

Η αργή έναρξη υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» είχε αντίκτυπο στα πραγματικά επιτεύγματα ως προς τις εισφορές

3.4.16. Στον [πίνακα 3.4.3](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ ΙΗΙ αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (IHI)

Πίνακας 3.4.3 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	1 169,8	30,2	1 200,0	155,6	11,4	ά.α.	ά.α.	167,0	14 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα και συνεισφέροντες εταίροι	1 169,8	30,2	1 200,0	4,1	ά.α.	7,0	51,9	63,0	5 %
Σύνολο	2 339,6	60,4	2 400,0	159,7	11,4	7,0	51,9	230,0	10 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ). Σε επίπεδο ΚΕ, οι ΕΕΣΔ δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 40 % των συνολικών σε είδος εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.4.17. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν από κοινού πετύχει περί το 10 % της συνολικής τιμής-στόχου αναφορικά με την εισφορά τους, κάτι που αντικατοπτρίζει την αργή έναρξη υλοποίησης του προγράμματος. Σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα εισφέρουν κυρίως σε χρηματοδοτούμενα από την ΚΕ έργα. Δεδομένου ότι τα έργα αυτά επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών αξιολόγησης στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, θεωρούμε ότι οι εν λόγω εισφορές είναι αποτελεσματικές για την επίτευξη των στόχων της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος.

3.4.18. Στο τέλος του 2024, η ΚΕ ΙΗΙ είχε χρησιμοποιήσει μόνο 168 εκατομμύρια ευρώ (65 %) από τα 260 εκατομμύρια ευρώ που ήταν διαθέσιμα σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων του 2024 για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (έναντι 93 % το 2023).

3.4.19. Η ΚΕ εξήγησε ότι εξαιτίας των αλλαγών στους κανόνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», σε συνδυασμό με τον αυξημένο αριθμό προσκλήσεων υποβολής προτάσεων με ένα μόνο στάδιο, στο πλαίσιο των τριών πρώτων προσκλήσεων που δημοσιεύθηκαν το 2022 υποβλήθηκαν λιγότερες προτάσεις υψηλής ποιότητας. Ως εκ τούτου, σημαντικός όγκος αχρησιμοποίητων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του 2023 (περίπου 72 εκατ. ευρώ) ανακατανομήθηκε στον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του 2024. Το 2024, η χρήση των εν λόγω ανακατανομηθεισών πιστώσεων καθυστέρησε περαιτέρω λόγω της συμφωνίας σύνδεσης του Ηνωμένου Βασιλείου με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» που συνήφθη το εν λόγω έτος, σύμφωνα με την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ήταν επιλέξιμο για χρηματοδότηση από το πρόγραμμα αυτό για την περίοδο 2021-2023.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.4.20. Ελέγξαμε τέσσερις πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν εν μέρει στη μη επιλεξιμότητα εξόδων προσωπικού (λόγω του εσφαμένου υπολογισμού των ωρομισθίων και της εσφαμένης συμπερίληψης εξόδων υπεργολαβίας) και εν μέρει στην εφαρμογή εσφαμένων συναλλαγματικών ισοτιμιών.

3.4.21. Η ΚΕ ΙΗΙ είχε διενεργήσει δικούς της κατασταλτικούς ελέγχους των δαπανών του 7ου ΠΠ μέχρι το τέλος του 2023. Το 2024, ανέφερε τελικό αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες του 7ου ΠΠ 2,1 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,8 %. Οι κατασταλτικοί έλεγχοι των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» διενεργούνται από την Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής. Βάσει των αποτελεσμάτων, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 3,6 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,8 % για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιστοιχούσαν στο 92 % περίπου των συνολικών πληρωμών της το 2024)²⁰. Τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων επί των δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περίπου 8 % των συνολικών πληρωμών του 2024) δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.4.22. Στο [παράρτημα](#) παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ ΙΗΙ σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

²⁰ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ ΙΗΙ για το 2024, κεφάλαιο 4.1.

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2023	Χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης του προϋπολογισμού διοικητικών πληρωμών για υποδομές (τίτλος 2).	Στο τέλος του 2024, τα ποσοστά εκτέλεσης των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών από τον προϋπολογισμό δαπανών για τις υποδομές και τη λειτουργία (τίτλος 2) αυξήθηκαν σε 91 % και 81 %, αντίστοιχα (από 69 % και 67 % το 2023).	Διευθετήθηκε
2	2023	Αδυναμίες στον σχεδιασμό που επηρεάζουν τα στάδια υποβολής προσφορών και αξιολόγησης μιας διαδικασίας σύναψης σύμβασης.	Το 2024 η ΚΕ χρησιμοποίησε διοργανική σύμβαση-πλαίσιο για παρόμοιες υπηρεσίες και ενίσχυσε τις εσωτερικές δικλίδες της.	Διευθετήθηκε
3	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Το 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (IHI)

Απαντήσεις της ΚΕ ΙΗΙ

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2024/IHI-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.5. Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)

Εισαγωγή

3.5.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (ΚΕ Clean H2), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031²¹. Η ΚΕ Clean H2 αντικατέστησε την Κοινή Επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (FCH 1), που είχε συσταθεί τον Μάιο του 2008, στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλασίου για την έρευνα (7ο ΠΠ), με διάρκεια μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017²², η οποία παρατάθηκε τον Μάιο του 2014, ως ΚΕ FCH 2 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»²³. Για την περίοδο από το 2023 έως το 2025, η ΚΕ Clean H2 αναμένεται να εισπράξει 200 εκατομμύρια ευρώ από το REPowerEU για την αύξηση του αριθμού των «κοιλάδων υδρογόνου» (ολοκληρωμένα τοπικά οικοσυστήματα από την παραγωγή έως την τελική χρήση) που καλύπτονται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

3.5.2. Η ΚΕ Clean H2 αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στο πεδίο της τεχνολογικής έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου. Τα μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), η κλαδική ένωση «Hydrogen Europe» και η ερευνητική ένωση «Hydrogen Europe Research».

3.5.3. Στο [γράφημα 3.5.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

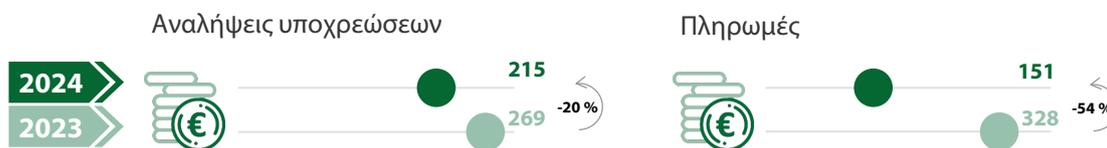
²¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 521/2008 του Συμβουλίου.

²³ Κανονισμός (ΕΕ) 559/2014 του Συμβουλίου.

Πίνακας 3.5.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ Clean H2

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.5.4. Ο μειωμένος προϋπολογισμός πληρωμών για το 2024

(συμπεριλαμβανομένων 23 εκατομμυρίων ευρώ για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος RePowerEU) αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι, το 2023, η ΚΕ δημοσίευσε μόνο μία πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε σύγκριση με δύο προσκλήσεις το 2022). Ο μειωμένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων οφείλεται στην πιο περιορισμένη έκταση της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2024.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.5.5. Η ελεγκτική μας προσέγγιση, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση, καθώς και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.5.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ Clean H2 οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.5.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ Clean H2 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ Clean H2 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ Clean H2 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.5.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπερέβησαν την τιμή-στόχο για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», κυρίως λόγω των συμπληρωματικών δραστηριοτήτων

3.5.11. Στον [πίνακα 3.5.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ Clean H2 αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.5.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD)	646,0	19,0	ά.α.	665,0	654,9	ά.α.	ά.α.	ά.α.	654,9	98 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	76,0	19,0	285,0	380,0	18,2	79,7	48,5	1 039,1	1 185,5	312 %
Σύνολο	722,0	38,0	285,0	1 045,0	673,1	79,7	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.5.12. Ενώ τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα διέθεσαν 1 185 εκατομμύρια ευρώ σε χρήμα και σε είδος, ποσό σημαντικά υψηλότερο από τη ελάχιστη τιμή-στόχο, τα 1 039,1 εκατομμύρια ευρώ (περίπου το 88 %) του εν λόγω ποσού αφορούσαν συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονταν άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα από την ΚΕ έργα. Επισημαίνουμε ότι για αμφότερες τις ΕΕΣΔ και τις ΕΕΕΔ, η ΚΕ οφείλει να εφαρμόζει παρεμφερείς κανόνες ως προς την πιστοποίηση, την αναφορά στοιχείων και την επικύρωση. Εντούτοις, καθώς οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν υπόκεινται στους

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)

ίδιους κανόνες αξιολόγησης και παρακολούθησης που ισχύουν για τις χρηματοδοτούμενες από την ΚΕ δραστηριότητες μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, θεωρούμε ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος να συμβάλλουν λιγότερο αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος.

Οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» υπερβαίνουν ήδη την τιμή-στόχο λόγω εισφορών σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες

3.5.13. Στον [πίνακα 3.5.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ Clean H2 αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.5.2 – Εισφορές των μελών για το «Ορίζων Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένου του RePowerEU (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	1 184,8	30,2	1 215,0	369,1	60,5	ά.α.	ά.α.	429,6	35 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ⁽²⁾	984,8	30,2	1 015,0	0,0	ά.α.	1 438,0	719,9	2 157,9	213 %
Σύνολο	2 169,6	60,4	2 230,0	369,1	60,5	1 438,0	719,9	2 587,5	116 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ).

(2) Περιλαμβάνονται 200 εκατ. ευρώ από το RePowerEU, οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 39 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 24 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.5.14. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν ήδη πετύχει από κοινού περί το 116 % της συνολικής τιμής-στόχου αναφορικά με την εισφορά τους. Οι εισφορές σε χρήμα και σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, ύψους 2 157,9 εκατομμυρίων ευρώ, υπερέβησαν σημαντικά την ελάχιστη τιμή-στόχο, διότι —σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ— περίπου το ήμισυ του ποσού αυτού αφορούσε συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονταν άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα από την ΚΕ έργα.

Αδυναμίες στον σχεδιασμό και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού για τις διοικητικές δαπάνες

3.5.15. Τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΚΕ του 2024 για τις δαπάνες προσωπικού (τίτλος 1) σημείωσαν πτώση, στο 83 % και στο 73 % αντίστοιχα (από 87 %

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)

και 86 % το 2023). Το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών στον προϋπολογισμό υποδομών και λειτουργίας (τίτλος 2) μειώθηκε επίσης σε 58 % (από 61 % το 2023). Ως εκ τούτου, ο όγκος των αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών προς ανακατανομή στον διοικητικό προϋπολογισμό του επόμενου έτους αυξήθηκε από 1,8 εκατομμύρια ευρώ σε 3 εκατομμύρια ευρώ, περίπου στο ένα τρίτο του συνολικού προγραμματισμένου διοικητικού προϋπολογισμού (τίτλοι 1 και 2) για το 2025.

3.5.16. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό της για τις υποδομές και τη λειτουργία (τίτλος 2), η KE Clean H2 δεν χρησιμοποίησε πρώτα τις πιστώσεις πληρωμών που είχαν μεταφερθεί από το προηγούμενο έτος, γεγονός που αντιβαίνει στο άρθρο 6, παράγραφος 5, των δημοσιονομικών κανόνων της.

3.5.17. Στους ετήσιους λογαριασμούς του 2024, η αύξηση των αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών αποδίδεται κυρίως σε καθυστερήσεις στις προσλήψεις (τίτλος 1) και στην καθυστερημένη εκτέλεση των συμβάσεων ανακαίνισης και παροχής τεχνικών υπηρεσιών (τίτλος 2). Ωστόσο, στους παράγοντες αυτούς μπορεί να αποδοθεί εν μέρει μόνο ο βαθμός υστέρησης στην εκτέλεση (3 εκατομμύρια ευρώ), ο οποίος μπορεί να οφείλεται και σε διαρθρωτικά προβλήματα στον σχεδιασμό ή/και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της KE.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.5.18. Ελέγξαμε τρεις πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η KE το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της KE όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση λόγω μη επιλέξιμων εξόδων προσωπικού (λόγω εσφαλμένης συμπερίληψης εξόδων υπεργολαβίας) και μη επιλέξιμων εξόδων εξοπλισμού (λόγω εσφαλμένου υπολογισμού της απόσβεσης).

3.5.19. Με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, η KE Clean H2 ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 2,8 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,5 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 53 % περίπου των συνολικών πληρωμών που πραγματοποίησε το 2024)²⁴. Τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων

²⁴ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της KE Clean H2 για το 2024, κεφάλαιο 4.1.

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)

επί των δαπανών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περίπου 40 % των συνολικών πληρωμών του 2024) δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

Παρατηρήσεις επί άλλων θεμάτων

3.5.20. Το 2024 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση²⁵ στην οποία συστήναμε στην Επιτροπή να επανεξετάσει την προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική της για το υδρογόνο, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Η ΚΕ Clean H2 αποτέλεσε μέρος του ελέγχου για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έκθεσης. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (IAS) της Επιτροπής διενήργησε επίσης έλεγχο προκειμένου να αξιολογήσει τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των διαδικασιών που έθεσε η ΚΕ Clean H2 σε εφαρμογή για τον εντοπισμό, την αξιοποίηση και την παρακολούθηση των συνεργιών στην έρευνα για το υδρογόνο, καθώς και για την αναφορά σχετικών στοιχείων. Λόγω του αυξημένου αριθμού, μεγέθους και πολυπλοκότητας των ενωσιακών και εθνικών πρωτοβουλιών για το υδρογόνο, η IAS συνέστησε στην ΚΕ Clean H2 να καθιερώσει, υπό την καθοδήγηση του διοικητικού συμβουλίου της, επίσημες διαδικασίες και κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτιστοποίηση του εντοπισμού και της αξιοποίησης πιθανών συνεργιών στην έρευνα για το υδρογόνο.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.5.21. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ Clean H2 σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

²⁵ Ειδική έκθεση 11/2024 του ΕΕΣ, με τίτλο «Βιομηχανική πολιτική της ΕΕ για το ανανεώσιμο υδρογόνο – Το νομικό πλαίσιο έχει εγκριθεί στο μεγαλύτερο μέρος του, καιρός για αναμέτρηση με την πραγματικότητα».

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2022, 2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».	Το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τις πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» αυξήθηκε στο 72 % το 2024 (από 69 % το 2023).	Διευθετήθηκε
2	2022, 2023	Χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης των προϋπολογισμών αναλήψεων υποχρεώσεων για διοικητικές δαπάνες και πληρωμών για δαπάνες υποδομών (τίτλος 2).	Η κατάσταση συνεχίστηκε το 2024 και επιδεινώθηκε στην περίπτωση των διοικητικών πληρωμών για υποδομές (τίτλος 2) και των μισθολογικών δαπανών (τίτλος 1) – βλέπε σημεία 3.5.15 και 3.5.16 .	Σε εκκρεμότητα
3	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Το 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα
4	2023	Απουσία πολιτικής εσωτερικών δικλίδων για ευαίσθητα καθήκοντα.	Η ΚΕ Clean H2 καθιέρωσε πολιτική εσωτερικών δικλίδων για ευαίσθητα καθήκοντα το 2024.	Διευθετήθηκε

Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2)

Απαντήσεις της ΚΕ Clean H2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.6. Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

Εισαγωγή

3.6.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα», με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023 στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031, μέσω τροποποίησης της ενιαίας βασικής πράξης²⁶. Αντικατέστησε την Κοινή Επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» (ΚΕ ΚΔΤ), η οποία είχε συσταθεί τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»²⁷.

3.6.2. Η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» προωθεί την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών ημιαγωγών επόμενης γενιάς και ενισχύει τις ικανότητες παραγωγής μικροκυκλωμάτων στην ΕΕ, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη». Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), τα συμμετέχοντα κράτη και τρεις βιομηχανικές ενώσεις.

3.6.3. Στο [γράφημα 3.6.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

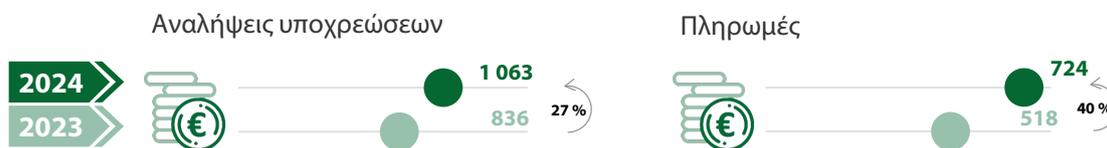
²⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1782 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των ΚΕ επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσον αφορά την κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα».

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου.

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

Γράφημα 3.6.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ «Μικροκυκλώματα»

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.6.4. Η αύξηση του προϋπολογισμού της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το 2024 όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές αντικατοπτρίζει τις 14 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» που δημοσίευσε η ΚΕ το 2024 και το σημαντικό επίπεδο των αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών για έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό πληρωμών του 2024.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.6.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα 3.1. Η υπογραφή στη σελίδα 181 αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.6.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ «Μικροκυκλώματα», οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.6.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.6.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Καθώς το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» εισέρχεται στο τελικό του στάδιο, τα συμμετέχοντα κράτη δεν θα είναι σε θέση να επιτύχουν τις τιμές-στόχο αναφορικά με τις εισφορές τους

3.6.11. Στον [πίνακα 3.6.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.6.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, εκτιμημένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ CNECT)	1 169,7	15,3	ά.α.	1 185,0	1 173,0	ά.α.	ά.α.	ά.α.	1 173,0	99 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	1 617,5	40,0	ά.α.	1 657,5	25,6	721,6	973,9	ά.α.	1 721,1	104 %
Συμμετέχοντα κράτη	1 170,0	ά.α.	ά.α.	1 170,0	ά.α.	739,8	171,1	ά.α.	910,9	78 %
Σύνολο	3 957,2	55,3	ά.α.	4 012,5	1 198,6	1 461,4	1 145,0	ά.α.	3 805,0	95 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.6.12. Έως το τέλος του 2024, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν πετύχει το 95 % της συνολικής τιμής-στόχου για τις εισφορές τους. Οι εισφορές της ΕΕ σε χρήμα ύψους 1 173 εκατομμυρίων ευρώ προσέγγισαν την τιμή-στόχο (99 %). Οι εισφορές σε χρήμα και σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα ύψους 1 721,1 ευρώ υπερέβαιναν ελαφρώς την τιμή-στόχο. Ωστόσο, η ΚΕ δεν έχει ακόμη επικυρώσει εισφορές σε είδος ύψους 973,9 εκατομμυρίων ευρώ για επιχειρησιακές δραστηριότητες που ανέφεραν τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα (57 % της αντίστοιχης τιμής-στόχου). Αυτό οφείλεται στο ότι η ΚΕ μπορεί να

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

υπολογίσει και να επικυρώσει τις εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα μόνον αφότου καταβληθούν όλες οι πληρωμές συγχρηματοδότησης τόσο από την ΚΕ όσο και από τα συμμετέχοντα κράτη και υποβληθούν όλα τα πιστοποιητικά ολοκλήρωσης του έργου.

3.6.13. Έως το τέλος του 2024, τα συμμετέχοντα κράτη είχαν πετύχει συνολικά το 78 % της συνολικής τιμής-στόχου για τις εισφορές τους. Ωστόσο, σύμφωνα με την τελευταία απόφαση της ΚΕ σχετικά με το ποσό της εθνικής χρηματοδότησης για συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα συμμετέχοντα κράτη έχουν δεσμευθεί μόνο για μέγιστο ποσό ύψους 981,9 εκατομμυρίων ευρώ. Ως εκ τούτου, έως το τέλος του προγράμματος, θα έχουν καταβάλει μόνο το 84 % της αρχικής τιμής-στόχου των 1 170 εκατομμυρίων ευρώ.

Η αργή έναρξη του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» καθυστέρησε την επίτευξη των τιμών-στόχου για τις εισφορές

3.6.14. Το 2024 το ποσοστό εκτέλεσης των πληρωμών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» παρέμενε πολύ χαμηλό, ανερχόμενο σε 6 %. Η ΚΕ εξήγησε ότι αυτό οφειλόταν σε καθυστερήσεις στην υπογραφή συμφωνιών φιλοξενίας και κοινής προμήθειας, με αποτέλεσμα η σύναψη συμβάσεων για την αγορά περιουσιακών στοιχείων και η εκτέλεση των πληρωμών να αναβληθούν για το 2025.

3.6.15. Στον [πίνακα 3.6.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.6.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽²⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽²⁾ , εκτιμημένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ CNECT) ⁽²⁾	4 192,7	62,3	4 255,0	729,3	325,4	ά.α.	ά.α.	1 054,7	25 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	2 511,1	26,3	2 537,4	3,6	ά.α.	0,0	312,0	315,6	12 %
Συμμετέχοντα κράτη	4 101,2	ά.α.	4 101,2	ά.α.	ά.α.	104,4	684,5	788,9	19 %
Σύνολο	10 805,0	88,6	10 893,6	732,9	325,4	104,4	996,5	2 159,2	20 %

(1) Περιλαμβάνονται α) έως 2 720 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», μείον την ενδιάμεση μείωση ύψους 65 εκατ. ευρώ συν την εισφορά του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 145 εκατ. ευρώ· β) έως 1 450 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη».

(2) Περιλαμβάνονται μόνο οι εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες (ΕΕΕΔ).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

3.6.16. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη», η ΕΕ, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα και τα συμμετέχοντα κράτη είχαν επιτύχει μόλις το 20 % περίπου της συνολικής τιμής-στόχου για τις εισφορές τους, ιδίως λόγω του αργού ρυθμού υλοποίησης των δραστηριοτήτων του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (βλέπε σημείο 3.6.14).

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.6.17. Ελέγξαμε τέσσερις πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν στη μη επιλεξιμότητα εξόδων προσωπικού λόγω του εσφαλμένου υπολογισμού των ωρομισθίων.

3.6.18. Με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 2,2 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,9 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 48 % περίπου των συνολικών πληρωμών που πραγματοποίησε το 2024²⁸). Τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων επί των δαπανών στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (επίσης περίπου 48 % των συνολικών πληρωμών του 2024) δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

Παρατηρήσεις επί άλλων θεμάτων

3.6.19. Το πρώτο τρίμηνο του 2025 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση²⁹ στην οποία συστήσαμε στην Επιτροπή να προβεί επειγόντως σε «αποτίμηση της πραγματικής κατάστασης» σχετικά με την τρέχουσα στρατηγική για τα μικροκυκλώματα και να αρχίσει το συντομότερο δυνατό την προετοιμασία της επόμενης στρατηγικής για τους ημιαγωγούς. Η ΚΕ «Μικροκυκλώματα», η οποία συστάθηκε για να προωθήσει την ικανότητα σχεδιασμού της

²⁸ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το 2024, κεφάλαιο 4.1.1.

²⁹ Ειδική έκθεση 12/2025, με τίτλο «Η στρατηγική της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα – Παρά την ικανοποιητική πρόοδο, εξαιρετικά απίθανη η επίτευξη με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και μόνο του υπερφιλδόξου στόχου της ψηφιακής δεκαετίας».

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

Ευρώπης για ολοκληρωμένες τεχνολογίες ημιαγωγών, πρέπει, κατά περίπτωση, να βοηθήσει την Επιτροπή να υλοποιήσει την εν λόγω σύσταση.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.6.20. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2022, 2023	Χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών.	Η κατάσταση αυτή συνεχίστηκε και το 2024 (βλέπε σημείο 3.6.14).	Σε εκκρεμότητα
2	2023	Συσώρευση ταμειακού πλεονάσματος.	Το ταμειακό πλεόνασμα της ΚΕ αυξήθηκε από 438 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2023 σε 479 εκατομμύρια ευρώ έναν χρόνο μετά.	Σε εκκρεμότητα
3	2023	Αδυναμίες στον σχεδιασμό που επηρεάζουν τα στάδια υποβολής προσφορών και οικονομικής αξιολόγησης μιας διαδικασίας σύναψης σύμβασης.	Το 2024, η ΚΕ επικαιροποίησε τα έγγραφα των διαγωνισμών της, ενίσχυσε την αρμόδια για τις συμβάσεις ομάδα της και άρχισε να χρησιμοποιεί το κοινό εργαλείο διαχείρισης των δημόσιων συμβάσεων της Επιτροπής.	Διευθετήθηκε
4	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Το 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
5	2023	Απουσία πολιτικής εσωτερικών δικλίδων για ευαίσθητα καθήκοντα.	Τον Ιούνιο του 2024, η ΚΕ ενέκρινε πολιτική για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων.	Διευθετήθηκε
6	2023	Δεν γίνεται παρακολούθηση της επαγγελματικής δραστηριότητας πρώην ανώτερων υπαλλήλων.	Η ΚΕ δεν έχει ακόμη αρχίσει να παρακολουθεί τις δραστηριότητες των ανώτερων υπαλλήλων μετά την έξοδο από την υπηρεσία.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

Απαντήσεις της ΚΕ «Μικροκυκλώματα»

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2024/Chips-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.7. Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

Εισαγωγή

3.7.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031³⁰. Αντικατέστησε την ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων που είχε συσταθεί τον Μάιο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»³¹.

3.7.2. Η ΚΕ CBE είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που επικεντρώνεται στην έρευνα και την καινοτομία για την ανάπτυξη ενός βιώσιμου και ανταγωνιστικού κλάδου κυκλικών βιομηχανιών βιοπροϊόντων. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD, ΓΔ AGRI και ΓΔ GROW), και βιομηχανικοί εταίροι, εκπροσωπούμενοι από την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (Bio-based Industries Consortium).

3.7.3. Στο [γράφημα 3.7.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

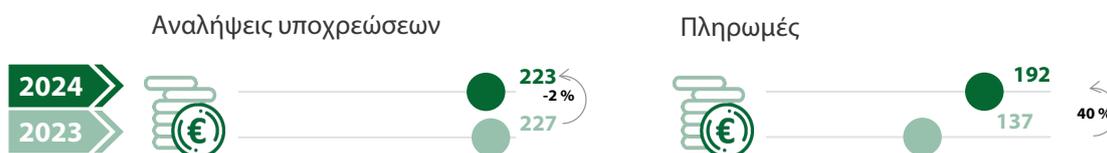
³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 560/2014 του Συμβουλίου.

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

Γράφημα 3.7.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ CBE

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.7.4. Η αύξηση του προϋπολογισμού πληρωμών για το 2024 αντικατοπτρίζει την προχρηματοδότηση έργων που έλαβαν επιχορηγήσεις στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» του 2023.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.7.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

3.7.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ CBE, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.7.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.7.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα βασίστηκαν σε μεγάλο βαθμό στις εισφορές τους σε συμπληρωματικές δραστηριότητες

3.7.11. Στον [πίνακα 3.7.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ CBE αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.7.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού και νομικών αποφάσεων)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽²⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, εκτιμημένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD)	816.1	18.9	ά.α.	835.0	783.5	ά.α.	ά.α.	ά.α.	783.5	94 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	266.6	18.9	2 444.5	2 730.0	22.0	104.2	44.2	2 353.6	2 524.0	92 %
Σύνολο	1 082.7	37.8	2 444.5	3 565.0	805.5	104.2	44.2	2 353.6	3 307.5	93 %

(1) Τιμές-στόχος για τις εισφορές σε χρήμα της ΕΕ και των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, όπως μετώθηκαν κατά 140 εκατ. ευρώ. Τιμές-στόχος για τις εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, όπως ορίστηκαν στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της ΚΕ.

(2) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ. Η ελάχιστη τιμή-στόχος των 1 755 εκατ. ευρώ για τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα αυξήθηκε σε 2 444,5 εκατ. ευρώ, ώστε να μπορέσουν να επιτύχουν την ελάχιστη υποχρέωση συνολικής εισφοράς τους ύψους 2 730 εκατ. ευρώ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.7.12. Έως το τέλος του 2024, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν καταβάλει εισφορές σε χρήμα και σε είδος ύψους 3 307,5 εκατομμυρίων ευρώ (περίπου το 93 % της συνολικής τιμής-στόχου τους). Ωστόσο, 2 353,6 εκατομμύρια ευρώ (92 %) των εισφορών σε χρήμα και σε είδος που ανέφεραν τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα αφορούν συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα από την ΚΕ έργα. Επιπλέον, το ποσό των επικυρωμένων εισφορών σε είδος των μελών από τον

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

ιδιωτικό τομέα για επιχειρησιακές δραστηριότητες παρέμεινε στάσιμο στο χαμηλό επίπεδο του προηγούμενου έτους, στα 104,2 εκατομμύρια ευρώ (40 % της τιμής-στόχου).

Η αργή έναρξη του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» καθυστέρησε την επίτευξη των τιμών-στόχου για τις εισφορές

3.7.13. Στον [πίνακα 3.7.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ CBE αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.7.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	214,8	31,9	ά.α.	0,0	246,7	24 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	3,4	ά.α.		120,7	124,1	12 %
Σύνολο	2 005,0	47,0	2 052,0	218,2	31,9	0,0	120,7	370,8	18 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ).

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 50 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 24 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.7.14. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν πετύχει μόνο περί το 18 % της συνολικής τιμής-στόχου για τις εισφορές τους, κάτι που απηχεί την αργή έναρξη υλοποίησης του προγράμματος. Επιπλέον, όπως και στην περίπτωση του προγράμματος «Ορίζων 2020», η ΚΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα από την ΚΕ έργα, οι οποίες, σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ, αντιπροσωπεύουν εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα ύψους 108,8 εκατομμυρίων ευρώ (88 %).

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.7.15. Ελέγξαμε δύο πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν στη μη επιλεξιμότητα εξόδων προσωπικού (λόγω του εσφαμένου υπολογισμού των ωρομισθίων και τη συμπερίληψη μη επιλέξιμων ωρών και εξόδων απόσβεσης).

3.7.16. Με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, η ΚΕ CBE ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 1,8 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,3 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 94 % περίπου των συνολικών πληρωμών που πραγματοποίησε το 2024)³². Έως το τέλος του 2024, η ΚΕ δεν είχε ακόμη πραγματοποιήσει ενδιάμεσες πληρωμές ούτε εκκαθαρίσει τις προκαταβολές για έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.7.17. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ CBE σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

³² Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ CBE για το 2024, κεφάλαιο 4.1.2.

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2021, 2022, 2023	Αναθεώρηση προς τα πάνω της τιμής-στόχου του προγράμματος «Ορίζων 2020» όσον αφορά τις εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα σε συμπληρωματικές δραστηριότητες, ώστε να αντισταθμιστεί η μείωση της ενδεικτικής τιμής-στόχου τους για τις εισφορές σε είδος για τις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΕ.	Έως το τέλος του 2024, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν επιτύχει το 93 % της συνολικής τιμής-στόχου τους όσον αφορά τις εισφορές σε χρήμα και σε είδος. Ωστόσο, περίπου το 86 % του ποσού αυτού αφορούσε συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν ενέπιπταν στο ερευνητικό πρόγραμμα της ΚΕ (βλέπε σημείο 3.7.12).	Σε εκκρεμότητα
2	2022, 2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών δαπανών προσωπικού (τίτλος 1).	Το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών δαπανών προσωπικού (τίτλος 1) για το 2024 ήταν 94 % (έναντι 57 % το 2023).	Διευθετήθηκε
3	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Τον Δεκέμβριο 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE)

Απαντήσεις της ΚΕ CBE

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2024/CBE-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.8. Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail)

Εισαγωγή

3.8.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (ΚΕ EU-Rail), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031³³. Αντικατέστησε την ΚΕ Shift2Rail (S2R) που είχε συσταθεί τον Ιούνιο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»³⁴.

3.8.2. Η ΚΕ EU-Rail είναι σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την έρευνα και την καινοτομία στον σιδηροδρομικό τομέα. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ MOVE και ΓΔ RTD), και εταιρείες από τον σιδηροδρομικό κλάδο (περιλαμβανομένων κατασκευαστών σιδηροδρομικού εξοπλισμού, σιδηροδρομικών εταιρειών, διαχειριστών υποδομών και ερευνητικών κέντρων).

³³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 642/2014 του Συμβουλίου.

3.8.3. Στο [γράφημα 3.8.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

Γράφημα 3.8.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ EU-Rail

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.8.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνησή της και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα [3.1](#). Η υπογραφή στη σελίδα [181](#) αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.8.5. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ EU-Rail, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.8.6. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.7. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail)

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.8. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.8.9. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Η ΚΕ EU-Rail έκλεισε τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» το 2024, με όλα τα μέλη να έχουν πετύχει ή υπερβεί τις τιμές-στόχο αναφορικά με τις εισφορές τους

3.8.10. Στον [πίνακα 3.8.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ EU-Rail αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.8.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽¹⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ MOVE)	384,5	13,5	0,0	398,0	398,0	0,0	0,0	0,0	398,0	100 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	336,5	13,5	120,0	470,0	13,5	362,1	0,0	267,6	643,2	137 %
Σύνολο	721,0	27,0	120,0	868,0	411,5	362,1	0,0	267,6	1 041,2	120 %

(1) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.8.11. Στο τέλος του 2024, έτος κλεισίματος του προγράμματος, οι εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπερέβησαν σημαντικά την τιμή-στόχο. Συνολικά, οι εισφορές όλων των μελών ήταν κατά 20 % υψηλότερες από τη συνολική τιμή-στόχο που προβλέπεται στον κανονισμό χρηματοδότησης.

Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail)

Η ΚΕ EU-Rail έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και τις εισφορές των μελών

3.8.12. Στον [πίνακα 3.8.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ EU-Rail αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.8.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	215,7	45,2	ά.α.	ά.α.	260,9	42 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	8,4	ά.α.	163,1	95,3	266,8	43 %
Σύνολο	1 182,0	48,0	1 230,0	224,1	45,2	163,1	95,3	527,7	43 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ).

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 29 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 14 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.8.13. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν ήδη πετύχει περί το 43 % της συνολικής τιμής-στόχου για τις εισφορές τους. Η ΕΕ είχε εισφέρει συνολικά σε χρήμα 260,9 εκατομμύρια ευρώ (42 % της τιμής-στόχου). Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ανέφεραν εισφορές σε χρήμα και σε είδος ύψους περίπου 266,8 εκατομμυρίων ευρώ (43 %). Από το ποσό αυτό, σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ, 166,8 εκατομμύρια ευρώ (63 %) αφορούσαν συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν ενέπιπταν στο ερευνητικό πρόγραμμά της.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.8.14. Ελέγξαμε δύο πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Καμία από τις πράξεις δεν περιείχε σφάλμα.

3.8.15. Με βάση τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, η ΚΕ EU-Rail ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 1,9 %

Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail)

και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,7 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 92 % περίπου των συνολικών πληρωμών της το 2024)³⁵. Τα αποτελέσματα εκ των υστέρων επισκόπησης δεν είναι ακόμη διαθέσιμα όσον αφορά τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περίπου 3 % των συνολικών πληρωμών του 2024), στο πλαίσιο του οποίου η ΚΕ EU-Rail παρέχει αποκλειστικά κατ' αποκοπή επιχορηγήσεις. Από τον έλεγχο στον οποίο υποβάλαμε τις κατ' αποκοπή πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια δεν προέκυψαν σφάλματα.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.8.16. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ EU-Rail σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

³⁵ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ EU-Rail για το 2024, κεφάλαιο 4.

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2021, 2022, 2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».	Στο τέλος του 2024, το ποσοστό εκτέλεσης του προγράμματος «Ορίζων 2020» ανήλθε σε 88 % (έναντι 67 % το 2023), κάτι που έδωσε στην ΚΕ EU-Rail τη δυνατότητα να περατώσει τα έργα της στο πλαίσιο του προγράμματος.	Διευθετήθηκε
2	2023	Παρωχημένα τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Τον Δεκέμβριο 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-Rail)

Απαντήσεις της ΚΕ EU-Rail

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.9. Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Εισαγωγή

3.9.1. Η Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (KE EuroHPC), με έδρα στο Λουξεμβούργο, συστάθηκε τον Οκτώβριο του 2018 για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026³⁶. Τον Ιούλιο του 2021, το Συμβούλιο ενέκρινε νέο ιδρυτικό κανονισμό με τον οποίο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της και επέκτεινε την αποστολή της στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΠΔΠ 2021-2027 για την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033³⁷. Το 2024, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της KE, θεσπίζοντας έναν επιπλέον στόχο που καλύπτει την ανάπτυξη εργοστασίων για την ενίσχυση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης (TN)³⁸.

3.9.2. Η KE EuroHPC είναι σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που διευκολύνει την από κοινού αξιοποίηση των πόρων για την ανάπτυξη και την εκδίπλωση της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στην Ευρώπη. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), τα **συμμετέχοντα κράτη** και τρία μέλη από τον ιδιωτικό τομέα: η Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα πληροφορικής υψηλών επιδόσεων, η Ένωση για την αξιοποίηση των μεγάλων δεδομένων και η Κοινοπραξία της ευρωπαϊκής κβαντικής βιομηχανίας.

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1488 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων.

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1173 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1488.

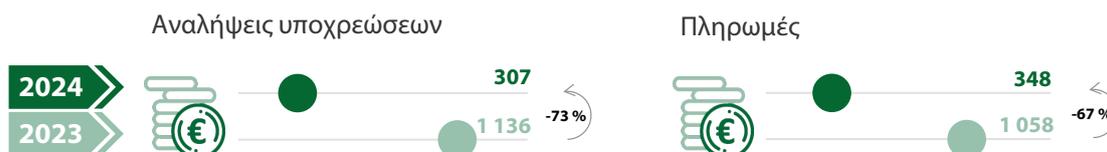
³⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1732 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1173 όσον αφορά την πρωτοβουλία EuroHPC για νεοφυείς επιχειρήσεις με σκοπό την ενίσχυση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης στον τομέα της αξιόπιστης τεχνητής νοημοσύνης.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

3.9.3. Στο [γράφημα 3.9.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

Γράφημα 3.9.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ EuroHPC

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.9.4. Ο σημαντικά μειωμένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών του 2024 αντικατοπτρίζει τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για την προετοιμασία νέων επενδυτικών έργων στον τομέα της ΤΝ. Τον Σεπτέμβριο του 2024, η ΚΕ δημοσίευσε δύο μεγάλης κλίμακας προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη δημιουργία εργοστασίων ΤΝ. Για τη χρηματοδότηση των έργων αυτών, αναγκάστηκε να αναβάλει ή να ακυρώσει επενδυτικά έργα που είχαν ήδη προγραμματιστεί και εγγραφεί στον προϋπολογισμό στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ).

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.9.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνησή της και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.9.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ EuroHPC, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.9.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Επισήμανση ειδικού θέματος

3.9.8. Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 4.2 στους ετήσιους λογαριασμούς για το 2024 της ΚΕ EuroHPC, στην οποία παρουσιάζονται η προκαταρκτική εκτίμηση επιπτώσεων που πραγματοποίησε η ΚΕ και η σχετική αβεβαιότητα σχετικά με τις προκαταβολές προς συγκεκριμένο προμηθευτή, δεδομένων και των πρόσφατων δημοσιοποιήσεων σχετικά με την οικονομική κατάστασή του. Έχοντας αναλύσει τη συνολική αξία των συμβατικών σχέσεων με τον εν λόγω προμηθευτή και εστιάζοντας στις προκαταβολές που πραγματοποιήθηκαν βάσει συμβάσεων και συμφωνιών επιχορήγησης, η ΚΕ EuroHPC εκτιμά πως η δυνητική επίπτωση φτάνει τα 88,4 εκατομμύρια ευρώ. Το θέμα αυτό δεν επιβάλλει τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.10. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.9.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Το 2024, το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΚΕ EuroHPC για τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» μειώθηκε περαιτέρω

3.9.12. Το 2024, το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» μειώθηκε σε 27 % (έναντι 36 % το 2023). Σύμφωνα με την ΚΕ, αυτό οφειλόταν σε καθυστερήσεις στην εφαρμογή των προληπτικών δικλίδων σχετικά με τις τεχνικές και χρηματοοικονομικές εκθέσεις που υπέβαλαν οι δικαιούχοι το 2024, προκειμένου να λάβουν συγχρηματοδότηση από αυτήν. Οι πληρωμές που σχετιζόνταν με τις εκθέσεις που δεν είχαν εξεταστεί αναβλήθηκαν για το 2025.

Σε αντίθεση με την ΕΕ και τα συμμετέχοντα κράτη, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα δεν θα πετύχουν την τιμή-στόχο αναφορικά με την εισφορά τους στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

3.9.13. Στον [πίνακα 3.9.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ EuroHPC αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του ΜΣΕ1 και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.9.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του ΜΣΕ1 (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)				Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Συμπληρωματικές δραστηριότητες ⁽²⁾	Σύνολο	Σε χρήμα	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ CNECT) ⁽¹⁾	526,0	10,0	ά.α.	536,0	477,4	ά.α.	ά.α.	ά.α.	477,4	89 %
Συμμετέχοντα κράτη ⁽³⁾⁽⁴⁾	476,0	0,0	ά.α.	476,0	179,6	0,0	0,0	51,9	231,5	49 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ⁽³⁾	420,0	0,0	ά.α.	420,0	0,0	0,0	20,0	ά.α.	20,0	5 %
Σύνολο	1 422,0	10,0	ά.α.	1 432,0	657,0	0,0	71,9	ά.α.	728,9	51 %

(1) Περιλαμβάνονται 100 εκατ. ευρώ από τον ΜΣΕ1.

(2) Οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του ΕΕΣ.

(3) Με τον νέο ιδρυτικό κανονισμό καταργήθηκε η υποχρέωση των συμμετεχόντων κρατών και των μελών από τον ιδιωτικό τομέα να συνεισφέρουν στις διοικητικές δαπάνες.

(4) Οι εισφορές σε χρήμα των συμμετεχόντων κρατών που καταβάλλονται απευθείας στους αναδόχους/δικαιούχους δεν περιλαμβάνονται.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.9.14. Έως το τέλος του 2024, η ΕΕ είχε εισφέρει συνολικά σε χρήμα 477,4 εκατομμύρια ευρώ (89 % της τιμής-στόχου). Τα συμμετέχοντα κράτη είχαν προβεί σε χρηματοδοτικές εισφορές, ύψους 179,6 εκατομμυρίων ευρώ, για τους υπερευλογοιστές που προμηθεύθηκε η ΚΕ και δήλωσαν πρόσθετα 51,9 εκατομμύρια ευρώ για εισφορές σε είδος στις δαπάνες λειτουργίας των οντοτήτων υποδοχής (49 % της τιμής-στόχου). Ο βασικός λόγος για τον οποίο τα συμμετέχοντα κράτη καταγράφουν χαμηλότερο ποσοστό εισφορών είναι ότι

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

αυτά αναγνωρίζουν και δηλώνουν τα έξοδά τους στην ΚΕ μετά την ολοκλήρωση των έργων του προγράμματος «Ορίζων 2020» και του ΜΣΕ1 που στηρίζουν με εθνικά κονδύλια.

3.9.15. Ενώ οι νομικές δεσμεύσεις εκ μέρους τόσο της ΕΕ όσο και των συμμετεχόντων κρατών συνάδουν με τις τιμές-στόχο αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», το επίπεδο επίτευξης των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα είναι χαμηλό. Οι εισφορές τους σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες (20 εκατομμύρια ευρώ) εξακολουθούν να υπολείπονται σημαντικά της ελάχιστης τιμής-στόχου των 420 εκατομμυρίων ευρώ που είχε συμφωνηθεί στον ιδρυτικό κανονισμό της ΚΕ για τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα. Όπως έχουμε επισημάνει σε προηγούμενες εκθέσεις (παραδείγματος χάριν στην [ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2023](#), σημείο 3.9.16), η κατάσταση αυτή είναι αποτέλεσμα των ρυθμίσεων³⁹ της ΚΕ EuroHPC για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις αυτές, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να καταβάλλουν μόνο εισφορές σε είδος για επιχορηγήσεις στην καινοτομία (οι οποίες αντιπροσωπεύουν περίπου το 30 % των συνολικών δραστηριοτήτων επιχορήγησης της ΚΕ). Θεωρούμε ότι αυτό περιορίζει την ικανότητα της ΚΕ να εκπληρώσει την αποστολή της για στενή συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και δεν της επιτρέπει να ποσοτικοποιεί τις εισφορές του για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Ο νέος πυλώνας ΤΝ επιβράδυνε την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για το 2024 και τις εισφορές των μελών

3.9.16. Δεδομένης της υψηλής στρατηγικής σημασίας που έχει ο νέος πυλώνας ΤΝ για την ΚΕ EuroHPC και τα συμμετέχοντα κράτη, η ΚΕ ανακατένειμε διαθέσιμους πόρους στις κρίσιμης σημασίας πρώτες προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη δημιουργία εργοστασίων ΤΝ. Τον Δεκέμβριο του 2024 επέλεξε επτά οντότητες υποδοχής ΤΝ και χορήγησε συγχρηματοδότηση στα επενδυτικά τους έργα (περίπου 653 εκατομμύρια ευρώ από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» και 112 εκατομμύρια ευρώ από το «Ορίζων Ευρώπη»). Αυτό σήμαινε ότι αρκετές άλλες προγραμματισμένες επενδυτικές δραστηριότητες είτε ακυρώθηκαν είτε αναβλήθηκαν για την περίοδο 2025-2027, με αποτέλεσμα να καθυστερήσει η υλοποίηση των δραστηριοτήτων υποδομών της ΚΕ EuroHPC στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» το 2024.

3.9.17. Αυτό εξηγεί γιατί, το 2024, τα ποσοστά εκτέλεσης παρέμειναν πολύ χαμηλά τόσο για τις αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και για τις πληρωμές για επενδυτικές

³⁹ Βλέπε άρθρο 15, παράγραφος 3, στοιχείο στ), του καταστατικού που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1488.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», ανερχόμενα σε 22 % και 19 % αντίστοιχα (έναντι 89 % και 18 % το 2023).

3.9.18. Στον [πίνακα 3.9.2](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ EuroHPC αναφορικά με τις εισφορές στα ερευνητικά προγράμματα του ΠΔΠ 2021-2027 και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.9.2 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» και του ΜΣΕ2 (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ^(β) , επικυρωμένες	Σε είδος ^(β) , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ CNECT) ⁽¹⁾	3 059,3	92,0	3 151,3	190,3	724,9	ά.α.	ά.α.	915,2	29 %
Συμμετέχοντα κράτη ⁽²⁾	2 989,3	0,0	2 989,3	36,6	103,2	0,0	0,0	139,8	5 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα	900,0	0,0	900,0	0,0	ά.α.	0,0	2,8	2,8	0 %
Σύνολο	6 948,6	92,0	7 040,6	226,9	828,0	0,0	2,8	1 057,8	15 %

(1) Περιλαμβάνονται α) έως 900 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», μείον την ενδιάμεση μείωση ύψους 21 εκατ. ευρώ συν την εισφορά του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 91 εκατ. ευρώ· β) έως 1 981,3 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»· γ) έως 200 εκατ. ευρώ από τον ΜΣΕ2.

(2) Δεν περιλαμβάνονται οι εισφορές σε χρήμα των συμμετεχόντων κρατών που καταβάλλονται απευθείας στους αναδόχους/δικαιούχους.

(3) Σύνιστανται στις εισφορές σε είδος των συμμετεχόντων κρατών στα επιχειρησιακά έξοδα των οντοτήτων υποδοχής και στις εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της ΚΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.9.19. Έως το τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη», η ΕΕ και τα συμμετέχοντα κράτη είχαν πετύχει μόλις το 17 % περίπου της συνολικής τιμής-στόχου αναφορικά με την εισφορά τους (29 % και 5 %, αντίστοιχα). Αυτό αντικατοπτρίζει μεταξύ άλλων την ανακατανομή πόρων, κυρίως από επενδυτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» σε δραστηριότητες υπό τον νέο πυλώνα TN (βλέπε σημείο [3.9.16](#)).

3.9.20. Ενώ η τιμή-στόχος αναφορικά με τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα ήταν υπερδιπλάσια σε σχέση με εκείνη υπό το προηγούμενο ΠΔΠ (900 εκατομμύρια ευρώ έναντι 420 εκατομμυρίων ευρώ), το 2024 οι εισφορές τους σε είδος ανήλθαν μόλις σε 2,8 εκατομμύρια ευρώ. Η κατάσταση αυτή οφείλεται στους ίδιους διαρθρωτικούς λόγους με εκείνους που περιγράφηκαν σε σχέση με το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» (βλέπε σημείο [3.9.15](#)). Επίσης, στο πλαίσιο των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027, τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα δεν μπορούν να συμμετέχουν σε επενδυτικά έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», όπως η αγορά ή η αναβάθμιση υπερυπολογιστών και η δημιουργία εργοστασίων TN (που αντιστοιχούν στο 70 % περίπου των δραστηριοτήτων της ΚΕ) και περιορίζονται σε έργα επιχορηγήσεων στην καινοτομία, τα οποία αντιπροσωπεύουν μόλις το 3 % του υπόλοιπου 30 % που αφορά τις δραστηριότητες

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

επιχορηγήσεων της ΚΕ υπό το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Αυτό μειώνει σημαντικά τη δυνατότητά τους να παρέχουν εισφορές σε είδος.

3.9.21. Όπως επισημάναμε στην [περσινή ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ](#) (σημείο 3.9.19), εάν οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις⁴⁰ της ΚΕ EuroHPC ή/και η τιμή-στόχος αναφορικά με τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα παραμείνουν αμετάβλητες, η ΚΕ δεν θα πετύχει τη σημαντικά υψηλότερη τιμή-στόχο για τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπό το ΠΔΠ 2021-2027, κάτι που απειλεί την επίτευξη των συνολικών στόχων της ΚΕ στο πλαίσιο των προγραμμάτων, ιδίως για στενή συνεργασία με τους εταίρους από τον ιδιωτικό τομέα.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.9.22. Ελέγξαμε πέντε πράξεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε αδυναμίες στις δικλίδες και στην εποπτεία σχετικά με τα δελτία καταγραφής του χρόνου εργασίας των υπαλλήλων που απασχολούνταν σε ένα έργο του δείγματός μας. Σε μια άλλη περίπτωση, εντοπίσαμε σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν στη μη επιλεξιμότητα εξόδων προσωπικού λόγω εσφαλμένης μεθόδου υπολογισμού των ημερομισθίων.

3.9.23. Με βάση τα αποτελέσματα των καταστατικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, η ΚΕ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 0,84 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0 % για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιπροσώπευαν το 80 % περίπου των συνολικών πληρωμών που πραγματοποίησε το 2024)⁴¹. Τα αποτελέσματα των καταστατικών ελέγχων επί των δαπανών στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» (περίπου 17 % των συνολικών πληρωμών του 2024) δεν είναι ακόμη διαθέσιμα.

⁴⁰ Βλέπε άρθρο 15, παράγραφος 3, στοιχείο ζ), του καταστατικού που επισυνάπτεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1173 σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, και το άρθρο 11, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.

⁴¹ Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ EuroHPC για το 2024, κεφάλαιο σχετικά με τις εσωτερικές δικλίδες (σ. 104).

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Παρατηρήσεις επί άλλων θεμάτων

Η ΚΕ EuroHPC δεν είχε πετύχει τις τιμές-στόχο της αναφορικά με τις προσλήψεις στο τέλος του 2024

3.9.24. Το 2021, η Επιτροπή διασφάλισε για την ΚΕ EuroHPC 39 πρόσθετες θέσεις υπαλλήλων από τις 54 που χρειάζονταν για την εκτέλεση κονδυλίων ύψους περίπου 7 δισεκατομμυρίων ευρώ υπό το ΠΔΠ 2021-2027. Από τις νέες θέσεις αυτές, οι τριάντα θα καλύπτονταν έως το τέλος του 2022, ενώ οι υπόλοιπες εννέα έως το τέλος του 2023. Στο τέλος του 2024, 14 από τις 39 θέσεις παρέμεναν κενές, κάτι που μπορεί να αποτελέσει πρόσκομμα στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων της ΚΕ EuroHPC σύμφωνα με τον προγραμματισμό.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.9.25. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ EuroHPC σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2023	Ημιτελή τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή (DRP).	Το 2024 η ΚΕ ενέκρινε επικαιροποιημένα ΣΕΣ και DRP και τα υπέβαλε σε δοκιμή τον Μάιο του 2025.	Διευθετήθηκε
2	2023	Απουσία πολιτικής εσωτερικών δικλίδων για ευαίσθητα καθήκοντα.	Το 2024 η ΚΕ ενέκρινε πολιτική για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων.	Διευθετήθηκε
3	2021, 2022, 2023	Οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις της ΚΕ, σύμφωνα με τις οποίες τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα μπορούσαν να παρέχουν εισφορές σε είδος σε ένα μόνο είδος έργων (έργα καινοτομίας στα οποία αντιστοιχεί περί το 3 % των συνολικών κονδυλίων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»), δεν επέτρεψαν στα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα να πετύχουν τις ελάχιστες τιμές-στόχο ως προς τις εισφορές τους.	Η κατάσταση αυτή συνεχίστηκε και το 2024 (βλέπε σημείο 3.9.20).	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
4	2022, 2023	Χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεων πληρωμών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη».	Η κατάσταση αυτή παρέμεινε ως είχε το 2024 όσον αφορά τις επενδυτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (βλέπε σημείο 3.9.16).	Σε εκκρεμότητα
5	2023	Συσώρευση ταμειακού πλεονάσματος.	Το ταμειακό πλεόνασμα της ΚΕ EuroHPC αυξήθηκε από 840,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2023 σε 904,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024.	Σε εκκρεμότητα
6	2020, 2021, 2022, 2023	Κατά τον σχεδιασμό του διοικητικού προϋπολογισμού ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών (τίτλοι 1 και 2), δεν ελήφθη υπόψη σε επαρκή βαθμό η ανακατανομή σημαντικών ποσών αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών προηγούμενων ετών.	Ενώ το 2024 το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού δαπανών προσωπικού (τίτλος 1) ανήλθε σε 95 %, η κατάσταση παρέμεινε ως είχε όσον αφορά τον προϋπολογισμό πληρωμών για κτίρια, εξοπλισμό και δαπάνες λειτουργίας (τίτλος 2). Καθώς η ανακατανομή σωρευτικών αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών στον διοικητικό προϋπολογισμό του 2024 δεν ελήφθη επαρκώς υπόψη, το ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών υπό τον τίτλο 2 παρέμεινε χαμηλό, ανερχόμενο σε 61 % (έναντι 26 % το 2023).	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
7	2021, 2022, 2023	Μη επίτευξη των τιμών-στόχου ως προς τις προσλήψεις.	Στο τέλος του 2024, η ΚΕ δεν είχε ακόμη πετύχει την τιμή-στόχο για πρόσληψη 39 νέων υπαλλήλων έως το τέλος του 2023 (βλέπε σημείο 3.9.24).	Σε εκκρεμότητα
8	2023	Αδυναμίες στο στάδιο προεπιλογής των διαδικασιών προσλήψεων.	Το 2024, η ΚΕ EuroHPC καθιέρωσε τη χρήση, στο στάδιο προεπιλογής των διαδικασιών πρόσληψης, ενός πίνακα βαθμολόγησης με συντελεστή στάθμισης για κάθε βασικό κριτήριο.	Διευθετήθηκε

Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC)

Απαντήσεις της EuroHPC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.10. Κοινή Επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(SNS)

Εισαγωγή

3.10.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (ΚΕ SNS), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2029⁴². Η ΚΕ απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 24 Οκτωβρίου 2023.

3.10.2. Η ΚΕ SNS αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που αποσκοπεί στη διευκόλυνση και την ανάπτυξη της βιομηχανικής υπεροχής της Ευρώπης στον τομέα των δικτύων και υπηρεσιών 5G και 6G. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), και η ένωση βιομηχανιών έξυπνων δικτύων και υπηρεσιών 6G (6G Smart Networks and Services Industry Association, 6G-IA).

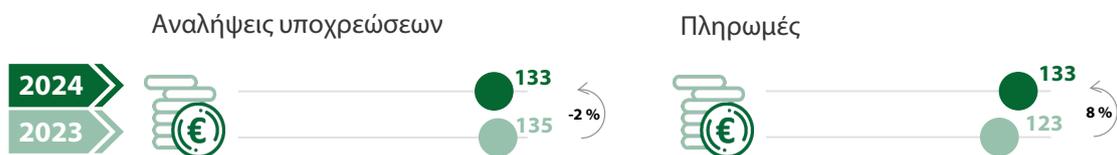
3.10.3. Στο [γράφημα 3.10.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Κοινή Επιχείρηση «Εξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(SNS)

Πίνακας 3.10.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ SNS

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.10.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Κοινής Επιχείρησης «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (ΚΕ SNS) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνησή της και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.10.5. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ SNS, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.10.6. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ SNS για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.10.7. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SNS για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.10.8. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SNS για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.10.9. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα πέτυχαν τις τιμές-στόχο τους μέσω συμπληρωματικών δραστηριοτήτων

3.10.10. Στον [πίνακα 3.10.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών της ΚΕ SNS αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Κοινή Επιχείρηση «Εξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(SNS)

Πίνακας 3.10.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , επικυρωμένες	Σε είδος ⁽¹⁾ , δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	881.5	18.5	900.0	416.8	19.1	ά.α.	ά.α.	435.9	48 %
Μέλη από τον ιδιωτικό τομέα ⁽²⁾	881.5	18.5	900.0	1.7	0.0	337.3	24.7	363.7	40 %
Σύνολο	1 763.0	37.0	1 800.0	418.5	19.1	337.3	24.7	799.6	44 %

(1) Περιλαμβάνουν τις «εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες» (ΕΕΕΔ) και τις «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ).

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 21 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 21 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.10.11. Έως το τέλος του 2024, η ΕΕ και τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα είχαν πετύχει συνολικά περίπου το 44 % της συνολικής τιμής-στόχου αναφορικά με την εισφορά τους (48 % και 40 %, αντίστοιχα). Σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ, από τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, ποσό ύψους 337,3 εκατομμυρίων ευρώ (93 %) αφορούσε συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονταν άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα από την ΚΕ έργα. Επισημαίνουμε ότι για αμφότερες τις ΕΕΣΔ και τις ΕΕΕΔ, η ΚΕ οφείλει να εφαρμόζει παρεμφερείς κανόνες ως προς την πιστοποίηση, την αναφορά στοιχείων και την επικύρωση. Εντούτοις, καθώς οι συμπληρωματικές δραστηριότητες δεν υπόκεινται στους ίδιους κανόνες αξιολόγησης και παρακολούθησης που ισχύουν για τις χρηματοδοτούμενες από την ΚΕ δραστηριότητες μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, θεωρούμε ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος να συμβάλλουν λιγότερο αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.10.12. Ελέγξαμε δύο πράξεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν στη μη επιλεξιμότητα εξόδων προσωπικού λόγω μη ορθής αναφοράς των εν λόγω εξόδων από τον ιδιοκτήτη μικρομεσαίας επιχείρησης και χρήσης εσφαλμένης μεθόδου για τον υπολογισμό των πραγματικών εξόδων.

3.10.13. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής δεν έχει ακόμη στη διάθεσή της τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Ως εκ τούτου, δεν μπορέσαμε να τα συνεκτιμήσουμε για τους σκοπούς της συνολικής αξιολόγησής μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων

Η ΚΕ SNS δεν έχει ακόμη εφαρμόσει ένα πλαίσιο δικλίδων βάσει κινδύνου για τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

3.10.14. Η ΚΕ SNS δεν έχει ακόμη εφαρμόσει δικλίδες βάσει κινδύνου για τις δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η χρήση ενός συστηματικού και κεντρικού πλαισίου δικλίδων αποτελεί βασικό στοιχείο της δήλωσης διασφάλισης που παρέχει η εκτελεστική διευθύντρια σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών της ΚΕ. Η συγκρότηση ενός βάσει κινδύνου πλαισίου δικλίδων συνεπάγεται σημαντικό όγκο εργασιών στις οποίες η ΚΕ SNS θα πρέπει να διαθέσει τους αναγκαίους πόρους.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.10.15. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ SNS σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2023	Μερική μόνο εφαρμογή του πλαίσιου εσωτερικών δικλίδων της Επιτροπής . Ειδικότερα, απαιτείται η ανάληψη περαιτέρω ενεργειών για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και του σχεδίου αποκατάστασης λειτουργίας μετά από καταστροφή (DRP), της πολιτικής για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων, και των αρχών δικλίδων που σχετίζονται με την εκτίμηση κινδύνων και τις δραστηριότητες δικλίδων και παρακολούθησης.	<p>Τον Ιούνιο του 2024, η ΚΕ ενέκρινε πολιτική για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων.</p> <p>Το 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.</p> <p>Έως το τέλος του 2024, η ΚΕ δεν είχε ακόμη εφαρμόσει ένα πλαίσιο δικλίδων βάσει κινδύνου για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (βλέπε σημείο 3.10.14).</p>	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(SNS)

Απαντήσεις της ΚΕ SNS

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2024/SNS-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.11. Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

Εισαγωγή

3.11.1. Η Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031⁴³. Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» βασίστηκε στο πρώτο και το δεύτερο πρόγραμμα της σύμπραξης ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές (EDCTP) και απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 23 Νοεμβρίου 2023.

3.11.2. Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» είναι μια σύμπραξη μεταξύ της ΕΕ και της ένωσης EDCTP, η οποία απαρτίζεται επί του παρόντος από **15 ευρωπαϊκές και 30 αφρικανικές χώρες**. Η ΚΕ αποσκοπεί στην παροχή νέων λύσεων για τη μείωση της επιβάρυνσης από τις λοιμώδεις νόσους στην υποσαχάρια Αφρική και στην ενίσχυση των ερευνητικών ικανοτήτων για την εξασφάλιση ετοιμότητας και αντίδρασης όσον αφορά την επανεμφάνιση λοιμωδών νόσων τόσο στην περιοχή αυτή όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και η ένωση EDCTP.

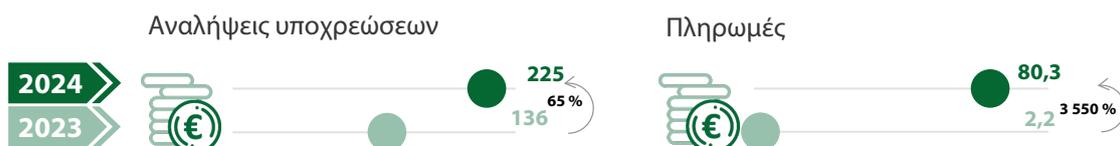
⁴³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

3.11.3. Στο [γράφημα 3.11.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

Γράφημα 3.11.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

3.11.4. Η αύξηση του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών της ΚΕ για το 2024 συνδέεται με τη δημοσίευση σημαντικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων και με τις πληρωμές προχρηματοδοτήσεων για συμφωνίες επιχορήγησης στο πλαίσιο της πρόσκλησης που δημοσιεύθηκε το 2023. Στο τέλος του 2024, η ΚΕ είχε ολοκληρώσει τις προσλήψεις στις θέσεις που προβλέπονταν στον πίνακα προσωπικού της.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.11.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.11.6. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

3.11.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Άλλα θέματα

3.11.8. Εφιστούμε την προσοχή σε σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την περίοδο αναφοράς και ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις δραστηριότητες της ΚΕ. Συγκεκριμένα:

Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

- Η ταχεία κλιμάκωση της σύγκρουσης στο ανατολικό τμήμα της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό (ΛΔΚ) θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο διάφορα έργα που χρηματοδοτεί η ΚΕ στην περιοχή.
- Η ΚΕ και η ένωση EDCTP διοργάνωσαν το δωδέκατο φόρουμ EDCTP στις 15-20 Ιουνίου 2025 στη Ρουάντα, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και το Βιοϊατρικό Κέντρο της χώρας. Η ΚΕ δέσμευσε το 2024 περίπου 1 εκατομμύριο ευρώ, ποσό που προοριζόταν εξ ολοκλήρου για την κάλυψη των επιχειρησιακών εξόδων της εκδήλωσης.
- Στις 13 Φεβρουαρίου 2025, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα στο πλαίσιο της κλιμάκωσης της βίας στην ανατολική ΛΔΚ.
- Τον Φεβρουάριο του 2025, ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ ανακοίνωσε την ακύρωση των περισσότερων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνταν από τον Οργανισμό Διεθνούς Ανάπτυξης των ΗΠΑ (USAID), κάτι που θα μπορούσε να έχει αρνητικές επιπτώσεις για ορισμένους δικαιούχους της ΚΕ που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη χρηματοδότηση αυτή.

Τα θέματα αυτά δεν επιβάλλουν τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.11.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.11.10. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.11.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά της τιμής-στόχου όσον αφορά τη συμμετοχή συνεισφερόντων εταιρών

3.11.12. Στον [πίνακα 3.11.1](#) παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου των μελών και των συνεισφερόντων εταιρών της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» αναφορικά με τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και των πραγματικών εισφορών τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αναφέρονταν στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ στο τέλος του 2024.

Πίνακας 3.11.1 – Εισφορές των μελών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (σε εκατ. ευρώ)

Μέλη	Εισφορές των μελών (δυνάμει του ιδρυτικού κανονισμού)			Εισφορές των μελών (στις 31.12.2024)					
	Επιχειρησιακές δραστηριότητες	Διοικητικά έξοδα	Σύνολο	Σε χρήμα, επικυρωμένες	Σε χρήμα, μη επικυρωμένες	Σε είδος, επικυρωμένες	Σε είδος, δηλωμένες αλλά μη επικυρωμένες	Σύνολο	Επίτευξη %
ΕΕ (ΓΔ RTD) ⁽²⁾	830,3	59,8	890,1	120,9	4,0	ά.α.	ά.α.	124,9	14 %
EDCTP - Συμμετέχοντα κράτη ^{(1) (2)}	550,0	0,0	550,0	5,3	ά.α.	0,0	394,5	399,8	73 %
Συνεισφέροντες εταίροι ⁽¹⁾	400,0	0,0	400,0	0,0	15,6	ά.α.	ά.α.	15,6	4 %
Σύνολο	1 780,3	59,8	1 840,1	126,2	19,6	0,0	394,5	540,3	29 %

(1) Οι εισφορές της σύμπραξης EDCTP συνίστανται σε εισφορές σε χρήμα και «εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες» (ΕΕΣΔ). Οι εισφορές των συνεισφερόντων εταιρών συνίστανται σε εισφορές σε χρήμα στις δραστηριότητες της ΚΕ.

(2) Περιλαμβάνονται οι εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 110,1 εκατ. ευρώ και η μείωση κατά 20 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων προερχόμενων από την ΚΕ και τον ιδρυτικό κανονισμό της.

3.11.13. Στο τέλος του 2024, η ένωση EDCTP είχε ήδη αναφέρει εισφορές σε χρήμα και σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες ύψους 399,8 εκατομμυρίων ευρώ (73 % της τιμής-στόχου), ενώ οι εισφορές της ΕΕ σε χρήμα ανέρχονταν μόλις στο 14 % της τιμής-στόχου. Σύμφωνα με εκτίμηση της ΚΕ στους ετήσιους λογαριασμούς της, με τις εισφορές της ένωσης EDCTP, σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις για συμπληρωματικές δραστηριότητες ύψους 110,1 εκατομμυρίων ευρώ που έχει αναλάβει το Ηνωμένο Βασίλειο, θα διασφαλιστεί ότι οι συνολικές εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες θα φθάσουν τα 550 εκατομμύρια ευρώ (100 % της ελάχιστης τιμής-στόχου ως προς την εισφορά της ένωσης EDCTP) στο τέλος του προγράμματος.

3.11.14. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 69 του [ιδρυτικού κανονισμού](#) της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», αυτή οφείλει να ενθαρρύνει άλλους διεθνείς χρηματοδότες στον τομέα της έρευνας, όπως φιλανθρωπικές οργανώσεις, τη φαρμακευτική βιομηχανία και άλλες τρίτες χώρες, να συνεισφέρουν σε χρήμα στη σύμπραξη ως συνεισφέροντες εταίροι. Το άρθρο 102 του κανονισμού απαιτεί από την ΚΕ να εξασφαλίσει εισφορές σε χρήμα ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ έως το τέλος της περιόδου

Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

υλοποίησης του προγράμματος. Ωστόσο, στο τέλος του 2024, τρίτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, το επίπεδο των εισφορών σε χρήμα από συνεισφέροντες εταίρους παρέμενε πολύ χαμηλό, ανερχόμενο σε 15,6 εκατομμύρια ευρώ (4 % της τιμής-στόχου). Το 2024, στην ΚΕ προστέθηκε μόλις ένας επιπλέον εταίρος, ο οποίος πρόκειται να εισφέρει ποσό ύψους περίπου 2,2 εκατομμυρίων ευρώ το 2025 και το 2026. Η έλλειψη τέτοιων εισφορών ενδέχεται να μειώσει σημαντικά το αποτέλεσμα μόχλευσης των δραστηριοτήτων της ΚΕ και, ως εκ τούτου, εγκυμονεί κίνδυνο για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Αδυναμίες στον σχεδιασμό και στην εκτέλεση του προϋπολογισμού για τις διοικητικές δαπάνες

3.11.15. Έως το τέλος του 2024, η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» είχε πραγματοποιήσει πληρωμές ύψους μόλις 3 εκατομμυρίων ευρώ (75 %) από τον προϋπολογισμό της ύψους περίπου 4 εκατομμυρίων ευρώ για τις δαπάνες προσωπικού (τίτλος 1), και πληρωμές μόλις 1 εκατομμυρίου ευρώ (37 %) από τον προϋπολογισμό ύψους 2,7 εκατομμυρίων ευρώ για διοικητικές δαπάνες υποδομών (τίτλος 2). Ως εκ τούτου, ο όγκος των αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών προς ανακατανομή στον διοικητικό προϋπολογισμό του επόμενου έτους ανήλθε σε 2,7 εκατομμύρια ευρώ, ή στο 40 % του συνολικού διοικητικού προϋπολογισμού (τίτλοι 1 και 2) για το 2025. Σύμφωνα με την ΚΕ, η αύξηση των αχρησιμοποίητων πιστώσεων διοικητικών πληρωμών οφειλόταν κυρίως σε καθυστερήσεις στις προσλήψεις (τίτλος 1) και στην καθυστερημένη εκτέλεση των συμβάσεων ανακαίνισης (τίτλος 2), για τις οποίες είχαν προγραμματιστεί δαπάνες το 2024.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.11.16. Ελέγξαμε μία πράξη στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες/τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε η ΚΕ το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Η εν λόγω πράξη δεν περιείχε σφάλμα.

3.11.17. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής δεν έχει ακόμη στη διάθεσή της τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Ως εκ τούτου, δεν μπορέσαμε να τα συνεκτιμήσουμε για τους σκοπούς της συνολικής αξιολόγησής μας.

Παρατηρήσεις επί άλλων θεμάτων

Αδυναμίες στη διαδικασία επιλογής ανώτερου/-ης υπαλλήλου

3.11.18. Το 2024, η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» διεξήγαγε διαδικασία επιλογής διοικητικού στελέχους. Υποψήφιοι/-ες που δεν διέθεταν την απαιτούμενη πείρα και εμπειρογνωσία σε θέση στελέχωσης, όπως οριζόταν στην προκήρυξη της κενής θέσης, δεν αποκλείστηκαν συστηματικά. Ωστόσο, αυτό δεν επηρέασε την έκβαση της διαδικασίας, καθώς ο/η υποψήφιος/-α που επελέγη πληρούσε όλα τα κριτήρια επιλογής.

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.11.19. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2023	Μερική μόνο εφαρμογή του πλαίσιου εσωτερικών δικλίδων της Επιτροπής . Ειδικότερα, απαιτείται η ανάληψη περαιτέρω ενεργειών για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας (ΣΕΣ) και του σχεδίου αποκατάστασης λειτουργίας μετά από καταστροφή (DRP), της πολιτικής για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων, και των αρχών δικλίδων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες παρακολούθησης.	Τον Μάιο του 2024, η ΚΕ ενέκρινε πολιτική για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων. Το 2024 εγκρίθηκε επικαιροποιημένο κοινό ΣΕΣ και DRP. Η διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τα δύο σχέδια περιλαμβάνεται στο κοινό πρόγραμμα εργασίας ΤΠ του 2025.	Σε εκκρεμότητα

Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

Απαντήσεις της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

3.12. Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC)

Εισαγωγή

3.12.1. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC), με έδρα στο Βουκουρέστι, συστάθηκε τον Μάιο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2029⁴⁴. Το ECCC απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 24 Σεπτεμβρίου 2024. Πριν από την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για τον προϋπολογισμό του ECCC για το 2024 και εκτέλεσε πιστώσεις πληρωμών ύψους 74,2 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 2,1 εκατομμυρίων ευρώ.

3.12.2. Το ECCC, από κοινού με το δίκτυο εθνικών κέντρων συντονισμού, υποστηρίζει την καινοτομία και τη βιομηχανική πολιτική στον τομέα της κυβερνοασφάλειας σε συνεργασία με τον κλάδο, ΜΜΕ, ευρωπαϊκούς οργανισμούς έρευνας και τυποποίησης, δημόσιους φορείς και ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

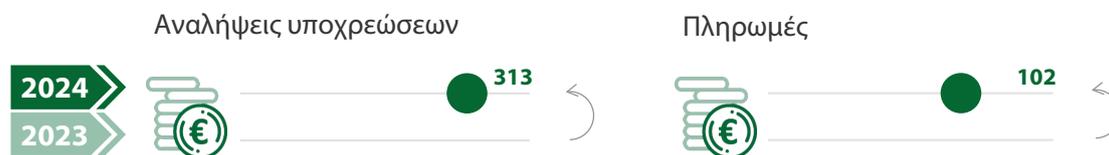
3.12.3. Στο [γράφημα 3.12.1](#) παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το ECCC για την περίοδο μεταξύ 24ης Σεπτεμβρίου και 31ης Δεκεμβρίου 2024.

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/887 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα
Κυβερνοασφάλειας (ECCC)

Γράφημα 3.12.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το ECCC

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες το ECCC ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από το ECCC.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.12.4. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και των υπευθύνων για τη διακυβέρνησή του και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.12.5. Ελέγξαμε:

- τους λογαριασμούς του ECCC, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για την περίοδο μεταξύ 24ης Σεπτεμβρίου και 31ης Δεκεμβρίου 2024, καθώς και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.12.6. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ ECCC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Επισήμανση ειδικού θέματος

3.12.7. Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 4.1.2 των λογαριασμών του ECCC για το 2024, στην οποία διευκρινίζεται ότι αυτό απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 24 Σεπτεμβρίου 2024. Πριν από την ημερομηνία αυτή, η Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για τη σύσταση του ECCC και τη σε πρώτο χρόνο λειτουργία του. Εφιστούμε επίσης την προσοχή στη σημείωση 4.3.3, στην οποία επισημαίνεται ότι, το 2024, το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ως προχρηματοδότηση για επιχειρησιακές δραστηριότητες ανήλθε σε 276,2 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία 195,6 εκατομμύρια ευρώ προήλθαν από την Επιτροπή προτού το ECCC αποκτήσει οικονομική αυτονομία. Τα θέματα αυτά δεν επιβάλλουν τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.12.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί του ECCC για το διάστημα από την 24η Σεπτεμβρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Επισήμανση ειδικού θέματος

3.12.9. Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 5.1.3 των ετήσιων λογαριασμών του ECCC για το 2024, όπου διευκρινίζεται ότι, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη παράσχει εθελοντικές εισφορές για τις κοινές δράσεις και τον διοικητικό προϋπολογισμό του ECCC. Το θέμα αυτό δεν επιβάλλει τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.12.10. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί του ECCC για το διάστημα από την 24η Σεπτεμβρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

3.12.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση του προϋπολογισμού

Το ECCC δεν διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τις σωρευτικές εισφορές που παρείχαν τα μέλη του πριν να αποκτήσει οικονομική αυτονομία

3.12.12. Το ECCC δεν γνωστοποίησε στους ετήσιους λογαριασμούς του για το 2024 καμία πληροφορία σχετικά με τις σωρευτικές εισφορές που παρείχαν τα μέλη του στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» πριν να αποκτήσει οικονομική αυτονομία, ούτε προέβη σε συγκριτική επισκόπηση των εισφορών που είχε λάβει από όλες τις πηγές έως το τέλος του έτους και των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές που είχαν οριστεί για κάθε πρόγραμμα. Ως εκ τούτου, το ECCC δεν γνωστοποίησε το σύνολο των πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματά του στο τέλος του έτους.

Παρατηρήσεις σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων

Το ECCC είχε εφαρμόσει εν μέρει το πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων του

3.12.13. Στα τέλη του 2024, το ECCC είχε εφαρμόσει μερικώς το [πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων του](#), το οποίο θεμελιώνεται σε 17 αρχές. Ειδικότερα, δεν είχε ακόμη ολοκληρώσει τις εργασίες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας και του σχεδίου αποκατάστασης λειτουργίας μετά από καταστροφή, την καθιέρωση πολιτικής για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων, ή την εφαρμογή των αρχών δικλίδων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες εκτίμησης κινδύνων, δικλίδων βάσει κινδύνου και παρακολούθησης.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.12.14. Ελέγξαμε μία πράξη στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (τυχαίο δείγμα από όλες τις ενδιάμεσες πληρωμές και εκκαθαρίσεις που πραγματοποίησε το ECCC το 2024), στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων του ECCC όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν στη μη επιλεξιμότητα εξόδων προσωπικού λόγω της χρήσης εσφαλμένου μοναδιαίου κόστους για τον υπολογισμό των ημερομισθίων.

3.12.15. Η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους επί των πληρωμών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Στην περίπτωση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA). Καθώς τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων δεν είναι ακόμη διαθέσιμα, δεν μπορέσαμε να τα συνεκτιμήσουμε για τους σκοπούς της συνολικής αξιολόγησής μας.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα
Κυβερνοασφάλειας (ECCC)

Απαντήσεις του ECCC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

**Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο
πλαίσιο της ΕΥΡΑΤΟΜ**

3.13. Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Εισαγωγή

3.13.1. Η Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον διεθνή θερμοπυρηνικό πειραματικό αντιδραστήρα (ITER) και την ανάπτυξη της **ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E)** συστάθηκε τον Απρίλιο του 2007 για μία 35ετία⁴⁵. Ένα από τα βασικά καθήκοντά της είναι η παροχή της εισφοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) στον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας από Σύντηξη ITER (ΔΟ ITER), που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση του ομώνυμου έργου. Οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης βρίσκονται στο Cadarache της Γαλλίας, η έδρα της ΚΕ βρίσκεται όμως στη Βαρκελώνη. Μέλη της είναι η Ευρατόμ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και τα κράτη μέλη της Ευρατόμ.

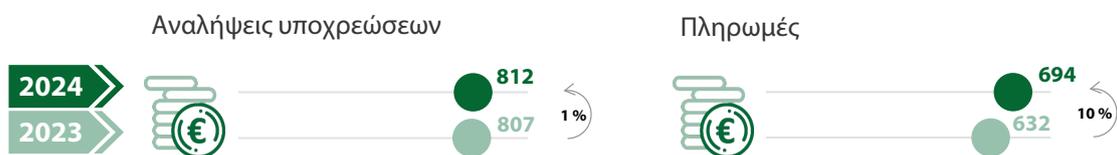
3.13.2. Στο **γράφημα 3.13.1** παρουσιάζονται τα βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ.

⁴⁵ Απόφαση του Συμβουλίου 2007/198/Ευρατόμ, περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Γράφημα 3.13.1 – Βασικά αριθμητικά στοιχεία που αφορούν την ΚΕ F4E

Διαθέσιμος προϋπολογισμός (εκατ. ευρώ)*

Προσωπικό (που απασχολούνταν στις 31 Δεκεμβρίου)**

* Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ανακατένειμε στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, καθώς και έσοδα με ειδικό προορισμό και ανακατανομές στο επόμενο έτος.

** Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι, καθώς και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Στοιχεία παρασχεθέντα από την ΚΕ.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.13.3. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, τα στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι αρμοδιότητες της διοίκησης της Ευρωπαϊκής ΚΕ για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E) και των υπευθύνων για τη διακυβέρνησή της και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, περιγράφονται στην ενότητα **3.1**. Η υπογραφή στη σελίδα **181** αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της γνώμης.

3.13.4. Ελέγξαμε:

- α) τους λογαριασμούς της ΚΕ F4E, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.13.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάστασή της την 31η Δεκεμβρίου 2024, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής, και οι οποίοι βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Επισήμανση ειδικού θέματος

3.13.6. Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 6.4.2 των ετήσιων λογαριασμών της ΚΕ F4E για το 2024, όπου αναφέρεται ότι το συνολικό κόστος της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της ΚΕ όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») εκτιμάται σε 25,8 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2024). Η εκτίμηση αυτή απηχεί την αύξηση του κόστους ως αποτέλεσμα των αναθεωρημένων τιμών βάσης του ITER, κατόπιν πρότασης που υπέβαλε ο ΔΟ ITER τον Ιούλιο του 2024, οι οποίες όμως δεν έχουν ακόμη εγκριθεί επίσημα από το συμβούλιο του ITER (βλέπε σημεία [3.13.12](#) και [3.13.15](#)).

3.13.7. Εφιστούμε επίσης την προσοχή στο σημείο δ) του εισαγωγικού μέρους των ετήσιων λογαριασμών της ΚΕ για το 2024 (Αντίκτυπος της διεθνούς κατάστασης), στο οποίο περιγράφεται ο σοβαρός και παρατεταμένος πληθωριστικός αντίκτυπος που είχαν στις δραστηριότητές της τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα, ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19 και του επιθετικού πολέμου κατά της Ουκρανίας. Η ΚΕ εκτιμά ότι ο συνολικός αντίκτυπος στην εκτίμησή της κατά την ολοκλήρωση θα φθάσει τα 246 εκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2008).

Τα θέματα αυτά δεν επιβάλλουν τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

3.13.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.13.9. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2024 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

3.13.10. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις επί άλλων θεμάτων

Η αναθεώρηση των τιμών βάσης του ITER το 2024 αύξησε σημαντικά την έκθεση της ΚΕ F4E σε κίνδυνο

3.13.11. Η συμφωνία ITER για τη σύσταση του ΔΟ ITER που συνήφθη μεταξύ των συμμετεχόντων κρατών (των κρατών μελών της Ευρατόμ, εκπροσωπούμενων από την Επιτροπή, καθώς και της Κίνας, της Ινδίας, της Ιαπωνίας, της Νότιας Κορέας, της Ρωσίας και των Ηνωμένων Πολιτειών) τέθηκε σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2007. Η ΚΕ F4E συστάθηκε το 2007 ως «εγχώριος οργανισμός» αρμόδιος για την ενωσιακή εισφορά στο έργο ITER. Τόσο ο ΔΟ ITER όσο και η ΚΕ F4E συστάθηκαν για μια 35ετία, για το διάστημα μέχρι το 2042. Η συμφωνία για τον ITER μπορεί να παραταθεί για μια επιπλέον 10ετία με απόφαση του συμβουλίου του ITER.

3.13.12. Τον Ιούνιο του 2024, ο ΔΟ ITER πρότεινε στο συμβούλιο του ITER αναθεωρημένο σχέδιο έργου, με νέα δέσμη τιμών βάσης προς αντικατάσταση εκείνων που είχαν συμφωνηθεί το 2016. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο σχέδιο, η λήξη της φάσης συναρμολόγησης του ITER μετατίθεται από το 2025 (πρώτο πλάσμα) στο 2035 (έναρξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων) και η περάτωση του έργου στο σύνολό του από το 2042 στο 2059 (17 χρόνια μετά από την τρέχουσα ημερομηνία περάτωσης). Το συμβούλιο του ITER έλαβε υπόψη τις αναθεωρημένες τιμές βάσης και ενέκρινε τη χρήση τους από τον ΔΟ ITER και τους εγχώριους οργανισμούς (όπως η ΚΕ F4E) ως πρόγραμμα εργασίας για την παρακολούθηση της προόδου και την επιχειρησιακή διαχείριση του έργου ITER, με την επιφύλαξη του συνολικού κόστους και των ετήσιων διαδικασιών του προϋπολογισμού. Ωστόσο, το συμβούλιο του ITER δεν ενέκρινε επίσημα τις τιμές βάσης για το 2024⁴⁶.

3.13.13. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024, η ΚΕ F4E άρχισε να προσαρμόζει τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της βάσει των αναθεωρημένων τιμών βάσης, κατόπιν σύστασης του συμβουλίου του ITER. Σύμφωνα με το διάταγμα που εξέδωσε η γαλλική κυβέρνηση το 2012 για τη σύσταση του ITER, ο αντιδραστήρας στο Cadarache πρέπει να τεθεί σε λειτουργία εντός 25ετίας (ήτοι πριν από τον Απρίλιο του 2037), εκτός εάν η Γαλλία χορηγήσει παράταση.

⁴⁶ Βλέπε αποφάσεις του συμβουλίου του ITER που λήφθηκαν κατά την 34η συνεδρίασή του (20 Ιουνίου 2024).

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

3.13.14. Στις τιμές βάσης του 2024 περιλαμβάνονται αρκετές σημαντικές τεχνικές αλλαγές στο έργο ITER, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά το μέγεθος των εισφορών σε είδος στην ΚΕ F4E. Οι κυριότερες είναι οι εξής:

- Διαχωρισμός της διαδικασίας συναρμολόγησης σε δύο στάδια, με την απόκτηση περισσότερο σύνθετων μερών εργαλείων να μετατίθεται σε μεταγενέστερο στάδιο.
- Χρήση βολφραμίου αντί βηρυλλίου στο πρώτο τοίχωμα απέναντι στο πλάσμα, βελτιώνοντας έτσι την ασφάλεια και μειώνοντας το μακροπρόθεσμο κόστος.
- Σημαντική αύξηση της ραδιοσυχνικής θερμαντικής ισχύος λόγω της αλλαγής στο υλικό του πρώτου τοιχώματος, κάτι που απαιτεί 48 επιπλέον γυροτρόνια. Η ΚΕ F4E πρότεινε να παραδώσει έως και 16 από τα 48 γυροτρόνια με αντάλλαγμα τη δυνατότητα αντίστοιχης μείωσης των εισφορών της σε χρήμα στο έργο ITER για την ενίσχυση της βιομηχανικής ανθεκτικότητας της ΕΕ σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα τεχνολογίας σύντηξης.
- Σχεδιασμός εγκαταστάσεων κυψελών ραδιενέργειας σε δύο στάδια για τη διάθεση μολυσμένων συστατικών μερών του ITER, με τις εγκαταστάσεις κατά τη διάρκεια της φάσης χαμηλής ραδιενέργειας, η οποία θα διαρκέσει έως το 2050, να είναι απλούστερες και σημαντικά μικρότερες.

3.13.15. Τέλος, προκειμένου να επιτευχθούν οι προτεινόμενες νέες τιμές βάσης, όλοι οι εγχώριοι οργανισμοί θα χρειαστεί να καταβάλουν μεγαλύτερες εισφορές σε χρήμα και σε είδος στον ΔΟ ITER. Σύμφωνα με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ F4E, η εκτιμώμενη οικονομική επίπτωση των τιμών βάσης για το 2024 είναι ο κύριος μοχλός για τη σημαντική αύξηση των υποχρεώσεων της ΚΕ όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») από 21,2 δισεκατομμύρια ευρώ (στο τέλος του 2023 ή 21,6 δισεκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2024) σε 25,8 δισεκατομμύρια ευρώ (στο τέλος του 2024). Αυτό συνεπάγεται αύξηση των εισφορών της Ευρατόμ και της Γαλλίας στους επιχειρησιακούς προϋπολογισμούς της ΚΕ κατά περίπου 4,2 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2024).

3.13.16. Αναγνωρίζουμε ότι η προσαρμογή των τιμών βάσης του 2016 ήταν αναγκαία για την αντιμετώπιση των σημαντικών καθυστερήσεων που έχουν σημειωθεί μέχρι στιγμής, κυρίως μέσω της απλούστευσης της υλοποίησης του έργου. Ωστόσο, οι αναθεωρημένες τιμές βάσης, όπως προτάθηκαν από τον ΔΟ ITER, έχουν αυξήσει την έκθεση της ΚΕ F4E σε σειρά κινδύνων, οι οποίοι δεν αποτυπώνονται επαρκώς στο πλέον πρόσφατο μητρώο κινδύνων της.

- Κίνδυνος βιωσιμότητας: η σημασία του έργου ITER θα μπορούσε να μειωθεί λόγω της μετάθεσης σημαντικών ορόσημων (όπως η παραγωγή του πρώτου πλάσματος) πλησιέστερα στην ημερομηνία περάτωσης του έργου και του μεγαλύτερου ανταγωνισμού που δημιουργείται με την ανάπτυξη έργων σύντηξης σε τρίτες χώρες.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

- Νομικός κίνδυνος: τα μέλη μπορεί να αρνηθούν να υπογράψουν την παράταση της συμφωνίας για τον ITER (που λήγει το 2042), ή το γαλλικό διάταγμα μπορεί να παύσει να ισχύει πριν από τη θέση σε λειτουργία του αντιδραστήρα.
- Τεχνικός και οικονομικός κίνδυνος: οι σημαντικές αλλαγές στο εύρος των τεχνικών παραδοτέων της ΚΕ F4E (όπως εκείνα που σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις κυψελών ραδιενέργειας) ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στην καινοτομία.
- Χρηματοοικονομικός κίνδυνος: οι σημαντικά υψηλότερες εισφορές στην ΚΕ F4E ενδέχεται να μην χρηματοδοτούνται με βιώσιμο τρόπο από την Ευρατόμ στο πλαίσιο μελλοντικών ΠΔΠ ή τη χώρα υποδοχής (Γαλλία).

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων

3.13.17. Ελέγξαμε τυχαίο δείγμα 30 πράξεων (τελικές/ενδιάμεσες πληρωμές και εκκαθαρίσεις) που εγκρίθηκαν το 2024, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων της ΚΕ F4E όσον αφορά τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των επιχειρησιακών δαπανών. Εντοπίσαμε ένα σφάλμα με οικονομική επίπτωση που οφειλόταν στην ουσιώδη τροποποίηση δύο συμβάσεων ακινήτων, για την οποία δεν κινήθηκε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Παρατηρήσεις σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων

Αδυναμίες στο σύστημα διαχείρισης κινδύνων και στο σχετικό εργαλείο ΤΠ της ΚΕ F4E

3.13.18. Όσον αφορά τον προσδιορισμό των κινδύνων, η ΚΕ F4E επικεντρώνεται κυρίως στους κινδύνους για την επιχειρησιακή υλοποίηση του έργου. Δεν αντιμετωπίζει με παρόμοιο τρόπο όλους τους κινδύνους σε επίπεδο ανθρώπινων πόρων, όπως η ανάγκη αναδιάρθρωσης της ΚΕ για την προσαρμογή στις τιμές βάσης του 2024, η εντατική χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, τα θέματα προγραμματισμού και διαχείρισης των πόρων (ιδίως η ικανότητα της ΚΕ να διατηρεί ή να προσλαμβάνει προσωπικό με τις απαιτούμενες δεξιότητες) και η μη συμμόρφωση με τον [κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της ΕΕ](#) ή το δεοντολογικό πλαίσιο της ΚΕ.

3.13.19. Επιπλέον, το εργαλείο ΤΠ που χρησιμοποιεί η ΚΕ για τη διαχείριση κινδύνων δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις σε τρέχουσες τιμές σχετικών βασικών κινδύνων ούτε σχετικά με την πραγματική συχνότητα εμφάνισής τους.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

3.13.20. Στο *παράρτημα* παρουσιάζονται συνολικά τα μέτρα που έλαβε η ΚΕ F4E σε συνέχεια των παρατηρήσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενα έτη.

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Παράρτημα – Μεταπαρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
1	2019, 2023	<p>Απουσία μιας κεντρικής λειτουργίας για τον συντονισμό και τη διαχείριση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, καθώς και μεθοδολογίας για την αξιολόγηση των συνολικών αναγκών της ΚΕ F4E σε ανθρώπινους πόρους (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών).</p> <p>Ο σχεδιασμός των συνολικών αναγκών σε ανθρώπινους πόρους (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών) δεν βασίζεται σε κατάλληλη εκτίμηση του φόρτου εργασίας ή των απαιτούμενων δεξιοτήτων και ικανοτήτων.</p> <p>Απουσία ενιαίου επίσημου ορισμού για τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών, κάτι που παρεμποδίζει την ορθή αξιολόγηση του</p>	<p>Το 2022 συστάθηκε ομάδα εργασίας για να αξιολογήσει τη μεγάλη εξάρτηση από εξωτερικούς πόρους, ώστε η χρήση τους να μπορεί να προγραμματιστεί και να αιτιολογηθεί καλύτερα. Το 2024, η ΚΕ F4E ενέκρινε πολιτική για τη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, συμπεριλαμβάνοντας ορισμό της έννοιας και προβλέποντας τον προγραμματισμό των σχετικών αναγκών. Στη συνέχεια, ελήφθη απόφαση το 2025 για τον κεντρικό συντονισμό και διαχείριση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών.</p>	Σε εκκρεμότητα

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
		αντικτύπου τους στις ανάγκες σε μόνιμο και λοιπό προσωπικό.		
2	2021, 2023	Το τελευταίο μητρώο κινδύνων της ΚΕ F4E καλύπτει τον κίνδυνο ανεπαρκούς αφομοίωσης των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών, παραβλέποντας άλλους δυνητικούς κινδύνους που σχετίζονται με τη μεγάλη εξάρτηση από εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών μακροπρόθεσμα.	Η ΚΕ σχεδιάζει να αξιολογήσει το 2025 αν άλλοι κίνδυνοι που σχετίζονται με τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών χρειάζεται να συμπεριληφθούν στο μητρώο κινδύνων.	Σε εκκρεμότητα
3	2022, 2023	Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού επιχειρησιακών αναλήψεων υποχρεώσεων. Χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του διοικητικού προϋπολογισμού πληρωμών (τίτλος 2) και ακύρωση πολλών αναλήψεων υποχρεώσεων που είχαν μεταφερθεί από το προηγούμενο έτος.	Η κατάσταση βελτιώθηκε το 2024. Στο τέλος του έτους, η ΚΕ F4E είχε εκτελέσει το 91 % των διαθέσιμων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων (έναντι 70 % το 2023) και το 68 % του διοικητικού προϋπολογισμού πληρωμών (έναντι 65 % το 2023) και ακύρωσε το 19 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που είχαν μεταφερθεί από το προηγούμενο έτος (έναντι 21 % το 2023).	Διευθετήθηκε
4	2022, 2023	Η κατάσταση της ανώτερης διοίκησης της ΚΕ F4E χαρακτηριζόταν από μετακινήσεις και αλλαγές από τα τέλη του 2022 και σημαντική αναδιοργάνωση που έλαβε χώρα το 2023 είχε	Το 2024, η ΚΕ F4E κίνησε όλες τις εκκρεμείς διαδικασίες πρόσληψης σε κενές θέσεις ανώτερων και μεσαίων διοικητικών στελεχών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν τον Μάρτιο του 2025.	Διευθετήθηκε

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
		ως αποτέλεσμα την αλλαγή των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων των μεσαίων διοικητικών στελεχών.		
5	2022	Η τελευταία εκτίμηση κινδύνου της ΚΕ F4E δεν αποτύπωνε τους κινδύνους που συνεπάγονταν γνωστά σημαντικά συμβάντα με αντίκτυπο στις δραστηριότητές της.	<p>Η ΚΕ F4E καθιέρωσε μια νέα προσέγγιση για τον εντοπισμό των κινδύνων, προς διευκόλυνση της ταχείας ενοποίησης στο επίπεδο της σύνοψης των κινδύνων και ενίσχυση της προβολής όλων των δραστηριοτήτων διαχείρισης κινδύνων.</p> <p>Ωστόσο, οι βασικοί κίνδυνοι που ανακύπτουν από τις προτεινόμενες τιμές βάσης του 2024 δεν αποτυπώνονται επαρκώς στην εκτίμηση κινδύνων της ΚΕ (βλέπε σημείο 3.13.16).</p> <p>Η ΚΕ σχεδιάζει να αξιολογήσει το 2025 αν οι κίνδυνοι αυτοί χρειάζεται να συμπεριληφθούν στο μητρώο κινδύνων.</p>	Σε εκκρεμότητα

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
6	2023	Οι εκτιμήσεις μακροπρόθεσμου σχεδιασμού της ΚΕ F4E στους ετήσιους λογαριασμούς του 2023 («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») ήταν ουσιωδώς υποεκτιμημένες, καθώς εξακολουθούσαν να βασίζονται σε παραδοχές του 2016 για τα ορόσημα και το κόστος που δεν λάμβαναν υπόψη σημαντικές και πλέον πρόσφατες τεχνικές αλλαγές.	Στους ετήσιους λογαριασμούς της ΚΕ F4E για το 2024, η εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση βασίστηκε στις προτεινόμενες τιμές βάσης του 2024 (βλέπε σημείο 3.13.15).	Διευθετήθηκε
7	2023	Στις ετήσιες εκθέσεις της ΚΕ F4E δεν αντικατοπτριζόταν με ακρίβεια η κατάσταση όσον αφορά το μόνιμο προσωπικό, συμπεριλαμβανομένων των έκτακτων υπαλλήλων με συμβάσεις αορίστου χρόνου, οι οποίοι εκ των πραγμάτων εξισώνονταν με τους μόνιμους.	Οι ετήσιες εκθέσεις της ΚΕ F4E για το 2024 δεν παρείχε καμία πληροφορία σχετικά με τους έκτακτους υπαλλήλους που απασχολούνταν σε θέσεις μόνιμων.	Σε εκκρεμότητα

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Αριθμός	Έτος διατύπωσης της παρατήρησης του ΕΕΣ	Παρατήρηση του ΕΕΣ (σύνοψη)	Διορθωτικά μέτρα και άλλες σχετικές εξελίξεις (σύνοψη)	Κατάσταση της παρατήρησης του ΕΕΣ
8	2023	Το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου της ΚΕ F4E δεν παρείχε επαρκή τεκμήρια που να αποδεικνύουν την τακτική χρήση πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων κατά τον σχεδιασμό των δραστηριοτήτων εσωτερικού ελέγχου. Το πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων δεν περιλάμβανε ακόμη μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων.	Το 2024, η ΚΕ F4E καθιέρωσε τακτικές τριμηνιαίες συνεδριάσεις μεταξύ των ομάδων διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου. Το αποτέλεσμα των εν λόγω συνεδριάσεων δεν έχει ακόμη ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας εσωτερικών δικλίδων.	Σε εκκρεμότητα
9	2023	Απουσία πολιτικής για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων.	Τον Απρίλιο του 2025, η ΚΕ F4E ενέκρινε πολιτική για τη διαχείριση των ευαίσθητων καθηκόντων. Σύμφωνα με τις διατάξεις της πολιτικής αυτής, κατάρτισε κατάλογο των ευαίσθητων θέσεων και των αντίστοιχων μέτρων μετριασμού.	Διευθετήθηκε

Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E)

Απαντήσεις της ΚΕ F4E

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2024/F4E-Replies-SAR-JUS-2024_EL.pdf

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Petri Sarvamaa, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 23ης Σεπτεμβρίου 2025.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Συντομογραφίες

ΓΔ CNECT	Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών της Επιτροπής
ΓΔ MOVE	Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών της Επιτροπής
ΓΔ RTD	Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας της Επιτροπής
ΔΟ ITER	Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας από Σύντηξη ITER
ΔΠΕ	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου
ΕΕΕΔ	Εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες
ΕΕΣΔ	Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες
Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΚΕ	Κοινή επιχείρηση
ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3	Κοινή Επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία» και σύμπραξη ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές 3
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΣΕΣ	Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΒΒΙ	Κοινή Επιχείρηση Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων
CA	Κοινή Επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»
CAS	Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
CBE	Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία»
Clean H2	Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»
CS	Κοινή Επιχείρηση «Clean Sky»
DRP	Σχέδιο αποκατάστασης της λειτουργίας έπειτα από καταστροφή
ECCC	Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας
ECSEL	Κοινή Επιχείρηση «Ηλεκτρονικά συστατικά στοιχεία και συστήματα για την ευρωπαϊκή πρωτοπορία»
EDCTP	Σύμπραξη ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές

EU-Rail	Κοινή Επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»
EuroHPC	Κοινή Επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
F4E	Κοινή Επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»
FCH	Κοινή Επιχείρηση «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο»
FP7	Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (2007-2013)
HaDEA	Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα
IAS	Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου
IHI	Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»
IMI	Κοινή Επιχείρηση «Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα»
ISSAI	Διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας
KDT	Κοινή Επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες»
S2R	Κοινή Επιχείρηση Shift2Rail (Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τους σιδηροδρόμους)
SESAR	Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού
SNS	Κοινή Επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»
TN	Τεχνητή νοημοσύνη

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2025

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

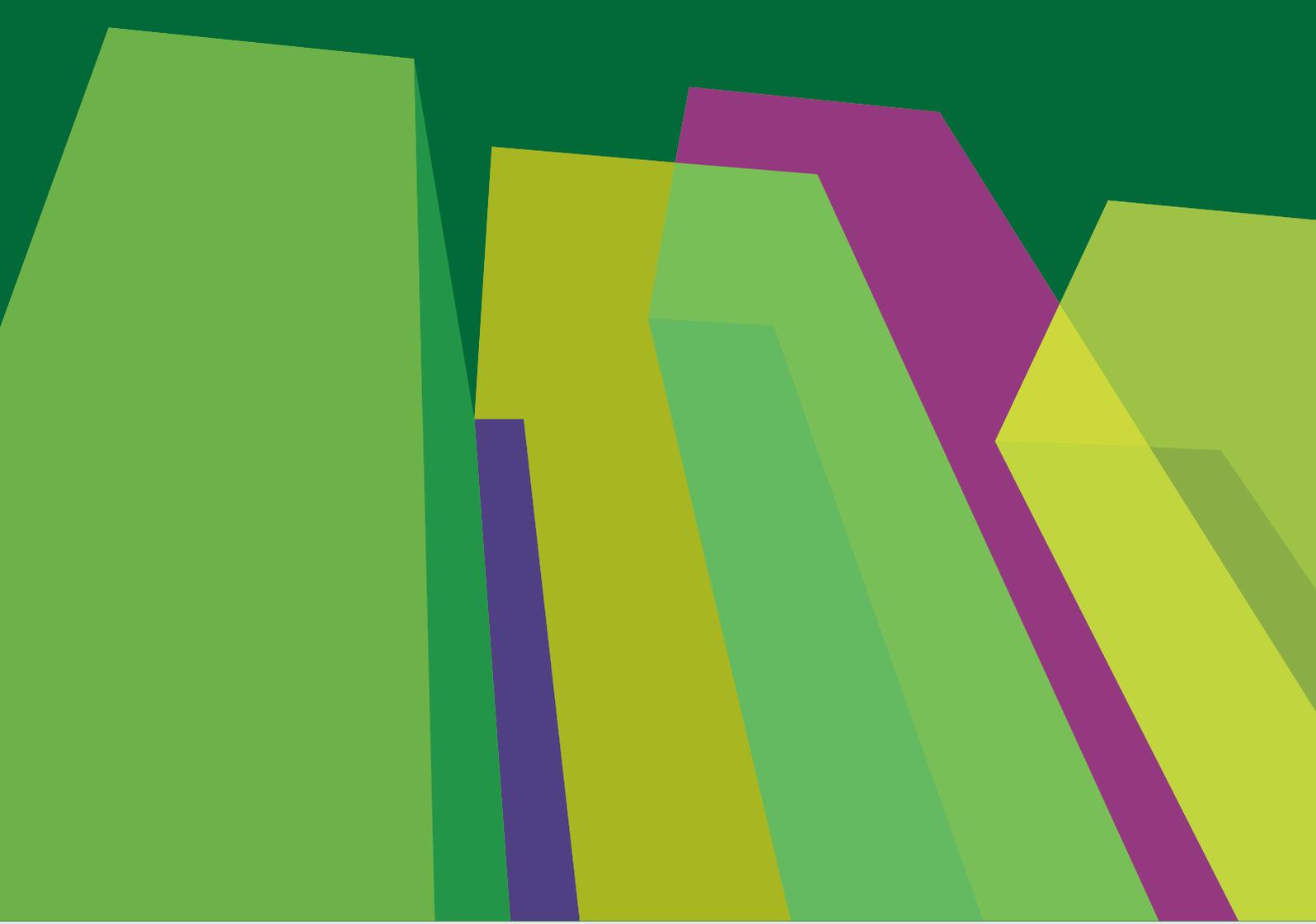
Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-849-5350-9	ISSN 2812-0027	doi:10.2865/7510859	QJ-01-25-035-EL-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

Παραπομπή στην παρούσα έκθεση μπορεί να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, [Ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2024](#), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2025.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης